

CBS

POWSZECHNY SPIS ROLNY 2020

#liczysięrolnictwo

Na portalu rolny.spis.gov.pl
dowiesz się więcej o spisie rolnym

INSTRUKCJA METODOLOGICZNA

DO POWSZECHNEGO SPISU ROLNEGO 2020

Warszawa, lipiec 2020 r.

Dane dokumentu

Rodzaj dokumentu:	Wewnętrzny	Numer wersji dokumentu*:	
		Data wersji dokumentu*:	2020-07-29
Sprawdził(a):		Data sprawdzenia:	2020-07-29
Akceptował(a):		Data akceptacji:	2020-07-29

* ostatnia wartość z Historii dokumentu

Historia dokumentu**

Nr wersji	Data wersji	Zmiany wprowadził	Opis	Uwagi
0.1	2019-01-21	CBS	Utworzenie dokumentu	
0.2	2020-04-06	CBS	Uzupełnienie dokumentu	
0.3	2020-04-30	Urzędy Statystyczne	Uzupełnienie dokumentu	
0.4	2020-05-20	CBS	Uzupełnienie dokumentu	
0.5	2020-07-08	CBS, Urzędy Statystyczne	Uzupełnienie dokumentu	
0.5	2020-07-08	Artur Łaczyński Dyrektor DR Zastępca Dyrektora CBS	Akceptacja	
1.0	2020-07-08	Janusz Dygaszewicz Dyrektor CBS Zastępca Generalnego Komisarza Spisowego	Zatwierdzenie	
1.1	2020-07-29	CBS, Urzędy Statystyczne	Uzupełnienie dokumentu	Wniesienie, zgłoszonych w trakcie warsztatów dla trenerów uwag oraz korekt wynikających ze zmian w aplikacji.
1.1	2020-07-29	Janusz Dygaszewicz Dyrektor CBS Zastępca Generalnego Komisarza Spisowego	Zatwierdzenie	

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I. PODSTAWA PRAWNA, OGÓLNE PRZEPISY I PODSTAWOWE DEFINICJE.....	4
CZĘŚĆ II. SZCZEGÓŁOWE ZASADY WYPEŁNIANIA FORMULARZA POWSZECHNEGO SPISU ROLNEGO	7
PIERWSZA STRONA FORMULARZA (AD)	9
DZIAŁ I. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW (UG)	11
DZIAŁ II. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW I INNA (PZ)	23
DZIAŁ III. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (ZW).....	28
DZIAŁ IV. NAWOŻENIE (NA)	48
DZIAŁ V. OCHRONA ROŚLIN (OR).....	55
DZIAŁ VI. BUDYNKI GOSPODARSKIE (BD)	59
DZIAŁ VII. CIĄGNIKI, MASZYNY I URZADZENIA ROLNICZE (MA).....	62
DZIAŁ VIII. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA (DG)	66
DZIAŁ IX. STRUKTURA DOCHODÓW (SD).....	74
DZIAŁ X. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA (AE).....	76
DZIAŁ XI. CHÓW I HODOWLA RYB (RB)	99
Załączniki.....	101
Załącznik 1. Statusy realizacji badania (kod RA).....	101
Załącznik 2. Wykaz upraw (bez upraw trwałych	101
Załącznik 3. Wykaz upraw trwałych	103
Załącznik 4. Schemat do działu UG.....	104
Załącznik 5. Schemat do działu PZ	105
Załącznik 6. Zdjęcia poglądowe do działów PZ, ZW, NA, OR, BD i MA.....	106

CZĘŚĆ I. PODSTAWA PRAWNA, OGÓLNE PRZEPISY I PODSTAWOWE DEFINICJE

Powszechny spis rolny (PSR) zostanie przeprowadzony w terminie **od dnia 1 września do dnia 30 listopada 2020 r.**, według stanu w dniu **1 czerwca 2020 r.** (dzień referencyjny badania).

1. Podstawę prawną powszechnego spisu rolnego stanowią:

- a.** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/1091 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zintegrowanych statystyk dotyczących gospodarstw rolnych oraz uchylające rozporządzenie Rady nr 1166/2008 i 1337/2011,
- b.** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016.) w zakresie zasad przetwarzania danych osobowych,
- c.** rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Tekst mający znaczenie dla EOG i Szwajcarii), (Dz. Urz. L 87 z 31.3.2009, str. 164, z późn. zm.), w zakresie zasad opracowywania, tworzenia i rozpowszechniania statystyk oraz poufności informacji statystycznych,
- d.** ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o powszechnym spisie rolnym w 2020 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1728),
- e.** ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443),
- f.** ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

2. Obowiązek zachowania tajemnicy statystycznej

- a.** Dane zebrane w ramach PSR 2020 przetwarzają się na zasadach określonych w art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009 z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie statystyki europejskiej oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 1101/2008 w sprawie przekazywania do Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich danych statystycznych objętych zasadą poufności, rozporządzenie Rady (WE) nr 322/97 w sprawie statystyk Wspólnoty oraz decyzję Rady 89/382/EWG, Euratom w sprawie ustanowienia Komitetu ds. Programów Statystycznych Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2009, str. 164, z późn. zm.3).
- b.** Prezes Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) zapewnia ochronę danych zebranych w ramach prac spisowych.
- c.** Dane osobowe od momentu ich zebrania na potrzeby wykonywania zadań określonych w ustawie stają się danymi statystycznymi i objęte są tajemnicą statystyczną.
- d.** Przetwarzanie danych zebranych w ramach PSR 2020 nie może być powierzone innemu podmiotowi.

e. Dane zebrane w ramach PSR 2020 są objęte tajemnicą statystyczną w rozumieniu art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.

f. Pracownicy służb statystyki publicznej, rachmistrze terenowi i telefoniczni oraz inne osoby wykonujące czynności w imieniu i na rzecz statystyki publicznej, mający bezpośredni dostęp do danych jednostkowych, są obowiązani do bezwzględnego przestrzegania tajemnicy statystycznej i mogą być dopuszczeni do wykonywania tych czynności po złożeniu pisemnego przyrzeczenia następującej treści:

„Przyrzekam, że będę wykonywać swoje prace na rzecz statystyki publicznej z całą rzetelnością, zgodnie z etyką zawodową statystyka, a poznane w czasie ich wykonywania dane jednostkowe zachowam w tajemnicy wobec osób trzecich.” (art. 12 ustawy o statystyce publicznej).

g. Naruszenie tajemnicy statystycznej pociąga za sobą skutki prawne przewidziane w art. 54 i 55 ustawy o statystyce publicznej.

3. Obowiązek udzielania odpowiedzi

a. Użytkownik gospodarstwa rolnego, który nie dokonał samospisu internetowego, nie może odmówić przekazania danych w formie wywiadu telefonicznego lub bezpośredniego.

b. Użytkownicy gospodarstw rolnych są zobowiązani do udzielenia dokładnych, wyczerpujących i zgodnych z prawdą odpowiedzi.

c. Udzielenie odpowiedzi niezgodnych ze stanem faktycznym lub odmowa udzielenia odpowiedzi pociągają za sobą skutki prawne przewidziane w przepisach art. 56 i 57 Ustawy o statystyce publicznej.

4. Podstawowe definicje obowiązujące w powszechnym spisie rolnym 2020.

Gospodarstwo rolne – oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego (art. 55³ Kodeksu Cywilnego).

Do **działalności rolniczej** prowadzonej przez gospodarstwo rolne zalicza się:

- **uprawę roślin**, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę **grzybów jadalnych**), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych,
- **chów i hodowlę zwierząt gospodarskich**, tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych (np. dziki, sarny, daniele, lamy) i **pszczół**,
- **utrzymanie gruntów rolnych**, już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych, **według zasad dobrej kultury rolnej** (zgodnie z normami).

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo użytkowane przez osobę fizyczną. Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- gospodarstwa rolne o powierzchni **1 ha i więcej użytków rolnych**,
- gospodarstwa rolne o powierzchni **poniżej 1 ha użytków rolnych** (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące **działy specjalne produkcji rolnej** lub produkcję rolną (roślinną i/lub zwierzęcą) o **znaczącej, określonej** następującymi **progami** skali: 0,5 ha dla: drzew owocowych, krzewów owocowych, warzyw gruntowych, truskawek gruntowych oraz chmielu; 0,3 ha dla szkółek sadowniczych i szkółek ozdobnych; 0,1 ha dla tytoniu; 5 sztuk dla bydła ogółem; 20 sztuk dla świń ogółem; 5 sztuk dla loch; 20 sztuk dla owiec ogółem i kóz ogółem; 100 sztuk dla drobiu ogółem; 10 sztuk dla zwierząt dzikich utrzymywanych w systemie fermowym; 20 pni dla pszczół.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, którego **podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności do sekcji A**, dział 01, grupy: 01.1 - uprawy rolne inne niż wieloletnie, 01.2 - uprawy roślin wieloletnich, 01.3 - rozmnażanie roślin, 01.4 - chów i hodowla zwierząt (z podklasy 01.49.Z - tylko strusie, króliki i inne zwierzęta futerkowe oraz pszczoły), 01.5 - uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana), 01.6, klasa 01.61, podklasa 01.6.61.Z - działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia **użytków rolnych przekracza 1 ha lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich**.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, i która jest odpowiedzialna za gospodarstwo prawnie i ekonomicznie, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

Za **osobę kierującą gospodarstwem rolnym** uważa się pełnoletnią osobę fizyczną upoważnioną przez właściciela/użytkownika gospodarstwa rolnego do podejmowania oraz nadzorowania lub wykonywania decyzji bezpośrednio związanych z procesami produkcyjnymi.

Siedziba użytkownika gospodarstwa indywidualnego to adres zamieszkania użytkownika. Adres ten nie zawsze jest taki sam jak adres zameldowania.

Za **siedzibę gospodarstwa rolnego osoby fizycznej** uważa się siedlisko gospodarstwa (budynek mieszkalny oraz budynki gospodarcze i urządzenia służące produkcji rolniczej), a w przypadku braku budynków, największą część gospodarstwa rolnego. Siedziba gospodarstwa nie zawsze jest taka sama jak siedziba użytkownika.

Siedziba gospodarstwa rolnego osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to siedziba osoby prawnej lub jednostki lokalnej prowadzącej działalność rolniczą.

CZĘŚĆ II. SZCZEGÓŁOWE ZASADY WYPEŁNIANIA FORMULARZA POWSZECHNEGO SPISU ROLNEGO

Powszechny spis rolny jest przeprowadzany wyłącznie w wersji elektronicznej, tj. z wykorzystaniem interaktywnej aplikacji formularzowej (tzw. **formularz elektroniczny**).

Rachmistrze spisowi przeprowadzają bezpośrednie wywiady lub wywiady telefoniczne z wykorzystaniem urządzenia mobilnego lub komputera, na których zostało zainstalowane oprogramowanie dedykowane do przeprowadzenia spisu rolnego. Formularz elektroniczny będzie prowadził rachmistrza odpowiednimi „ścieżkami”, wyliczał sumy i różnice, automatycznie przenosił dane liczbowe oraz umożliwiał kontrolę logiczno-rachunkową i zakresową zapisów.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu formularza?

1. Wywiad należy przeprowadzić z **osobą kierującą** gospodarstwem rolnym lub w razie jej nieobecności - z użytkownikiem lub pełnoletnią osobą z jego gospodarstwa domowego, najlepiej zorientowaną w sprawach gospodarstwa rolnego. W gospodarstwach indywidualnych osoba kierująca gospodarstwem jest najczęściej jednocześnie jego użytkownikiem jak również właścicielem.
2. Gospodarstwo rolne może być **współużytkowane (współwłasność lub współdzierżawa) i jednocześnie współkierowane** przez użytkownika i członka jego rodziny (np. przez małżonków lub matkę z synem). W takiej sytuacji dane użytkownika podane na pierwszej stronie formularza (AD) zostaną przeniesione do działu Aktywność ekonomiczna (AE), a osoba współużytkująca i współkierująca gospodarstwem powinna zostać spisana w dziale AE jako **osoba kierująca**.
Jeżeli użytkownik i osoba z nim **niespokrewniona współużytkują i jednocześnie współkierują** gospodarstwem rolnym, to do decyzji użytkownika pozostawiamy czy ma być spisany jednocześnie jako osoba kierująca, czy jako osoba kierująca zostanie spisany niespokrewniony współużytkownik.
3. W przypadku, gdy **zmienił się użytkownik** gospodarstwa rolnego, a **adres siedziby użytkownika pozostał bez zmian**, należy zmienić dane użytkownika i przeprowadzić wywiad z obecnym użytkownikiem.
Jeżeli obecny użytkownik posiada/użytkuje także inne gospodarstwo rolne, to oba gospodarstwa należy spisać jako jedno.
4. Należy pamiętać, że w spisie uwzględniamy **stan faktyczny**, a nie stan prawny. Jeżeli pod **jednym adresem mieszkają dwie osoby** (np. ojciec i syn) i **każda z nich jest właścicielem gospodarstwa rolnego**, ale faktycznie użytkują je jak jedno gospodarstwo (tzn. wykorzystują te same grunty, maszyny, budynki gospodarcze, siłę roboczą, itp.), to oba gospodarstwa należy spisać jako **jedno gospodarstwo** współużytkowane i współzarządzane przez użytkownika i członka rodziny.
Podobnie należy potraktować sytuację, w której pod jednym adresem mieszkają dwie osoby (np. współmałżonkowie), z których jedna jest właścicielem zwierząt gospodarskich, a druga właścicielem użytków rolnych. W ARiMR osoby te mogą być zarejestrowane jako **dwóch osobnych beneficjentów**, w spisie powinni zostać ujęci jako współużytkownicy **jednego gospodarstwa rolnego**.
5. Przy ustalaniu użytkowanych gruntów należy zwrócić szczególną uwagę, że chodzi o **faktycznie użytkowane grunty**, nawet te, które są użytkowane na podstawie umowy ustnej lub bezumownie
6. **Dniem referencyjnym spisu jest 1 czerwca 2020 r.** Należy jednak zaznaczyć, że część danych, ze względu na ich specyfikę, dotyczy **okresu ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania** czyli **okresu od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie**. W celu uproszczenia pytań, w aplikacji jest zapis skrócony, tj.: „okres 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie”.
7. W dziale **Aktywność ekonomiczna**, w części dotyczącej **aktywności bieżącej**, okresem referencyjnym jest dodatkowo **tydzień** kończący się w dniu referencyjnym badania (tj. **okres od 26 maja do 1 czerwca 2020 r.**).
8. **W trakcie wywiadu należy przypominać** respondentowi o **dniu/okresie referencyjnym** jakiego dotyczą **dane zbierane w danym dziale/pytaniu**.
9. W przypadku **zmian w powierzchni gospodarstwa rolnego** w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca br. włącznie (zakup, sprzedaż, dzierżawa) należy zebrać dane odnoszące się tylko do **powierzchni użytkowanej przez gospodarstwo w dniu 1 czerwca 2020 r.** (np. gospodarstwo rolne w grudniu 2019 r. użytkowało 10 ha użytków rolnych (UR). W kwietniu br. sprzedało 3 ha UR, w związku z tym należy zapytać o uprawy czy stosowane nawożenie tylko dla pozostałych w gospodarstwie 7 ha UR).

PIERWSZA STRONA FORMULARZA (AD)

Na pierwszej stronie formularza zostały umieszczone następujące dane identyfikacyjno-adresowe gospodarstwa rolnego:

- **numer gospodarstwa rolnego** w Operacie do Badań Rolniczych (OdBR) – pole obowiązkowe,
- **status prawny** – z podziałem na gospodarstwa rolne osób fizycznych (gospodarstwa indywidualne) oraz osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – pole obowiązkowe,
- **PESEL** użytkownika gospodarstwa rolnego (tylko dla osób fizycznych) – pole nieobowiązkowe,
- **imiona i nazwisko** użytkownika gospodarstwa rolnego (tylko dla osób fizycznych) – pole obowiązkowe,
- **nazwa** – pole obowiązkowe dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, nieobowiązkowe dla osób fizycznych,
- **REGON** pole obowiązkowe dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, nieobowiązkowe dla osób fizycznych,
- **adres siedziby użytkownika gospodarstwa rolnego** – pole obowiązkowe,
- **adres siedziby gospodarstwa rolnego** – pole obowiązkowe,
- **numery telefonów** (stacjonarnych i komórkowych) użytkownika – pola nieobowiązkowe,
- **adres e-mail** użytkownika – pole nieobowiązkowe.

W zależności od statusu prawnego gospodarstwa rolnego na ekranie urządzenia mobilnego pojawią się odpowiednie pola.

W razie zaistnienia takiej potrzeby, rachmistrz w trakcie badania będzie mógł wprowadzić **korekty** w danych identyfikacyjno-adresowych, **z wyjątkiem pól:**

- **numer gospodarstwa w OdBR,**
- **status prawny.**

Należy pamiętać, że jeżeli wypełnione zostanie pole **PESEL**, to będzie ono kontrolowane i w przypadku **błędnego zapisu, nie będzie możliwości przejścia do dalszej części formularza** (po usunięciu błędnego zapisu – tak).

W polach **adres siedziby użytkownika** i **adres siedziby gospodarstwa rolnego** zostały zainstalowane **słowniki TERYT** i ewentualne zmiany można wprowadzić wybierając odpowiednie pozycje słownikowe.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu pierwszej strony formularza?

1. Wskazane jest już na samym początku wywiadu dokładne **ustalenie użytkownika gospodarstwa indywidualnego** ze względu na spisywanie tej osoby w dziale Aktywność ekonomiczna (AE). Tylko na pierwszej stronie formularza możliwe są zmiany danych użytkownika.
2. Wpisywanie adresu e-mail oraz numeru telefonu zgodnie z **obowiązującym formatem**.
3. **Aktualizowanie** numerów telefonów (w tym poprawianie błędnych).
4. Siedziba gospodarstwa rolnego nie zawsze jest taka sama jak siedziba użytkownika.

DZIAŁ I. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW (UG)

Zbierane informacje dotyczą stanu w dniu **1 czerwca 2020 r.**, jeżeli nie zaznaczono inaczej.

UWAGA:

Powierzchnie w dziale UG należy podawać w fizycznych hektarach (ha) i arach (a), z wyjątkiem pytania UG4e_1, w którym powierzchnię upraw pod osłonami w ogrodach przydomowych należy podać w metrach kwadratowych (m²).

ha
a

$$1 \text{ ha} = 100 \text{ a} = 10\,000 \text{ m}^2$$

$$1 \text{ a} = 100 \text{ m}^2 = 0,01 \text{ ha}$$

Pytanie 1 (UG1). Czy gospodarstwo rolne użytkowało/posiadało grunty?

Pytanie to **nie pojawia się na ekranie**, gdyż wypełnia się **automatycznie na podstawie odpowiedzi udzielonych w pytaniu UG2**.

- jeżeli gospodarstwo użytkowało/posiadało grunty ogółem (**UG2w>0**), to w pytaniu UG1 zostanie zaznaczona odpowiedź „**TAK**”, a na ekranie wyświetlą się składowe pytania **UG2**, tj.: UG2a, UG2b i UG2c,
- w przeciwnym przypadku, w pytaniu UG1 zostanie zaznaczona odpowiedź „**NIE**”, a na ekranie pojawi się pytanie z działu **ZW (ZW50)**.

KLASYFIKACJA GRUNTÓW W GOSPODARSTWIE ROLNYM

GRUNTY OGÓŁEM W GOSPODARSTWIE ROLNYM			
UŻYTKI ROLNE OGÓŁEM		LASY I GRUNTY LEŚNE Z PLANTACJAMI O KRÓTKIEJ ROTACJI	POZOSTAŁE (pod zabudowaniami, podwórzami, wodami i itp.)
W DOBREJ KULTURZE ROLNEJ	POZOSTAŁE		

Pytanie 2 (UG2) Jaka była powierzchnia gruntów ogółem użytkowanych w gospodarstwie rolnym (własnych, dzierżawionych i użytkowanych wspólnie)?

W odpowiedzi należy podać powierzchnię poszczególnych rodzajów gruntów użytkowanych w gospodarstwie rolnym:

- **gruntów ogółem (UG2w)**,
- **użytków rolnych ogółem (UG2a)**,
Bez plantacji o krótkiej rotacji na użytkach rolnych,
- **lasów i gruntów leśnych (UG2b)**
Łącznie z plantacjami o krótkiej rotacji na cele energetyczne – niezależnie od rodzaju gruntów na jakich zostały założone (także plantacje o krótkiej rotacji założone na użytkach rolnych),
- **pozostałych gruntów (UG2c)**.

$$\Rightarrow \text{UG2w} = \text{UG2a} + \text{UG2b} + \text{UG2c}$$

DEF
INI
CJA

Grunty ogółem to wszystkie grunty **niezależnie od tytułu władania** - własne, dzierżawione od innych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowane z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.) oraz wspólne w części przypadającej użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Nie zalicza się tu powierzchni gruntów **wydzierżawionych innym** i gruntów należących do **wspólnot gruntowych**.

DEF
INI
CJA

Powierzchnia **lasów i gruntów leśnych** to powierzchnia o wielkości co najmniej 0,10 ha:

- **zalesiona** (pokryta roślinnością leśną),
- **niezalesiona** (przejściowo pozbawiona roślinności leśnej),
- **gruntów związanych z gospodarką leśną**,
- **plantacji o krótkiej rotacji** (łącznie z założonymi na użytkach rolnych).

Należy zwrócić uwagę, że w przypadku dzierżawy lasu lub wspólnego użytkowania kompleksu leśnego przez kilku użytkowników, powierzchnia lasów wykazana przez indywidualnego użytkownika **może być mniejsza od 0,10 ha**.

Należy tu uwzględnić powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na **potrzeby własne gospodarstwa** (niehandlowe).

Nie należy tu ujmować **plantacji choinek bożonarodzeniowych** prowadzonych poza lasami i gruntami leśnymi, czyli na użytkach rolnych (należy je zaliczyć do sadów i innych upraw trwałych).

DEF
INI
CJA

Do **powierzchni zalesionej** zalicza się grunty pokryte uprawami leśnymi, młodnikami i drzewostanami starszymi prowadzonymi na gruntach leśnych. W lesie, gdzie gospodarka jest prowadzona prawidłowo, powierzchnia zalesiona winna stanowić blisko 100% (97–99%) ogólnej powierzchni lasu.

DEF
INI
CJA

Do powierzchni **niezalesionej** (tj. przejściowo pozbawionej roślinności leśnej) zalicza się zręby, halizny, płazowiny oraz wylesienia powstałe na skutek oddziaływania emisji przemysłowych i górnictwa (zalewiska, zapadliska). **Zręby** to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach. **Halizny** to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 5 lat oraz uprawy i młodniki do 20 lat przewidywane do odnowienia w najbliższych latach z powodu złej jakości hodowlanej. **Płazowiny** to grunty porośnięte drzewami w wieku 21 lat i więcej o złym stanie zdrowotnym i jakości hodowlanej i z tego powodu przewidywane do usunięcia.

DEFINICJA

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod budynki i budowle wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne na gruntach leśnych, jeżeli materiał szkółkarski wykorzystywany jest na potrzeby własne gospodarstwa rolnego, miejsca składowania drewna, urządzenia melioracyjne, tereny pod liniami energetycznymi, parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

DEFINICJA

Powierzchnia plantacji o krótkiej rotacji założonych na **gruntach leśnych i użytkach rolnych** to powierzchnia, na której prowadzi się specjalistyczną uprawę drzew i krzewów charakteryzujących się wczesną kulminacją przyrostu (np. **wierzby**, paulowni, Oxytree (tzw. drzewo tlenowe), wyselekcjonowanych odmian **topoli, brzozy**, modrzewia, świerka, robinii akacjowej, osiki, klonu i innych). Plantacje te prowadzi się w celu uzyskania w stosunkowo krótkim czasie (20 lat lub mniej) określonych z góry efektów gospodarczych takich jak duża wydajność surowca drzewnego, przeznaczonego głównie na produkty energetyczne (stałe, ciekłe lub gazowe).

Nie należy tu ujmować plantacji **choinek bożonarodzeniowych** prowadzonych na użytkach rolnych oraz plantacji **wierzby do wyplatania** (wikliny). Plantacje te powinny być zaliczone do sadów i innych upraw trwałych.

DEFINICJA

Powierzchnia **pozostałych gruntów** to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierżawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych), powierzchnia przeznaczona dla rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe, ogrody ozdobne, itp.).

Do pozostałych gruntów **należy** zaliczyć także **powierzchnię gruntów rolnych nie użytkowanych rolniczo**, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

Do pozostałych gruntów **nie zaliczamy** **użytkowanych szklarni, tuneli foliowych oraz inspektów**, które należy ująć w użytkach rolnych (w odpowiednich kategoriach).

Pytanie 3 (UG3). Jaka była powierzchnia użytków rolnych?

KLASYFIKACJA UŻYTKÓW ROLNYCH

UŻYTKI ROLNE OGÓŁEM						
W DOBREJ KULTURZE ROLNEJ						POZOSTAŁE
ZASIEWY	ŁĄKI TRWAŁE	PASTWISKA TRWAŁE	SADY I INNE UPRAWY TRWAŁE	OGRODY PRZYDOMOWE	GRUNTY UGOROWANE	

Powierzchnia użytków rolnych ogółem zostanie automatycznie przeniesiona z pytania UG2a i wyświetlona na ekranie.

W odpowiedzi należy podać powierzchnię:

- **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (UG3a),**

DEF
INI
CJA

Powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej to użytki rolne, na których stosuje się jakiegokolwiek zabiegi uprawne (np. orka, koszenie, mulczowanie, itp.), także grunty objęte płodozmianem. Są to grunty, które mogą kwalifikować się np. do otrzymania dopłat i są utrzymywane zgodnie z normami według Ustawy z dnia 5 lutego 2015 r. o **płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego** (Dz. U. z 2015 r., poz. 1551, tekst jednolity z 2018 r. poz. 1312). Zalicza się tu także grunty ugorowane.

- **użytków rolnych pozostałych (UG3b),**

DEF
INI
CJA

Powierzchnia **użytków rolnych pozostałych** (tj. nieużytkowanych i nie utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej) to powierzchnia użytków rolnych wyłączonych z produkcji, tj. użytków rolnych uprzednio użytkowanych jako zasiewy oraz grunty ugorowane, łąki i pastwiska trwałe, sady i inne uprawy trwałe, ogrody przydomowe, które w dniu 1 czerwca 2020 r. ze względów ekonomicznych, społecznych lub innych, nie były wykorzystywane już rolniczo i wyłączone z płodozmianu.

Grunty te znajdują się jednak w kondycji, pozwalającej w razie zmiany decyzji co do ich przyszłego użytkowania, na ich szybkie przywrócenie do produkcji rolniczej, przy wykorzystaniu zasobów dostępnych w gospodarstwie rolnym.

Jeżeli rekultywacja tych gruntów wymagałaby bardzo długiego okresu czasu i dużych nakładów pracy oraz zasobów niedostępnych w gospodarstwie – powierzchnię tę należy zaliczyć do powierzchni **pozostałych gruntów - UG2c** (wyłączyć je z użytków rolnych).

⇒ **UG3 (UG2a) = UG3a + UG3b**

Pytanie 4 (UG4). Jaka była powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w podziale na rodzaje użytków rolnych?

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej ogółem** zostanie automatycznie przeniesiona z pytania UG3a i wyświetlona na ekranie.

W odpowiedzi należy podać powierzchnię **poszczególnych rodzajów** użytków rolnych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej:

- **powierzchnię zasiewów (UG4a),**

Bez powierzchni upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

z tego należy podać:

- **powierzchnię upraw w szklarniach, tunelach foliowych wysokich oraz inspektach** [bez upraw trwałych] (**UG4a_1**),

Należy tu również zaliczyć uprawy truskawek pod osłonami. **Nie należy** natomiast ujmować tutaj

upraw trwałych oraz **żadnych** upraw pod osłonami w ogrodach przydomowych

- **powierzchnię upraw w gruncie** (na odkrytym polu lub pod niskim przykryciem), bez upraw trwałych (UG4a_2),

Nie należy tu ujmować upraw trwałych, upraw w ogrodach przydomowych oraz upraw na przyoranie uprawianych na plon główny

DEF
INI
CJA

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, (jednorocznych i wieloletnich, ale bez upraw trwałych), prowadzonych zarówno **w gruncie** (na odkrytym polu lub pod niskim, przykryciem z brakiem dostępu) jak i **pod** wysokimi, dostępnymi **osłonami** (w szklarniach, tunelach wysokich lub inspektach).

Do powierzchni zasiewów **należy zaliczyć** również powierzchnię, która była zaplanowana i obsiana/obsadzona po 1 czerwca 2020 r., pod zbiór w bieżącym roku (np. późnych odmian warzyw).

Do powierzchni pod zasiewami **nie należy zaliczać** powierzchni: sadów (plantacji drzew i krzewów owocowych, upraw jagodowych oraz ich szkótek), innych upraw trwałych uprawianych w gruncie, szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew i krzewów leśnych do celów handlowych, plantacji wikliny, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do powierzchni zasiewów **nie należy zaliczać** także powierzchni upraw **w ogrodach przydomowych** oraz powierzchni **upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny**. Powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych w plonie głównym ujmujemy w gruntach ugorowanych (w pytaniu UG4f).

DEF
INI
CJA

Powierzchnia zasiewów **w gruncie** to powierzchnia upraw prowadzonych zarówno na odkrytym polu, jak również **pod niskim, niedostępnym przykryciem**. Kategoria ta obejmuje powierzchnię upraw przykrytych przy użyciu mat/arkuszy z tworzywa sztucznego ułożonych płasko na ziemi oraz upraw pod tunelami niskimi (poniżej 1,5 m w szczycie).

Powierzchnia zasiewów w **szklarniach, tunelach foliowych wysokich** oraz **inspektach** to powierzchnia upraw prowadzonych pod wysokimi osłonami **minimum 1,5 m w szczycie** oraz pod osłonami niskimi z możliwością stałego dostępu czyli **inspektach**, tzw. przyspiesznikach („miniaturowe szklarnie”); są to skrzynie nakryte oknami służące np. do produkcji rozsad.

➡ **UG4a** = UG4a_1 + UG4a_2

- **łąk trwałych (UG4b)**,

DEF
INI
CJA

Łąki trwałe to grunty pokryte trwale trawami (5 lub więcej lat), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, a zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

- **pastwisk trwałych (UG4c),**

DEF
INI
CJA

Pastwiska trwałe to grunty pokryte trwale trawami (5 lub więcej lat), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenach pagórkowatych lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

- **sadów i innych upraw trwałych (UG4d),**

Uwaga:

Uprawiane gatunki drzew i krzewów należy wybrać z dostępnej w aplikacji **Listy upraw trwałych** i podać ich powierzchnię w pytaniu UG9f (z Listy można też wybrać choinki bożonarodzeniowe uprawiane na użytkach rolnych).

DEF
INI
CJA

Powierzchnia sadów i innych upraw trwałych to powierzchnia: plantacji drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów owocowych oraz ozdobnych, szkółek drzew i krzewów leśnych do celów handlowych, plantacji wikliny oraz innych gruntowych upraw trwałych (np. derenia, tarniny, morwy, wierzby mandżurskiej, głogu, rokitnika, jarzębiny, **choinek bożonarodzeniowych uprawianych na użytkach rolnych**), a także upraw trwałych pod osłonami (np. malina, winorośl, brzoskwinia).

Nie należy tu ujmować powierzchni uprawy chmielu oraz plantacji truskawek i poziomek, które powinny być ujęte w powierzchni zasiewów. **Nie zalicza** się tu także plantacji o krótkiej rotacji, które należy ująć w powierzchni lasów i gruntów leśnych.

Plantacje drzew i krzewów to drzewa i krzewy rosnące na miejscu stałym, na powierzchni minimum 0,1 ha (tj. 10 arów), w regularnej rozstawie.

- **ogrodów przydomowych (UG4e),**

DEF
INI
CJA

Ogrody przydomowe to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa, która obejmuje uprawy (rolne, ogrodnicze zarówno jednoroczne jak i wieloletnie oraz drzewa i krzewy owocowe) **przeznaczone na spożycie w gospodarstwie domowym** użytkownika (samozaopatrzenie). Sporadycznie, nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane.

Do ogrodów przydomowych **nie należy** zaliczać powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację (te powierzchnie należy ująć w pytaniu **UG2c - pozostałe grunty**).

w tym:

- **powierzchnię upraw (z przeznaczeniem na konsumpcję) prowadzoną w szklarniach, tunelach foliowych wysokich oraz inspektach (UG4e_1).**

UWAGA:

Powierzchnię w pytaniu **UG4e_1** należy podać w **metrach kwadratowych**.

➔ **UG4e** ≥ **UG4e_1**

- **gruntów ugorowanych łącznie z uprawą roślin miododajnych (UG4f),**

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska.

Do gruntów ugorowanych należy zaliczyć powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawóz zielony), a także grunty przygotowane pod jesienne nasadzenia np. truskawek oraz obsiane roślinami miododajnymi.

Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione do płatności obszarowych.

Do gruntów ugorowanych **nie zaliczamy** gruntów, które były przygotowane pod tegoroczne zasiewy (np. warzyw), a do 1 czerwca 2020 r. nie zostały jeszcze obsiane lub nie obsadzone (zaliczamy je do powierzchni zasiewów – pytanie UG4a).

Na **gruncie ugorowanym miododajnym** z zasady wysiewa się co najmniej dwa gatunki roślin miododajnych, lecz na potrzeby PSR zaliczamy tu również uprawy roślin miododajnych w czystym siewie, przeznaczonych wyłącznie jako pożytek dla pszczół. W mieszance powinny przeważać nieuprawnne gatunki roślin miododajnych nad uprawnymi. Dopuszcza się trawy i rośliny pastewne, których udział nie powinien przeważać w mieszance.

Rośliny miododajne są to rośliny bogate w pyłek i nektar, a należą do nich **uprawne gatunki roślin**, tj.: facelia błękitna, gorczyca jasna, gryka zwyczajna, komonica zwyczajna, koniczyny, lucerny, nostryk biały, rzodkiew oleista, słonecznik zwyczajny, sparceta (esparceta) piaskowa, sparceta (esparceta) siewna, wyka kosmata oraz **nieuprawnne gatunki roślin**, tj.: astry, bodziszki, chabry, czarnuszki, cząber ogrodowy, czyściec prosty, driakwie, dzielżan jesienny, farbownik lekarski, kłosowce, kocimiętka, kolendra siewna, kosmos pierzastolistny, krwawnica pospolita, lebidka pospolita, lubczyk ogrodowy, łuszczyc wiechowaty, macierzanka piaskowa, marzymięta grzebieniasta (orzężona), mierznicza czarna, mięty, mikołajek płaskolistny, ogórecznik lekarski, ostropest płamisty, ożanka nierównoząbkowa, przegorzany, pszczelnik południowy, rezedy, rukiew siewna, serdecznik pospolity, stulisz sztywny, szałwie, szanta zwyczajna, szczecie, ślaz zygmarek, ślazitätka turyngska, świerzbica polna, trędownik bulwiasty, werbena krzacasta, wielosił błękitny, wierzbowica kosmata, wierzbowka kipszyca, żelaźniak pospolity, żmijowiec grecki, żywokost lekarski.

Na gruntach ugorowanych z roślinami miododajnymi (bogatymi w pyłek i nektar) obowiązuje zakaz prowadzenia produkcji rolnej do 30 września danego roku. Ugory z roślinami miododajnymi nie mogą obejmować upraw wysiewanych z przeznaczeniem na zbiór. Na ugorach z roślinami miododajnymi można stawiać ule.

Źródło: https://www.arimr.gov.pl/fileadmin/pliki/PB_2020/Kampania_2020/Dokumenty_OB/BROSZURA_ARiMR_2020.pdf (str.30).

- powierzchnia upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (UG4f_1),

Uprawy na przyoranie uprawiane jako plon główny to powierzchnia zasiana roślinami z przeznaczeniem na przyoranie, tj. głównie roślinami bobowatymi (motylkowymi grubo i drobnonasiennymi) w czystym siewie lub w mieszankach z trawami, czy innymi roślinami).

$$\Rightarrow \text{UG4f} \geq \text{UG4f}_1$$

$$\Rightarrow \text{UG4(UG3a)} = \text{UG4a} + \text{UG4b} + \text{UG4c} + \text{UG4d} + \text{UG4e} + \text{UG4f}$$

Pytanie 5 (UG5). Jaka była powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w podziale na formy własności?

Powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej **zostanie automatycznie przeniesiona z pytania UG3a** i wyświetlona na ekranie.

W odpowiedzi należy podać powierzchnię użytków rolnych utrzymywanych w dobrej kulturze **w podziale na formy własności**:

- **własnych (UG5a),**
Użytki rolne stanowiąc własność lub współwłasność użytkownika.
Nie należy tu ujmować gruntów własnych wydzierżawionych osobom trzecim (na podstawie umowy pisemnej, ustnej lub bezumownie),
- **dzierżawionych od innych osób (UG5b),**
Grunty, które użytkownik dzierżawi od osób fizycznych, prawnych lub jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej na podstawie umowy pisemnej, ustnej lub bezumownie,
- **użytkowanych wspólnie i innego rodzaju użytkowania (UG5c).**
Użytkowanie wspólne
Należy tu ująć użytki rolne użytkowane wspólnie przez właściciela gruntów i współnika/wspólników, ale tylko w części przynależnej użytkownikowi spisywanego gospodarstwa rolnego.
Nie należy tu ujmować użytków rolnych stanowiących **współwłasność użytkownika** ani gruntów należących **do gminnych wspólnot gruntowych**.

Użytki rolne **użytkowane wspólnie** to grunty użytkowane przez właściciela użytków rolnych i współników na podstawie umowy pisemnej lub ustnej. Produkcja uzyskana z tych powierzchni (w ujęciu wartościowym lub fizycznym) jest dzielona pomiędzy współników na uzgodnionych zasadach.

Inny rodzaj użytkowania

Inny rodzaj użytkowania obejmuje grunty użytkowane z innych niż ww. tytułów, w tym z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), a także użytki rolne należące do gospodarstw opuszczonych i uprawiane bez żadnej umowy (pisemnej czy ustnej).

$$\Rightarrow \text{UG5(UG3a)} = \text{UG5a} + \text{UG5b} + \text{UG5c}$$

Pytanie 6 (UG6). Jaka była powierzchnia lasów i gruntów leśnych?

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych ogółem zostanie **automatycznie przeniesiona z pytania UG2b** i wyświetlona na ekranie.

Z tej powierzchni należy wyodrębnić powierzchnię:

- **plantacji o krótkiej rotacji (UG6a),**
Plantacje przeznaczone głównie na cele energetyczne niezależnie od rodzaju gruntów na jakich zostały założone (należy tu także uwzględnić plantacje założone na użytkach rolnych).

w tym:

- **wierzby (UG6b),**
- **topoli (UG6c),**
- **brzozy (UG6d).**

$$\Rightarrow \text{UG6 (UG2b)} \geq \text{UG6a} \geq \text{UG6b} + \text{UG6c} + \text{UG6d}$$

Pytanie 7 (UG7). Jaka była powierzchnia łąk trwałych?

Powierzchnia łąk trwałych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej zostanie **automatycznie przeniesiona z pytania UG4b** i wyświetlona na ekranie.

Z powierzchni tej należy wyodrębnić:

- **powierzchnię łąk trwałych wyłączonych z produkcji (UG7a),**
Łąki wyłączone z produkcji ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska i kwalifikujące się do otrzymania płatności bezpośrednich.

$$\Rightarrow \text{UG7(UG4b)} \geq \text{UG7a}$$

Pytanie 8 (UG8). Jaka była powierzchnia pastwisk trwałych?

Powierzchnia pastwisk trwałych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej zostanie **automatycznie przeniesiona z pytania UG4c** i wyświetlona na ekranie.

Z powierzchni tej należy wyodrębnić powierzchnię:

- **nieuprawianych terenów do wypasu (UG8a),**
Pastwiska położone na terenach pagórkowatych lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji, itp.;
- **pastwisk trwałych wyłączonych z produkcji (UG8b),**
Pastwiska wyłączone z produkcji ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, kwalifikujące się do otrzymania płatności bezpośrednich.

$$\Rightarrow \text{UG8(UG4c)} \geq \text{UG8a} + \text{UG8b}$$

Pytanie 9 (UG9). Jaka była powierzchnia sadów i innych upraw trwałych?

Powierzchnia sadów i innych upraw trwałych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej zostanie przeniesiona z pytania UG4d i wyświetlona na ekranie. W odpowiedzi należy podać powierzchnię:

- upraw trwałych pod osłonami (UG9a),

Uprawy trwałe pod osłonami to powierzchnia drzew i krzewów (np. malin, winorośli, brzoskwiń, moreli itp.), uprawianych w ogrzewanych lub nieogrzewanych szklarniach i tunelach foliowych (minimum 1,5 m w szczycie) oraz w inspektach („miniaturowe szklarnie” – skrzynie nakryte oknami, służące do produkcji rozsąd, np. malina, winorośl). **Należy** tu więc także uwzględnić uprawę materiału nasadzeniowego i rozmnożeniowego drzew i krzewów, jeżeli odbywa się ona **pod osłonami** na wstępnym etapie produkcji przed wysadzeniem do gruntu np. produkcję podkładek, sadzonek, itp.

- **szkółek drzew i krzewów owocowych (UG9b)**,
Dotyczy szkółek uprawianych w gruncie.
- **szkółek drzew i krzewów ozdobnych (UG9c)**,
Należy tu ująć również drzewa i krzewy uprawiane w gruncie przeznaczone do sadzenia w ogrodach, parkach, przy drogach itp.
- **szkółek drzew i krzewów leśnych do celów handlowych (UG9d)**,
Dotyczy szkółek uprawianych gruncie.
- **plantacji wikliny (UG9e)**,
Należy tu uwzględnić tylko powierzchnię **wikliny do wyplatania**.
- **plantacji drzew i krzewów [łącznie z owocowymi] (UG9f)**.
Powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych uprawianych w sadach, posadzonych na miejscu stałym, w regularnej rozstawie, na powierzchni minimum 0,1 ha (10 arów) – według gatunków wybranych z Listy upraw trwałych. Należy tu także ująć plantacje choinek bożonarodzeniowych uprawianych na użytkach rolnych (można również wybrać z Listy) oraz plantacje drzew i krzewów, z których dokonuje się zbiorów, np. gałęzi (te plantacje mogą być również wybrane z Listy, lecz mogą mieć areał mniejszy niż 10 arów).

UG9 (UG4d) = UG9a + UG9b + UG9c + UG9d + UG9e + UG9f

Pytanie 10 (UG10). Jaka była powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej, która mogła być nawadniana w okresie ostatnich 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie, przy istniejących zasobach wody i z wykorzystaniem posiadanych przez gospodarstwo urządzeń nawadniających?

Pytanie dotyczy maksymalnej powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej, która **mogła być** nawadniana przy użyciu wyposażenia, którym dysponuje gospodarstwo i wody dostępnej w gospodarstwie w **przeciętnych warunkach**.

Nie należy tu brać pod uwagę powierzchni upraw w szklarniach, tunelach foliowych wysokich (minimum 1,5 m w szczycie), inspektach oraz w ogrodach przydomowych, które z zasady są nawadniane.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu UG?

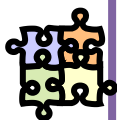
1. Do ogólnej powierzchni gospodarstwa zalicza się oprócz użytków rolnych również **powierzchnię lasów i powierzchnię gruntów pozostałych**, o które należy zapytać.
2. Do powierzchni gospodarstwa zalicza się oprócz gruntów własnych oraz wspólnych przypadających użytkownikowi również grunty **dzierżawione od innych osób**, a nie zalicza się gruntów własnych, ale **wydzierżawionych innym osobom**.
3. **Do lasów i gruntów leśnych należy zaliczyć również wszystkie plantacje o krótkiej rotacji** niezależnie od rodzaju gruntów na jakich zostały założone (**także te plantacje**, które zostały założone **na użytkach rolnych**).
4. Rozróżnienie **pozostałych gruntów** (tj. powierzchni pod budynkami, podwórzami, wodami, itp.) od **pozostałych użytków rolnych** (tj. nieutrzymywanych w dobrej kulturze rolnej).
5. Rozróżnienie użytków rolnych w **dobrej kulturze** i użytków rolnych **pozostałych** (tj. nieutrzymywanych w dobrej kulturze rolnej).
6. Użytki rolne **użytkowane wspólnie nie dotyczą** wspólnoty małżeńskiej i rodzinnej, **nie obejmują** też gminnych wspólnot gruntowych.
7. **Uprawy przykryte niską folią** (poniżej 1,5 m w szczycie) zalicza się do **upraw gruntowych**.
8. **Powierzchnię**, która była przygotowana **pod tegoroczne zasiewy na zbiór w bieżącym roku** (np. dla późnych odmian warzyw), lecz do 1 czerwca 2020 r., jeszcze nieobsiana/nieobsadzona, należy zaliczyć do **powierzchni zasiewów**, a nie do gruntów ugorowanych.
9. Do **upraw trwałych nie należy zaliczać** plantacji **chmielu** oraz **truskawek i poziomek**. Należy rozróżniać uprawy trwałe - rośliny zdrewniałe (czyli np. drzewa i krzewy owocowe) od roślin zielnych wieloletnich, takich jak np. truskawki, czy chmiel, które powinny być ujęte w powierzchni zasiewów. Do upraw trwałych nie zalicza się także plantacji o krótkiej rotacji, które należy ująć w powierzchni lasów i gruntów leśnych.
10. Powierzchnię upraw **pod osłonami w ogrodach przydomowych** (pytanie UG4e_1) należy podawać **w metrach kwadratowych**, natomiast wszystkie inne powierzchnie w dziale UG (także ogrodów przydomowych) należy podawać **w hektarach i arach**.
11. Do ogólnej powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze zalicza się również powierzchnię **ogrodów przydomowych**, o którą należy zapytać. Powierzchnia ta jest wykorzystywana do uprawy roślin przeznaczonych do spożycia tylko w gospodarstwie domowym rolnika, a więc nie może być zbyt duża (np. 0,5 ha ziemniaków oznacza przeznaczenie na potrzeby gospodarstwa domowego ok. 15 ton ziemniaków). Nadwyżki zbiorów mogą być sporadycznie sprzedawane.
12. Do **ogrodów przydomowych nie należy zaliczać** powierzchni przeznaczonych na rekreację oraz ogrodów ozdobnych, które uwzględnia się w **pozostałych gruntach**.
13. Powierzchnie **szklarni, tuneli foliowych wysokich** oraz **inspektów w ogrodach przydomowych nie mogą przekraczać 100 m²**. Jeżeli powierzchnia takich osłon **przekracza 100 m²** należy ją zaliczyć do **powierzchni zasiewów** w szklarniach, tunelach foliowych wysokich oraz inspektach.
14. **Zbyt duże powierzchnie szkółek** (powyżej 50 ha) oraz upraw trwałych pod osłonami (powyżej 1 ha).
15. W pozycji **plantacja wikliny (UG9e)** podajemy tylko powierzchnię wikliny do wypłatania.
16. **Precyzyjne wybieranie** upraw z Listy upraw trwałych.

Na podstawie danych zebranych w **dziale UG** aplikacja **automatycznie przekieruje** do:

- **działu PZ** jeżeli:
 - ✓ w dziale UG wykazano powierzchnię zasiewów ($UG4a>0$) lub powierzchnię gruntów ugorowanych ($UG4f>0$) – dotyczy wszystkich pytań, z wyjątkiem:
 - pytania o grzyby (PZ6), gdzie dodatkowo musi być podana powierzchnia pozostałych gruntów ($UG2c>0$),
 - ✓ w dziale UG wykazano tylko powierzchnię pozostałych gruntów ($UG2c>0$) – tylko pytanie o grzyby (PZ6),
- **działu ZW** jeżeli:
 - ✓ w dziale UG podano powierzchnię gruntów ogółem ($UG1=1$) – dotyczy wszystkich pytań,
 - ✓ gospodarstwo nie posiadało/nie użytkowało żadnych gruntów ($UG1=2$) – tylko pytanie o pszczoły (ZW50).

Zapisy w **dziale UG** będą też miały wpływ na to **czy otworzą się** poniższe działy:

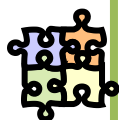
- **dział NA** jeżeli:
 - ✓ w dziale UG wykazano powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej ($UG3a>0$) – dotyczy wszystkich pytań, z wyjątkiem:
 - pytań o wywóz nawozów naturalnych (NA6) oraz ich przechowywanie (NA8 i NA9), gdzie dodatkowo musi być podana powierzchnia użytków rolnych ogółem i/lub pozostałych gruntów ($UG2a+UG2c>0$) i/lub pogłowie zwierząt gospodarskich (z wyjątkiem pszczoł (ZW50)),
- **dział OR** jeżeli wykazano powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i/lub powierzchnię pozostałych gruntów ($UG3a+UG2c>0$)
- **dział BD** jeżeli podano powierzchnię użytków rolnych ogółem i/lub powierzchnię pozostałych gruntów ($UG2a+UG2c>0$), z wyjątkiem:
 - ✓ pytania o specjalistyczne budynki przeznaczone do chowu lub hodowli zwierząt gospodarskich, gdzie dodatkowo musi być wykazane pogłowie bydła ($ZW2=1$) i/lub świń ($ZW34=1$) i/lub drobiu ($ZW44=1$),
- **dział MA** jeżeli podano powierzchnię użytków rolnych ogółem i/lub powierzchnię pozostałych gruntów ($UG2a+UG2c>0$),
- **dział RB** jeżeli w dziale UG podano powierzchnię gruntów ogółem ($UG1=1$).

DZIAŁ II. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW I INNA (PZ)

Zbierane informacje dotyczą stanu w dniu **1 czerwca 2020 r.**, jeżeli nie zaznaczono inaczej.

Po przejściu do działu **PZ** na ekranie wyświetli się wielkość powierzchni zasiewów, którą wykazano w dziale **UG**, w pytaniu **UG4a**.

Zostanie również wyświetlona powierzchnia upraw w szklarniach, tunelach wysokich lub inspektach (**UG4a_1**) i w gruncie (**UG4a_2**).

UWAGA:

Pytania o poszczególne uprawy w gospodarstwie i ich powierzchnie należy zadawać w podanej poniżej kolejności:

1. Uprawy prowadzone na powierzchni zasiewów **pod osłonami** (UG4a_1) w podziale na 3 grupy:
 - ✓ **kwiaty i rośliny ozdobne,**
 - ✓ **zioła i przyprawy,**
 - ✓ **uprawy rolne i ogrodnicze (wyżej niewymienione).**
2. Uprawy na powierzchni zasiewów **w gruncie** (UG4a_2) w podziale na 3 grupy:
 - ✓ **kwiaty i rośliny ozdobne,**
 - ✓ **zioła i przyprawy,**
 - ✓ **uprawy rolne i ogrodnicze (wyżej niewymienione).**

Dla **kwiatów i roślin ozdobnych** oraz **ziół i przypraw** dane o powierzchni należy podawać łącznie (bez podziału na poszczególne gatunki).

Dla **upraw rolnych i ogrodniczych innych niż kwiaty i rośliny ozdobne oraz zioła i przyprawy** należy podać powierzchnię poszczególnych upraw wybierając je z dostępnej w aplikacji Listy upraw, gdzie na pierwszym miejscu jest **nazwa uprawy**, a potem jej **rodzaj** lub/i **przeznaczenie**, które również należy wybrać.

Po każdorazowym wpisaniu powierzchni uprawy (wybranej z Listy upraw), na ekranie wyświetlana będzie informacja o powierzchni, która została jeszcze **do rozdysponowania na kolejne uprawy**. Powierzchnia ta będzie **wyliczana automatycznie**.

UWAGA:

Powierzchnie w dziale PZ należy podawać w **hektarach (ha)** i **arach (a)**, z wyjątkiem powierzchni uprawy **grzybów jadalnych**, którą należy podać w **m²**.

Pytanie 1 (PZ1). Jaka była powierzchnia zasiewów w podziale na uprawy (prowadzone w szklarniach, tunelach wysokich lub inspektach oraz w gruncie)?

Powierzchnia zasiewów pod osłonami (w szklarniach, tunelach wysokich lub inspektach) zostanie automatycznie przeniesiona z pytania UG4a_1 i wyświetlona na ekranie.

Powierzchnia zasiewów w gruncie (na odkrytym polu lub pod niskim przykryciem) zostanie automatycznie przeniesiona z pytania UG4a_2 i wyświetlona na ekranie.

W odpowiedzi należy podać:

1. powierzchnię uprawy w szklarniach, tunelach wysokich lub inspektach:

- kwiatów i roślin ozdobnych uprawianych na cele ozdobne (PZ1_1_1a),
 - kwiatów i roślin ozdobnych uprawianych na rozsady/nasiona (PZ1_1_1b),
 - ziół i przypraw uprawianych na cele konsumpcyjne (PZ1_1_2a),
 - ziół i przypraw uprawianych na rozsady/nasiona w pytaniu (PZ1_1_2b),
 - upraw rolnych i ogrodnich wyżej niewymienionych (PZ1_1_3).
- Uprawy należy wyszukać z Listy upraw.

2. powierzchnię uprawy w gruncie (na odkrytym polu lub pod niskim przykryciem):

- kwiatów i roślin ozdobnych uprawianych na cele ozdobne (PZ1_2_1a),
- kwiatów i roślin ozdobnych uprawianych na rozsady/nasiona (PZ1_2_1b),
- ziół i przypraw uprawianych na cele konsumpcyjne (PZ1_2_2a),
- ziół i przypraw uprawianych na rozsady/nasiona w pytaniu (PZ1_2_2b),
- upraw rolnych i ogrodnich wyżej niewymienionych (PZ1_2_3).

Uprawy należy wyszukać z Listy upraw. **Nie należy** ujmować tu upraw przeznaczonych na przyoranie.

UWAGA:

Przy rozliczaniu powierzchni **kwiatów i roślin ozdobnych** oraz **zioł i przypraw** należy zwrócić uwagę na prawidłowe klasyfikowanie poszczególnych gatunków – zgodnie z ich przeznaczeniem. Uprawy takie jak, np.: **bratek, lawenda, nagietek, rumianek, mięta** mogą być uprawiane zarówno na cele ozdobne jak i na cele farmaceutyczne (zioła) lub kulinarne (przyprawy).

UWAGA:

Do powierzchni upraw **na rozsadę/wysadki/nasiona** należy zaliczyć jedynie te powierzchnie, z których rozsady/wysadki/nasiona zostały przeznaczone **na sprzedaż**.

Uprawy na **rozsadę/wysadki/nasiona**, które wykorzystywane są w gospodarstwie **na potrzeby własne**, należy zaliczyć do **powierzchni poszczególnych gatunków**.

Trawy polowe – krótkotrwałe użytki zielone (uprawiane z reguły mniej niż 5 lat), tj. trawy w czystym siewie (np. rajgras, stokłosa, mozga, wiechlina, kostrzewa, tomka, kupkówka, wyczyniec, mietlica, tymotka, kłosówka, życica i inne) lub mieszanki tych gatunków, wykorzystywane na zielonkę/siano lub nasiona (użytkowane zazwyczaj kośnie) lub wypasane (tzw. pastwiska polowe).

Nie należy tu ujmować plantacji **trawy w rolkach**, którą wybiera się osobno z listy.

Pytanie 2 (PZ2). Jaka była powierzchnia uprawy warzyw gruntowych w płodozmianie?

Pytanie pojawi się jedynie w przypadku **wykazania wcześniej** (w pytaniu **PZ1_2_3**) **powierzchni uprawy warzyw gruntowych**. Wówczas **wyświetli się na ekranie** suma powierzchni wszystkich gatunków warzyw uprawianych w gruncie (wybranych wcześniej z Listy).

W odpowiedzi należy podać jaka powierzchnia warzyw gruntowych uprawiana była:

- **w płodozmianie z uprawami rolnymi (PZ2a),**
Warzywa uprawiane w płodozmianie np. ze zbożami czy ziemniakami, w otwartym polu, a także gdy stosuje się przykrycie upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie) lub włókniną stosowaną okresowo, bądź na stałe w danym sezonie wegetacji, łącznie z powierzchnią uprawy rozsąd warzyw na potrzeby własne gospodarstwa,
- **w płodozmianie z uprawami ogrodniczymi (PZ2b),**
Warzywa uprawiane z poszczególnymi gatunkami warzyw, np.: kapustą, pomidorami, ogórkami łącznie z powierzchnią uprawy rozsąd warzyw na potrzeby własne gospodarstwa (na gruntach przeznaczonych tylko do uprawy warzyw, wyłączonych z płodozmiannu upraw rolnych) w otwartym polu, jak i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie), a także włókniną stosowaną okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji.

Pytanie 3 (PZ3). Jaka była powierzchnia uprawy truskawek i poziomek gruntowych w płodozmianie?

Pytanie pojawi się jedynie w przypadku **wykazania wcześniej** (w pytaniu **PZ1_2_3**) **powierzchni uprawy truskawek i/lub poziomek gruntowych** (wybranych wcześniej z Listy). Wówczas powierzchnia ta **wyświetli się na ekranie**.

W odpowiedzi należy podać jaka powierzchnia uprawiana była:

- **w płodozmianie z uprawami rolnymi (PZ3a),**
Truskawki i poziomki gruntowe uprawiane w płodozmianie np. ze zbożami czy ziemniakami, w otwartym polu, a także gdy stosuje się przykrycie upraw niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie), a także włókniną stosowaną okresowo, bądź na stałe w danym sezonie wegetacji. Nie należy ujmować powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz mateczników do produkcji sadzonek na sprzedaż,
- **w płodozmianie z uprawami ogrodniczymi (PZ3b),**
(np. z poszczególnymi gatunkami warzyw: kapustą, pomidorami, ogórkami itp.) w otwartym polu, jak i pod niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie), a także włókniną stosowaną okresowo bądź na stałe w danym sezonie wegetacji. Nie należy ujmować powierzchni przygotowanej do nasadzeń jesiennych oraz mateczników do produkcji sadzonek na sprzedaż.

Pytanie 4 (PZ4). Jaka była powierzchnia międzyplonów (poplonów)?

W odpowiedzi należy podać powierzchnię upraw międzyplonów (poplonów) zajmujących pole **w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie**:

- **jarych (PZ4a),**

Dotyczy międzyplonów (poplonów) wysianych na polu po zbiorze plonu głównego i przyoranych przed zimą, lub wysianych wiosną i przyoranych przed zasianiem roślin zbieranych jako plon główny. Poplony jare mogą być także przeznaczone na pasze.

- **ozimych (PZ4b).**

Dotyczy międzyplonów (poplonów), które wysiano jesienią 2019 r., po zbiorze plonu głównego, z przeznaczeniem na paszę dla zwierząt lub na przyoranie jako zielony nawóz wiosną 2020 r. i w dniu 1 czerwca mogły nie wystąpić. Poplony ozime zimą zimują na polu.

 $PZ4a+PZ4b \leq UG4a+UG4f$

UWAGA:

Powierzchni **międzyplonów (poplonów)** nie traktuje się jako upraw w plonie głównym. Międzyplony są uprawiane na powierzchniach po zbiorze plonu głównego, czyli roślin wykazanych już w pytaniach dotyczących powierzchni zasiewów (UG4a) i gruntów ugorowanych (UG4f).

Pytanie 5 (PZ5). Jaka była powierzchnia upraw jednorocznych i wieloletnich z przeznaczeniem na cele energetyczne (biopaliwa lub inną energię odnawialną)?

W tym pytaniu należy wyodrębnić z podanej wcześniej powierzchni upraw (**wykazanej w pytaniu PZ1_2_3**), tę powierzchnię, która została przeznaczona na cele energetyczne, a więc na produkcję biopaliw (np. bioetanolu, biogazu itp.) oraz energii elektrycznej i termalnej wytwarzanej z biomasy.

Należy tu uwzględnić powierzchnię upraw jednorocznych i wieloletnich na cele energetyczne, np.: zbóż, kukurydzy, rzepaku i rzepiku, buraków cukrowych i innych upraw jednorocznych oraz upraw wieloletnich np.: róży bezkolcowej, ślazuwca pensylwańskiego, miskanta olbrzymiego, topinamburu, rdestu sachalińskiego, mozgi trzciniowatej i innych upraw wieloletnich.

Pytanie 6 (PZ6). Jaka była największa powierzchnia uprawy grzybów jadalnych?

W odpowiedzi na pytanie należy podać powierzchnię zajmowaną przez uprawy grzybów jadalnych np. pieczarek, boczników, twardziaka jadalnego (shiitake), pierścieniaka uprawnego i innych. Powierzchnia ta obejmuje stanowiska, które **co najmniej raz w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie** były zajęte pod uprawę grzybów jadalnych.

UWAGA:

Powierzchnię uprawy **grzybów jadalnych** podaje się w m².

W przypadku wielokrotnego użytkowania tej samej powierzchni **należy wykazać ją tylko raz**.

Gdy uprawę prowadzono na **wielu poziomach** należy podać **łącną powierzchnię wszystkich półek**, na których prowadzona była uprawa grzybów jadalnych.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu PZ?

1. Powierzchnię wszystkich upraw (oprócz grzybów) należy podawać w **hektarach i arach**, natomiast powierzchnię **grzybów w metrach kwadratowych**.
2. **Uważne korzystanie z Listy upraw** - prawidłowe kwalifikowanie upraw według ich rodzajów (np. formy jare i ozime) i przeznaczenia (np.: do spożycia, na paszę, na ziarno, na zielonkę).
3. Przy wybieraniu upraw z Listy należy zwrócić szczególną uwagę na precyzyjne posługiwanie się słownikiem, aby **uniknąć złego wyboru przy uprawach o podobnej nazwie** np. rzepa, rzepak
4. Powierzchnię **traw polowych** należy podawać razem, bez wyszukiwania gatunków traw w Liście upraw. Nie należy tu ujmować traw przeznaczonych na cele ozdobne, które należy zaklasyfikować do kwiatów i roślin ozdobnych. Nie zalicza się tutaj także trawy w rolnach, którą wybiera się osobno z Listy upraw jako „Trawniki rolowane”.
5. Prawidłowe zaliczanie upraw do pozycji **w szklarniach, tunelach wysokich lub inspektach** (uprawy pod osłonami). Zgodnie z definicją, nie zalicza się tu upraw przykrytych niską, niedostępną folią (poniżej 1,5 m w szczycie), a także włókniną stosowaną okresowo lub stale w danym sezonie - uprawy te zaliczamy do **upraw gruntowych**.
6. Prawidłowe kwalifikowanie roślin uprawianych **na rozsady/nasiona** (do siewu, na sadzonki, kłącza, itp.) - tylko, jeśli są **przeznaczone na sprzedaż**. W przypadku ich wykorzystania na cele własne gospodarstwa, należy je zaliczyć na konsumpcję/do spożycia, a w przypadku kwiatów i roślin ozdobnych na cele ozdobne.
7. Nie należy podwójnie wykazywać upraw, tj. **tych samych powierzchni w plonie głównym i poplonach** (szczególnie dotyczy to ozimin).
8. W powierzchni upraw jednorocznych i **wieloletnich z przeznaczeniem na cele energetyczne nie należy ujmować** powierzchni plantacji drzew i krzewów o **krótkiej rotacji** przeznaczonych także na cele energetyczne.

DZIAŁ III. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE (ZW)

Zbierane informacje o **pogłowie** zwierząt gospodarskich dotyczą stanu w dniu **1 czerwca 2020 r.**

Dane o **systemach utrzymania** zwierząt gospodarskich dotyczą okresu **ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania**, tj. okresu **od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. wyłącznie.**

Zwierzęta gospodarskie to zwierzęta utrzymywane w celu osiągnięcia korzyści gospodarczych, np. produkcji mięsa, mleka i innych produktów zwierzęcych, a także w przypadku koni, wykorzystywane jako siła pociągowa i dla celów rekreacyjnych oraz sportowych.

Do zwierząt gospodarskich zalicza się następujące gatunki: konie domowe i inne koniowate, bydło, świnie, owce, kozy, drób (tj. brojlery, kury nioski, koguty, indyki, kaczki, gęsi, przepiórki, perliczki, gołębie, strusie i inne gatunki, ale bez ptactwa utrzymywanego do celów łowieckich, a nie do produkcji mięsa), króliki, pozostałe zwierzęta futerkowe, inne zwierzęta utrzymywane w gospodarstwie rolnym dla pozyskania produktów zwierzęcych, np. mięsa czy wełny (tj.: jelenie, sarny, daniele, łosie, renifery, dziki, świniodziki, lamy, alpaki, itp.) oraz pszczoły.

Do zwierząt gospodarskich **nie zalicza się** zwierząt (z wyjątkiem koni) utrzymywanych wyłącznie dla **celów rekreacyjnych lub terapeutycznych.**

W dziale ZW zbierane są dane o:

- **liczbie zwierząt gospodarskich** z uwzględnieniem ich wieku, płci, wagi oraz niektórych cech produkcyjno-użytkowych.

Po każdorazowym wpisaniu pogłowia ogółem danego gatunku zwierząt, a następnie liczby zwierząt w poszczególnych grupach wiekowo-użytkowych lub wagowo-użytkowych, na ekranie wyświetlana będzie informacja o liczbie sztuk zwierząt, **która została jeszcze do rozdysponowania.** Liczba ta będzie **wyliczana automatycznie.**

- **sposobie utrzymania zwierząt gospodarskich** tj. liczbie stanowisk w poszczególnych rodzajach budynków inwentarskich, dostępie do wybiegu, przebywaniu cały rok poza budynkiem inwentarskim oraz wypasie pastwiskowym.

Dane te są zbierane tylko dla **bydła, świń** oraz **drobiu (nioski kurze)**, w zakresie odpowiadającym specyfice danego gatunku.

Dane dotyczące **liczby sztuk bydła, świń i kur niosek** muszą być **spójne** z danymi dotyczącymi **sposobów utrzymania.** W tym celu w aplikacji formularzowej są założone odpowiednie kontrole.

UWAGA:

Spisowi podlegają zwierzęta gospodarskie, które **1 czerwca 2020 r. znajdowały się w gospodarstwie rolnym**, niezależnie od tego czy w dniu przeprowadzania spisu nadal w nim przebywały czy już nie.

Nie należy ujmować zwierząt, które **po północy z 1 na 2 czerwca 2020 r.** urodziły się, zostały zakupione lub trafiły do gospodarstwa z innych powodów, pomimo że znajdują się one w gospodarstwie w czasie przeprowadzania spisu.

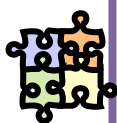

UWAGA:

Badaniem objęte są zwierzęta gospodarskie, które 1 czerwca 2020 r.:

- były **własnością użytkownika gospodarstwa rolnego lub członków jego gospodarstwa domowego**, i które znajdowały się w gospodarstwie rolnym lub **przebywały na wypasie** na gruntach **nie stanowiących gospodarstw rolnych** (np. redyki),
- należały do **innych** niż ww. **właścicieli**, i które przetrzymywane były czasowo lub stale w spisywanym gospodarstwie, tj. przyjęte na wychów, opas, tucz (np. umowy kontraktacyjne dla świń), przechowywanie (np. hotele dla koni) itp., niezależnie od tego, czy przyjęto je od gospodarstw indywidualnych, czy od gospodarstw państwowych, spółdzielczych i innych.

Wyjątek stanowią **pnie pszczele (ule)**, które należy spisać u ich **właściciela** niezależnie od miejsca gdzie się znajdowały.

Gospodarstwa rolne, które brały udział w badaniach reprezentacyjnych pogłowia bydła, owiec, drobiu i świń w czerwcu 2020 r. będą miały przeniesione dane z tego zakresu do spisowego formularza elektronicznego (z wyjątkiem formularza internetowego do samospisu).

Pytanie 1 (ZW1). Czy gospodarstwo rolne prowadziło chów lub hodowlę zwierząt gospodarskich?

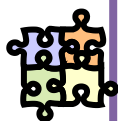
Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku, gdy w badanym gospodarstwie rolnym prowadzony był chów (hodowla) **przynajmniej jednego z wymienionych w definicji gatunków zwierząt gospodarskich** należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**” – wtedy na ekranie pojawi się pytanie **ZW2**,
- po zaznaczeniu odpowiedzi „**NIE**” w zależności od odpowiedzi na pytanie z działu UG i PZ pojawi się odpowiednio kolejny dział lub informacja o zakończeniu wywiadu.

Pytanie 2 (ZW2). Czy gospodarstwo rolne prowadziło chów lub hodowlę bydła?

Jest to pytanie sondażowe:

- jeśli w gospodarstwie utrzymywane było bydło (z gatunku bydło domowe oraz bawoły, bizony i ich krzyżówki z bydłem domowym – łącznie) należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**” – wtedy na ekranie pojawi się pytanie **ZW3**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „**NIE**” na ekranie pojawi się pytanie **ZW34**.

Jeżeli w **dziale ZW** odpowiedź na **pytanie ZW1 = NIE** i w **dziale UG** odpowiedź na pytanie **UG1 = NIE** (gospodarstwo nie posiadało/nie użytkowało gruntów) – to **koniec wywiadu** (na ekranie pojawi się formuła kończąca wywiad - „Dziękujemy za udział w spisie rolnym”),

Jeżeli w **dziale ZW** odpowiedź na **pytanie ZW1 = TAK** i w **dziale UG** odpowiedź na pytanie **UG1 = NIE** – to wypełniane będą tylko **działy: DG, SD i AE**.

Pytanie 3 (ZW3). Jakie było pogłowie bydła?

W odpowiedzi na pytanie należy podać liczbę sztuk bydła według wskazanych poniżej grup wiekowo-użytkowych:

- **bydła ogółem (ZW3w),**
- **byczków w wieku poniżej 1 roku (ZW3a),**
- **jałówek w wieku poniżej 1 roku (ZW3b),**
Samice łącznie ras mlecznych, mięsnych i krzyżówek z rasami mięsnymi,
- **byczków w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych (ZW3c),**
- **jałówek w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych (ZW3d),**
Samice łącznie ras mlecznych, mięsnych i krzyżówek z rasami mięsnymi, które nie mają jeszcze potomstwa,
- **samców w wieku 2 lat i więcej (ZW3e),**
Samce niekastrowane (buhaje rozplodowe i rzeźne) i kastrowane (woły z przeznaczeniem na rzeź),
- **jałówek w wieku 2 lat i więcej (ZW3f),**
Samice łącznie ras mlecznych, mięsnych i krzyżówek z rasami mięsnymi, które nie mają jeszcze potomstwa,
- **krów mlecznych (ZW3g),**
Samice, które miały już potomstwo i ze względu na rasę lub odmianę czy szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie **wyłącznie lub głównie do produkcji mleka przeznaczonego do konsumpcji lub przetworzenia na spożywcze produkty mleczne.**

UWAGA:

Zalicza się tu także te samice, które urodziły cielę, a nie ukończyły jeszcze 2 lat życia lub były „zasuszone” (nie były dojne z uwagi na zbliżający się termin porodu) oraz krowy mleczne wybrakowane już z chowu, ale przebywające jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie przed skierowaniem na rzeź.

- **krów pozostałych (ZW3h),**
Samice, które miały już potomstwo i ze względu na rasę lub odmianę (samice ras mięsnych i urodzone z krzyżówek z rasami mięsnymi) czy szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie **wyłącznie lub głównie do produkcji cieląt rzeźnych, których mleko wykorzystywane jest do odchowu cieląt lub na pasze dla innych zwierząt gospodarskich.**

UWAGA:

Zalicza się tu także te samice, które urodziły cielę, a nie ukończyły jeszcze 2 lat życia oraz krowy mamki wybrakowane już z chowu, ale przebywające jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie przed skierowaniem na rzeź.

$$ZW3w = ZW3a + ZW3b + ZW3c + ZW3d + ZW3e + ZW3f + ZW3g + ZW3h$$

Kolejne pytania (od ZW4 do ZW58) dotyczą **systemów utrzymywania bydła i wypasu**.

Bydło może być utrzymywane w budynkach inwentarskich przez cały rok oraz sezonowo lub stale poza budynkiem inwentarskim. Zwierzęta mogą też przebywać na wypasie w ciągu dnia, a na noc wracać do budynków inwentarskich.

DEF
INI
CJA

Obora ściółkowa to budynek dla bydła, w którym część podłogi jest pokryta ściółką (słoma, trociny lub torf).

Obora bezściółkowa to budynek dla bydła, gdzie posadzka może być lita betonowa lub rusztowa.

Obory ściółkowe i bezściółkowe dzielą się na:

- ✓ **uwięziowe** – zwierzęta przebywają na uwięzi,
- ✓ **wolnostanowiskowe** – zwierzęta mogą swobodnie przemieszczać się w budynku.

Oba ww. typy obór mogą posiadać wybieg.

Wybieg - wydzielony teren poza budynkiem, gdzie zwierzęta mogą przebywać przez część dnia. Jeżeli w gospodarstwie znajduje się wybieg, który nie jest używany przez zwierzęta nie należy uwzględniać tej informacji w formularzu.

UWAGA:

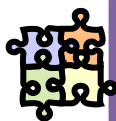
Wypas bydła może być prowadzony na gruntach stanowiących **własność gospodarstwa** lub dzierżawionych przez użytkownika gospodarstwa rolnego jak również **poza gospodarstwem** rolnym na gruntach wspólnych nienależących do gospodarstwa rolnego, np. gruntach gminnych.

Za **dzień wypasu** uznajemy taki dzień, w którym zwierzęta gospodarskie przebywają na pastwisku minimum 2 godziny.

DEF
INI
CJA

W **systemie otwartym, tzw. "outdoor"** bydło, z wyjątkiem krów mlecznych, przebywa **stale poza budynkiem inwentarskim**, na miejscu wypasu. Na terenie, na którym przebywają zwierzęta mogą znajdować się wiaty/zadaszenia zapewniające ochronę przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi. W miarę potrzeb, rolnik może dowozić paszę dla zwierząt.

Nie dotyczy zwierząt zganianych na noc do budynków inwentarskich.

Jeżeli w gospodarstwie prowadzony był **wypas pastwiskowy**, tj. odpowiedź TAK na pytania ZW8, ZW13, ZW18, ZW23, ZW28, ZW33, ZW58 to w dziale **UG powinna być spisana powierzchnia pastwisk trwałych** (UG4b>0), i/lub **łąk trwałych** (UG4c>0) i/lub **traw polowych** (UG4a_2>0 i w dziale PZ, w pytaniu PZ1, wybrane z listy upraw - trawy polowe na wypasanie lub trawy polowe na zielonkę).

Pytanie 4 (ZW4). Czy krowy mleczne były utrzymywane w systemie ściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- po zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” - na ekranie pojawi się pytanie ZW5,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - na ekranie pojawi się pytanie ZW6.

Pytanie 5 (ZW5). Ile było stanowisk dla krów mlecznych w oborach ściółkowych:

- uwięziowych (ZW5a)?
 - czy krowy miały dostęp do wybiegu (ZW5b)?
- wolnostanowiskowych (ZW5c)?
 - czy krowy miały dostęp do wybiegu (ZW5d)?

Pytanie 6 (ZW6). Czy krowy mleczne były utrzymywane w systemie bezściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- po zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” - na ekranie pojawi się pytanie ZW7,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - na ekranie pojawi się pytanie ZW8.

Pytanie 7 (ZW7). Ile było stanowisk dla krów mlecznych w oborach bezściółkowych:

- uwięziowych (ZW7a)?
 - czy krowy miały dostęp do wybiegu (ZW7b)?
- wolnostanowiskowych (ZW7c)?
 - czy krowy miały dostęp do wybiegu (ZW7d)?

UWAGA:

Suma liczby stanowisk w oborach ściółkowych i bezściółkowych dla krów mlecznych **nie może być mniejsza** niż ogółem krów mlecznych.

$$\Rightarrow W3g \leq (ZW5a+ZW5c+ZW7a+ZW7c)$$

Pytanie 8 (ZW8). Czy krowy mleczne były wypasane?

Jest to pytanie sondażowe:

- po zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” - na ekranie pojawią się poniższe pytania:
 - ile krów było wypasanych (ZW8a)?
 - ile miesięcy krowy były wypasane (ZW8b)?
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - na ekranie pojawi się pytanie ZW9.

Pytanie 9 (ZW9). Czy krowy pozostałe były utrzymywane w systemie ściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- po zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” - na ekranie pojawi się pytanie ZW10,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - na ekranie wyświetli się pytanie ZW11.

Pytanie 10 (ZW10). Ile było stanowisk dla krów pozostałych w oborach ściółkowych:

- uwięziowych (ZW10a)?
 - czy krowy miały dostęp do wybiegu (ZW10b)?
- wolnostanowiskowych (ZW10c)?
 - czy krowy miały dostęp do wybiegu (ZW10d)?

Pytanie 11 (ZW11). Czy krowy pozostałe były utrzymywane w systemie bezściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- po zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” - na ekranie pojawi się pytanie ZW12,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - na ekranie pojawi się pytanie ZW13.

Pytanie 12 (ZW12). Ile było stanowisk dla krów pozostałych w oborach bezściółkowych:

- uwięziowych (ZW12a)?
 - czy krowy miały dostęp do wybiegu (ZW12b)?
- wolnostanowiskowych (ZW12c)?
 - czy krowy miały dostęp do wybiegu (ZW12d)?

Pytanie 13 (ZW13). Czy krowy pozostałe były wypasane?

Jest to pytanie sondażowe:

- po zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” - na ekranie wyświetlą się poniższe pytania:
 - ile krów było wypasanych (ZW13a)?
 - ile miesięcy krowy były wypasane (ZW13b)?
 - ile krów przebywało cały rok poza budynkiem inwentarskim (ZW13c)?

UWAGA:

Suma liczby stanowisk w oborach ściółkowych i bezściółkowych dla krów pozostałych oraz liczby tych zwierząt przebywających cały rok poza budynkiem inwentarskim **nie może być mniejsza** niż pogłowie krów pozostałych.

$$\Rightarrow V3h \leq (ZW10a+ZW10c+ZW12a+ZW12c+ZW13c)$$

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” na ekranie pojawi się pytanie ZW14.

Pytanie 14 (ZW14). Czy było w wieku poniżej 1 roku było utrzymywane w systemie ściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” – pojawi się pytanie ZW15,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” – wyświetli się pytanie ZW16.

Pytanie 15 (ZW15). Ile było stanowisk dla bydła w wieku poniżej 1 roku w oborach ściółkowych:

- uwięziowych (ZW15a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW15b)?
- wolnostanowiskowych (ZW15c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW15d)?

Pytanie 16 (ZW16). Czy było w wieku poniżej 1 roku było utrzymywane w systemie bezściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” – na ekranie pojawi się pytanie ZW17,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” – wyświetli się pytanie ZW18.

Pytanie 17 (ZW17). Ile było stanowisk dla bydła w wieku poniżej 1 roku w oborach bezściółkowych:

- uwięziowych (ZW17a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW17b)?
- wolnostanowiskowych (ZW17c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW17d)?

Pytanie 18 (ZW18). Czy było w wieku poniżej 1 roku było wypasane?

Jest to pytanie sondażowe:

- po zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” – na ekranie wyświetlą się poniższe pytania:
 - ile sztuk zwierząt było wypasanych (ZW18a)?
 - ile miesięcy zwierzęta były wypasane (ZW18b)?
 - ile sztuk zwierząt przebywało cały rok poza budynkiem inwentarskim (ZW18c)?

UWAGA:

Suma liczby stanowisk w oborach ściółkowych i bezściółkowych dla bydła w wieku poniżej 1 roku oraz liczby tych zwierząt przebywających cały rok poza budynkiem inwentarskim **nie może być mniejsza** niż pogłowie bydła w wieku poniżej 1 roku.

$$\text{ZW3a} + \text{ZW3b} \leq (\text{ZW15a} + \text{ZW15c} + \text{ZW17a} + \text{ZW17c} + \text{ZW18c})$$

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” na ekranie pojawi się pytanie ZW19.

Jeżeli pogłowie bydła w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych, samców i jałówek w wieku 2 lat i więcej było utrzymywane w tym samym systemie, to pytamy o jego rodzaj i liczbę stanowisk dla tego pogłowia łącznie.

Pytanie 53 (ZW53) Czy bydło w wieku powyżej 1 roku życia (jałówki, byczki, buhaje) było utrzymywane w tym samym systemie?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” – pojawi się pytanie ZW54,
- po zaznaczeniu odpowiedzi „NIE” – pojawi się pytanie ZW19.

Pytanie 54 (ZW54) Czy bydło w wieku powyżej 1 roku (jałówki, byczki, buhaje) było utrzymywane w systemie ściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” – pojawi się pytanie ZW55,
- po zaznaczeniu odpowiedzi „NIE” – pojawi się pytanie ZW56.

Pytanie 55 (ZW55) Ile było stanowisk dla bydła w wieku powyżej 1 roku (jałówki, byczki, buhaje) w oborach ściółkowych?

- uwięziowych (ZW55a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW55b)?
- wolnostanowiskowych (ZW55c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW55d)?

Pytanie 56 (ZW56) Czy bydło w wieku powyżej 1 roku (jałówki, byczki, buhaje) było utrzymywane w systemie bezściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- jeśli zaznaczona zostanie odpowiedź „TAK” – na ekranie wyświetli się pytanie ZW57,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” – na ekranie pojawi się pytanie ZW58.

Pytanie 57 (ZW57) Ile było stanowisk dla bydła w wieku powyżej 1 roku (jałówki, byczki, buhaje) w oborach bezściółkowych?

- uwięziowych (ZW57a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW57b)?
- wolnostanowiskowych (ZW57c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW57d)?

Pytanie 58 (ZW58) Czy bydło w wieku powyżej 1 roku (jałówki, byczki, buhaje) było wypasane?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” – na ekranie wyświetlą się poniższe pytania:
 - ile sztuk zwierząt było wypasanych (ZW58a)?
 - ile miesięcy zwierzęta były wypasane (ZW58b)?

- ile sztuk zwierząt przebywało cały rok poza budynkiem inwentarskim (ZW58c)?

UWAGA:

Suma liczby stanowisk w oborach ściółkowych i bezściółkowych dla bydła w wieku powyżej 1 roku (jałówki, byczki, buhaje) oraz liczby tych zwierząt przebywających cały rok poza budynkiem inwentarskim nie może być mniejsza niż zadeklarowane pogłowie bydła w wieku powyżej 1 roku.

$$\rightarrow ZW3c + ZW3d + ZW3e + ZW3f \leq (ZW55a + ZW55c + ZW57a + ZW57c + ZW58c)$$

Jeśli pogłowie bydła w wieku 1-2 lat nieukończonych, samców i jałówek w wieku 2 lat i więcej nie było utrzymywane w tym samym systemie, to pytamy o system utrzymania zwierząt dla każdej grupy wiekowo-użytkowej osobno.

Pytanie 19 (ZW19). Czy było w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych było utrzymywane w systemie ściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” – pojawi się pytanie ZW20,
- po zaznaczeniu odpowiedzi „NIE” – pojawi się pytanie ZW21.

Pytanie 20 (ZW20). Ile było stanowisk dla bydła w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych w oborach ściółkowych:

- uwięziowych (ZW20a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW20b)?
- wolnostanowiskowych (ZW20c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW20d)?

Pytanie 21 (ZW21). Czy było w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych było utrzymywane w systemie bezściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- jeśli zaznaczona zostanie odpowiedź „TAK” – na ekranie wyświetli się pytanie ZW22,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” – na ekranie pojawi się pytanie ZW23.

Pytanie 22 (ZW22). Ile było stanowisk dla bydła w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych w oborach bezściółkowych:

- uwięziowych (ZW22a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW22b)?
- wolnostanowiskowych (ZW22c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW22d)?

Pytanie 23 (ZW23). Czy było w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych było wypasane?

Jest to pytanie sondażowe:

➤ w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” – na ekranie wyświetlą się poniższe pytania:

- ile sztuk zwierząt było wypasanych (ZW23a)?
- ile miesięcy zwierzęta były wypasane (ZW23b)?
- ile sztuk zwierząt przebywało cały rok poza budynkiem inwentarskim (ZW23c)?

UWAGA:

Suma liczby stanowisk w oborach ściółkowych i bezściółkowych dla bydła w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych oraz liczby tych zwierząt przebywających cały rok poza budynkiem inwentarskim **nie może być mniejsza** niż zadeklarowane pogłowie bydła w wieku od 1 do 2 lat nieukończonych.

$$\text{ZW3c} + \text{ZW3d} \leq (\text{ZW20a} + \text{ZW20c} + \text{ZW22a} + \text{ZW22c} + \text{ZW23c})$$

➤ w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - na ekranie wyświetli się pytanie **ZW24**.

Pytanie 24 (ZW24). Czy jałówki w wieku 2 lat i więcej były utrzymywane w systemie ściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- jeżeli zaznaczona zostanie odpowiedź „TAK” – pojawi się pytanie **ZW25**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - pojawi się pytanie **ZW26**.

Pytanie 25 (ZW25). Ile było stanowisk dla jałówek w wieku 2 lat i więcej w oborach ściółkowych:

- uwięziowych (ZW25a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW25b)?
- wolnostanowiskowych (ZW25c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW25d)?

Pytanie 26 (ZW26). Czy jałówki w wieku 2 lat i więcej były utrzymywane w systemie bezściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- jeśli zaznaczona zostanie odpowiedź „TAK” – na ekranie pojawi się pytanie **ZW27**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” – wyświetli się pytanie **ZW28**.

Pytanie 27 (ZW27). Ile było stanowisk dla jałówek w wieku 2 lat i więcej w oborach bezściółkowych:

- uwięziowych (ZW27a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW27b)?
- wolnostanowiskowych (ZW27c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW27d)?

Pytanie 28 (ZW28). Czy jałówki w wieku 2 lat i więcej były wypasane?

Jest to pytanie sondażowe:

➤ w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” - na ekranie wyświetlą się poniższe pytania:

- ile sztuk zwierząt było wypasanych (ZW28a)?
- ile miesięcy zwierzęta były wypasane (ZW28b)?
- ile sztuk zwierząt przebywało cały rok poza budynkiem inwentarskim (ZW28c)?

UWAGA:

Suma liczby stanowisk w oborach ściółkowych i bezściółkowych dla jałówek w wieku 2 lat i więcej oraz liczby tych zwierząt przebywających cały rok poza budynkiem inwentarskim **nie może być mniejsza** niż pogłowie jałówek w wieku 2 lat i więcej.

$$\Rightarrow W3f \leq (ZW25a+ZW25c+ZW27a+ZW27c+ZW28c)$$

➤ jeśli zaznaczona zostanie odpowiedź „NIE” - na ekranie wyświetli się pytanie ZW29.

Pytanie 29 (ZW29). Czy samce w wieku 2 lat i więcej były utrzymywane w systemie ściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- jeżeli zaznaczona zostanie odpowiedź „TAK” – wtedy na ekranie pojawi się pytanie ZW30,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - pojawi się pytanie ZW31.

Pytanie 30 (ZW30). Ile było stanowisk dla samców w wieku 2 lat i więcej w oborach ściółkowych:

- uwięziowych (ZW30a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW30b)?
- wolnostanowiskowych (ZW30c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW30d)?

Pytanie 31 (ZW31). Czy samce w wieku 2 lat i więcej były utrzymywane w systemie bezściółkowym?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” – na ekranie wyświetli się pytanie ZW32,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” – pojawi się pytanie ZW33.

Pytanie 32 (ZW32). Ile było stanowisk dla samców w wieku 2 lat i więcej w oborach bezściółkowych:

- uwięziowych (ZW32a)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW32b)?
- wolnostanowiskowych (ZW32c)?
 - czy zwierzęta miały dostęp do wybiegu (ZW32d)?

Pytanie 33 (ZW33). Czy samce w wieku 2 lat i więcej były wypasane?

Jest to pytanie sondażowe:

- jeśli zaznaczona zostanie odpowiedź „TAK” - na ekranie wyświetlą się poniższe pytania:
 - ile sztuk zwierząt było wypasanych (ZW33a)?

- ile miesięcy zwierzęta były wypasane (ZW33b)?
 - ile sztuk zwierząt przebywało cały rok poza budynkiem inwentarskim (ZW33c)?
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - na ekranie pojawi się pytanie ZW34.

UWAGA:

Suma liczby stanowisk w oborach ściółkowych i bezściółkowych dla samców w wieku 2 lat i więcej oraz liczby tych zwierząt przebywających cały rok poza budynkiem inwentarskim **nie może być mniejsza** niż pogłowie samców w wieku 2 lat i więcej.

$$\Rightarrow ZW3e \leq (ZW30a + ZW30c + ZW32a + ZW32c + ZW33c)$$

Pytanie 34 (ZW34). Czy gospodarstwo rolne prowadziło chów lub hodowlę świń?

Jest to **pytanie sondażowe**:

- jeśli w gospodarstwie utrzymywane były świny należy zaznaczyć odpowiedź „TAK” – wtedy na ekranie pojawi się pytanie ZW35,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - na ekranie wyświetli się pytanie ZW40.

UWAGA:

Pytanie dotyczy zwierząt z gatunku świnia domowa.

Nie uwzględnia się tu dzików i ich krzyżówek (świniodziki), które powinny być ujęte w pytaniu ZW51 (pogłowie pozostałych zwierząt).

Pytanie 35 (ZW35). Jakie było pogłowie świń?

W odpowiedzi na pytanie należy podać liczbę świń według poszczególnych grup wagowo-użytkowych:

- **świń ogółem (ZW35w),**
- **prosiąt o wadze do 20 kg (ZW35a),**
- **warchlaków o wadze 20-50 kg (ZW35b),**
- **knurów rozplodowych (ZW35c),**
Łącznie z knurkami hodowlanymi i jeszcze nie dopuszczonymi do rozplodu,
- **loch prośnych (ZW35d),**
Łącznie maciory prośne kolejny raz i lochy prośne po raz pierwszy,
w tym:
 - **loch prośnych po raz pierwszy (ZW35e).**

$$\Rightarrow ZW35e \leq ZW35d$$

- **loch pozostałych (ZW35f),**
Łącznie maciory luźne (po oproszeniu) i loszki jeszcze nigdy nie kryte,
w tym:
 - **loszek jeszcze nigdy nie krytych (ZW35g),**

$$\Rightarrow ZW35g \leq ZW35f$$

- **tuczników (ZW35h),**

Świnie o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój. Należy ująć tu także wybrakowane z chowu lochy (maciory) i knury,

$$\rightarrow \text{ZW35w} = \text{ZW35a} + \text{ZW35b} + \text{ZW35c} + \text{ZW35d} + \text{ZW35f} + \text{ZW35h}$$

UWAGA:

Jeżeli 1 czerwca 2020 r. w gospodarstwie rolnym o dużej skali chowu świń (ferma wielkotowarowa tuczu świń) nie było na stanie zwierząt w związku z trwającą właśnie **przerwą technologiczną w produkcji** (przerwa pomiędzy cyklami produkcyjnymi, jeśli nie przekroczyła 8 tygodni), należy wpisać stany pogłowia świń z okresu przed opróżnieniem chlewni.

Kolejne pytania (od ZW36 do ZW39) dotyczą **systemów utrzymywania świń**.

Chlewnia z podłogą rusztową to budynek dla świń, w którym cała podłoga ma ruszty (szczeliny), gdzie kał i mocz spadają poniżej rusztu do kanału gnojowego, tworząc gnojowicę.

Chlewnia z podłogą częściowo rusztową to budynek dla świń, w którym część podłogi ma ruszty (szczeliny), gdzie kał i mocz spadają poniżej rusztu do kanału gnojowego tworząc gnojowicę, pozostała część podłogi jest lita i stanowi strefę legowiskową.

Chlewnia z podłogą litą z płytką ściółką to budynek dla świń, w którym cała podłoga jest pełna, pokryta najczęściej cienką warstwą ściółki (słomy, torfu, trocin lub innego podobnego materiału wiążącego kał i mocz), która jest systematycznie usuwana.

Chlewnia z głęboką ściółką to budynek, w którym podłoga jest pokryta grubą warstwą ściółki (słomy, torfu, trocin lub innego podobnego materiału wiążącego kał i mocz), która jest usuwana tylko w dużych odstępach czasu np. kilku miesięcy.

W systemie otwartym, tzw. „**outdoor**” świnie przebywają poza budynkiem inwentarskim, na ograniczonym terenie z wykorzystaniem przestawnych budek/zadaszeń zapewniających ochronę przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi. Pasza dla tych zwierząt jest dowożona przez rolnika.

Nie dotyczy zwierząt zganianych na noc do budynków inwentarskich.

Pytanie 36 (ZW36). Ile było stanowisk dla loch (maciór) w chlewniach:

- z podłogą rusztową (ZW36a)?
- z podłogą częściowo rusztową (ZW36b)?
- z podłogą litą z płytką ściółką (ZW36c)?
- z głęboką ściółką (ZW36d)?

- innego typu (ZW36e)?

Pytanie 37 (ZW37). Czy lochy przebywały poza budynkiem inwentarskim?

Jest to pytanie sondażowe:

- jeśli w lochy były utrzymywane poza budynkiem inwentarskim (w systemie „outdoor”) należy zaznaczyć odpowiedź „TAK” – wtedy pojawią się następujące pytania:
 - ile loch przebywało poza budynkiem inwentarskim (ZW37a)?
 - ile miesięcy lochy przebywały poza budynkiem inwentarskim (ZW37b)?
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” - na ekranie wyświetli się pytanie **ZW38**.

UWAGA:

Suma liczby stanowisk w chlewniach dla loch oraz liczby tych zwierząt przebywających poza budynkiem inwentarskim **nie może być mniejsza** niż pogłowie loch.

$$\Rightarrow ZW35d + ZW35f \leq (ZW36a + ZW36b + ZW36c + ZW36d + ZW36e + ZW37a)$$

Kolejne pytania dotyczą **systemów utrzymywania pozostałych świń (łącznie prosiąt, warchlaków, knurów i tuczników)**.

Pytanie 38 (ZW38). Ile było stanowisk dla pozostałych świń w chlewniach:

- z podłogą rusztową (ZW38a)?
- z podłogą częściowo rusztową (ZW38b)?
- z podłogą litą z płytką ściółką (ZW38c)?
- z głęboką ściółką (ZW38d)?
- innego typu (ZW38e)?
- Czy pozostałe świnię miały dostęp do wybiegu (ZW38f)?

Pytanie 39 (ZW39). Czy pozostałe świnie były utrzymywane poza budynkiem inwentarskim?

Jest to **pytanie sondażowe**:

- jeśli świnie (poza lochami) były utrzymywane poza budynkiem inwentarskim (w systemie „outdoor”) należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**” – wtedy na ekranie wyświetli się pytanie:
 - **ile sztuk zwierząt przebywało poza budynkiem inwentarskim (ZW39a)?**
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „**NIE**” - na ekranie wyświetli się pytanie **ZW40**.

UWAGA:

Suma liczby stanowisk dla pozostałych świń w chlewniach oraz liczby tych zwierząt przebywających poza budynkiem inwentarskim **nie może być mniejsza** niż pogłowie pozostałych świń.

$$\Rightarrow 5a + ZW35b + ZW35c + ZW35h \leq (ZW38a + ZW38b + ZW38c + ZW38d + ZW38e + ZW39a)$$

Pytanie 40 (ZW40). Czy gospodarstwo rolne prowadziło chów lub hodowlę owiec?

Jest to **pytanie sondażowe**:

- jeśli w gospodarstwie utrzymywane były owce należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**” – wtedy na ekranie pojawi się pytanie **ZW41**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „**NIE**” - wyświetli się pytanie **ZW42**.

Pytanie 41 (ZW41). Jakie było pogłowie owiec?

W pytaniu tym należy podać liczbę owiec według poszczególnych grup wiekowo-użytkowych:

- **owiec ogółem (ZW41w),**
- **jagniąt (ZW41a),**
Młode owce w wieku poniżej 1 roku (łącznie: jarki – samice jeszcze nigdy nie kryte, tryczki – samce niekastrowane oraz skopki – samce kastrowane),
- **macierek użytkowanych w kierunku mlecznym (ZW41b),**
Pogłowie samic 1-rocznych i starszych oraz w wieku poniżej 1 roku, które miały już potomstwo lub zostały pokryte po raz pierwszy, i które ze względu na rasę, odmianę czy z uwagi na szczególne właściwości utrzymywane są **wyłącznie lub głównie dla uzyskania produkcji mleka konsumpcyjnego lub spożywczych produktów mlecznych,**
- **macierek użytkowanych w innych kierunkach (ZW41c),**
Pogłowie samic 1-rocznych i starszych oraz w wieku poniżej 1 roku, które miały już potomstwo lub zostały pokryte po raz pierwszy, i które ze względu na rasę czy odmianę lub z uwagi na szczególne właściwości utrzymywane są **wyłącznie lub głównie dla uzyskania produkcji jagniąt rzeźnych (użytkowanie mięsne),** czy też użytkowane są w **kierunku wełnistym lub futrzarskim,**
- **pozostałych owiec dorosłych (ZW41d),**
Liczba samców i samic 1-rocznych i starszych (tryki rozplodowe, skopy, tj. samce wykastrowane, samice jeszcze nigdy nie kryte).

$$\Rightarrow ZW41w = ZW41a + ZW41b + ZW41c + ZW41d$$

Pytanie 42 (ZW42). Czy gospodarstwo rolne prowadziło chów lub hodowlę kóz?

Jest to **pytanie sondażowe**:

- jeśli w gospodarstwie utrzymywane były kozy należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**” - wtedy na ekranie pojawi się pytanie **ZW43**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „**NIE**” - na ekranie wyświetli się pytanie **ZW44**.

Pytanie 43 (ZW43). Jakie było pogłowie kóz?

W odpowiedzi na pytanie należy podać liczbę kóz według poszczególnych grup wiekowo-użytkowych:

- **kóz ogółem (ZW43w)**,
- **samic 1-rocznych i starszych (ZW43a)**,
Łącznie samice, które miały już potomstwo oraz kozy pokryte po raz pierwszy, w tym:
 - **samic użytkowanych do produkcji mleka (ZW43b)**,

$$\Rightarrow \text{ZW43b} \leq \text{ZW43a}$$

- **pozostałych kóz (ZW43c)**,
Kozłeta, samce dorosłe niekastrowane i kastrowane.

$$\Rightarrow \text{ZW43w} = \text{ZW43a} + \text{ZW43c}$$

Pytanie 44 (ZW44). Czy gospodarstwo rolne prowadziło chów lub hodowlę drobiu?

UWAGA:

Nie należy ujmować tu ptactwa utrzymywanego tylko i wyłącznie dla **celów łowieckich** (np. bażanty, przepiórki, kuropatwy).

Jest to **pytanie sondażowe**:

- jeżeli w gospodarstwie utrzymywany był **przynajmniej jeden z gatunków drobiu**: drób kurzy (brojlery, nioski i koguty), gęsi, kaczki, indyki, strusie, przepiórki, perliczki, gołębie, bażanty należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**” - wtedy na ekranie pojawi się pytanie **ZW45**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „**NIE**” - wyświetli się pytanie **ZW47**.

Pytanie 45 (ZW45). Jakie było pogłowie drobiu?

W pytaniu należy podać liczbę drobiu (niezależnie od wieku) według poszczególnych gatunków i grup w ramach gatunku:

- **drobiu ogółem (ZW45w)**,
- **brojlerów kurzych (ZW45a)**,
Kurczęta do szybkiego, intensywnego tuczu trwającego zwykle 6-8 tygodni. Zalicza się tu również brojlery i koguty **z chowu przydomowego**,
- **nioski kurzych do produkcji jaj konsumpcyjnych (ZW45b)**,
Nioski będące w fazie nieśności oraz nioski jeszcze nieniosące jaj - utrzymywane w chowie fermowym i przydomowym (ekstensywnym). Należy tu także uwzględnić nioski wybrakowane, przeznaczone na rzeź, które znajdują się jeszcze w gospodarstwie,

- **niosek kurzych do produkcji jaj wylęgowych (ZW45c),**
Nioski będące w fazie nieśności oraz jeszcze nie niosących jaj. Należy uwzględnić tu także nioski wybrakowane już z chowu i przeznaczone na rzeź, które znajdują się jeszcze w gospodarstwie oraz koguty rozplodowe wykorzystywane do krycia niosek. Zalicza się tu także nioski kurze z **chowu przydomowego** (ekstensywnego),
- **indyków (ZW45d),**
Należy tu zaliczyć indyczki, indory i indyczęta, łącznie z brojlerami indycznymi,
- **gęsi (ZW45e),**
Należy tu ująć gęsi, gąsiorzy i gąsięta, łącznie z brojlerami gęsiami,
- **kaczek (ZW45f),**
Należy tu zaliczyć kaczki, kaczory i kaczęta, łącznie z brojlerami kaczymi oraz kaczko-gęsiami,
- **drobiu pozostałego (ZW45g),**
Grupa ta obejmuje inne, nie wymienione wcześniej gatunki drobiu, np. perliczki, przepiórki, strusie, gołębie i bażanty (nie dotyczy ptactwa łownego i utrzymywanego w celach rekreacyjnych), w tym:
 - **strusi (ZW45h).**

$$\Rightarrow \text{ZW45h} \leq \text{ZW45g}$$

$$\Rightarrow \text{ZW45w} = \text{ZW45a} + \text{ZW45b} + \text{ZW45c} + \text{ZW45d} + \text{ZW45e} + \text{ZW45f} + \text{ZW45g}$$

UWAGA:

Jeżeli 1 czerwca 2020 r. w gospodarstwie rolnym o dużej skali chowu drobiu (ferma wielkotowarowa, np. ferma tuczu brojlerów, ferma niosek jaj konsumpcyjnych, wylęgowych) nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie **przerwą technologiczną w produkcji** (przerwa pomiędzy cyklami produkcyjnymi, jeśli nie przekraczała 8 tygodni), należy wpisać stany drobiu z okresu przed opróżnieniem kurników.

Kolejne pytanie dotyczy **systemów utrzymywania kur niosek (łącznie kur niosek do produkcji jaj konsumpcyjnych i kur niosek do produkcji jaj wylęgowych).**

Pytanie 46 (ZW46). Ile było stanowisk dla kur niosek w kurniku:

- **klatkowym z taśmowym przenośnikiem odchodów (ZW46a)?**
Odchody przenoszone są poza budynek, w którym znajdują się kury nioski,
- **klatkowym z głębokim dołem na odchody (ZW46b)?**
Odchody gromadzone są w wybetonowanym dole w kurniku,
- **wolnowybiegowym (wolnostanowiskowym) (ZW46c)?**
Kury nioski mogą się swobodnie przemieszczać w ramach budynku, przestrzeń jest podzielona na obszary do karmienia, spania, drapania, znoszenia jajek.

UWAGA:

Jeśli w kurniku wolnowybiegowym stosowana jest głęboka ściółka, to należy te stanowiska podać w pytaniu ZW46e – z głęboką ściółką.

- **w tym z dostępem do wybiegu (ZW46d)?**
- **z głęboką ściółką (ZW46e)?**

W pytaniu należy podać stanowiska w takich kurnikach, gdzie przynajmniej 1/3 powierzchni pokryta jest grubą warstwą ściółki, która jest usuwana w dużych odstępach czasu np. co kilka miesięcy.

- w tym z dostępem do wybiegu (ZW46f)?

UWAGA:

Liczba stanowisk w kurnikach dla kur niosek **nie może być mniejsza** niż pogłowie kur niosek.

$$\Rightarrow ZW45b + ZW45c \leq (ZW46a + ZW46b + ZW46c + ZW46e)$$

Pytanie 52 (ZW52). Czy gospodarstwo rolne prowadziło chów lub hodowlę innych zwierząt gospodarskich (koni, królików, zwierząt futerkowych, pszczół, pozostałych zwierząt)?

Jest to **pytanie sondażowe**:

- jeżeli w gospodarstwie utrzymywany był przynajmniej jeden z gatunków: konie, króliki, zwierzęta futerkowe, pszczoły, pozostałe zwierzęta należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**” - wtedy na ekranie pojawi się pytanie **ZW47**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „**NIE**” - w zależności od odpowiedzi na pytanie z działu UG i PZ pojawi się odpowiednio kolejny dział lub informacja o zakończeniu wywiadu.

Pytanie 47 (ZW47). Jakie było pogłowie koni ogółem?

W pytaniu tym należy podać łączną liczbę koni (rzeźnych, roboczych, użytkowanych rekreacyjnie oraz kłaczy zarodowych) i pozostałych koniowatych (kuce, osły, muły, osłomuły) utrzymywanych w gospodarstwie rolnym.

- w tym **trzyletnich i starszych** (ZW47a)?

$$\Rightarrow ZW47a \leq ZW47$$

Pytanie 48 (ZW48). Jakie było pogłowie królików ogółem utrzymywanych na mięso?

W tym pytaniu należy podać łączne pogłowie samic i samców króliczych utrzymywanych w celu pozyskania mięsa.

- w tym **samic króliczych zdolnych do rozrodu** (ZW48a)

W odpowiedzi na pytanie należy podać pogłowie samic króliczych, które miały już potomstwo oraz samic kotnych po raz pierwszy.

$$\Rightarrow ZW48a \leq ZW48$$

Pytanie 49 (ZW49). Jakie było pogłowie zwierząt futerkowych pozostałych (łącznie z królikami na futra)?

W odpowiedzi na pytanie należy podać łączne pogłowie zwierząt futerkowych, tj. lisów, norek, nutrii, tchórzofretek, szynszyli, królików na futra i innych futerkowych.

- w tym **samic zwierząt futerkowych pozostałych (ZW49a)**

$$\Rightarrow \text{ZW49a} \leq \text{ZW49}$$

W odpowiedzi na pytanie należy podać łączne pogłowie samic zwierząt futerkowych, które miały już potomstwo oraz samic kotnych po raz pierwszy.

Pytanie 50 (ZW50). Ile było pni pszczelich?

W odpowiedzi na pytanie należy podać liczbę pni pszczelich zasiedlonych rodzinami pszczelimi stanowiących **własność użytkownika** badanego gospodarstwa rolnego (bądź członków jego gospodarstwa domowego), znajdujących się **na terenie gospodarstwa rolnego lub poza nim**.

Pytanie 51 (ZW51). Jakie było pogłowie pozostałych zwierząt?

W odpowiedzi na pytanie należy podać łączne pogłowie pozostałych, wcześniej nie wymienionych gatunków zwierząt, utrzymywanych w gospodarstwie rolnym dla uzyskania m.in. produkcji mięsa czy wełny (np. jelenie, sarny, daniele, łosie, renifery, dziki, świniodziki, lamy, alpaki).

Nie należy tu uwzględniać zwierząt utrzymywanych tylko i wyłącznie dla **celów łowieckich, rekreacyjnych czy terapeutycznych**.

- w tym **zwierząt jeleniowatych (ZW51a)?**
Zalicza się tu jelenie, sarny, daniele, łosie, renifery.

$$\Rightarrow \text{ZW51a} \leq \text{ZW51}$$

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu ZW?

1. Należy dokładnie poinformować rolnika jakie zwierzęta zalicza się do **zwierząt gospodarskich** na potrzeby spisu rolnego.
2. Pogłowie **bydła** obejmuje również pogłowie **bawołów i bizonów**.
3. Do spisane go pogłowia bydła, świń i niosek kurzych muszą być podane **stanowiska w budynkach inwentarskich** lub **poza budynkami** (w systemie otwartym - outdoor).
4. **Wypas** może być prowadzony **poza gospodarstwem rolnym**, ale jest to zjawisko rzadko spotykane w przypadku bydła.
5. Jeżeli w gospodarstwie **znajdują się prosięta i warchlaki, a nie ma loch**, należy wyjaśnić, czy jest to pomyłka, czy sytuacja prawidłowa, tzn. rolnik przyjmuje/kupuje świnię na odchów (tzw. tucz kontraktowy).
6. Zbyt duża liczba **knurów rozplodowych** (powyżej 10 sztuk) - w takim przypadku należy dopytać, czy sytuacja jest poprawna.
7. Pogłowie **drobiu** spisywane jest **niezależnie od wieku**.
8. Pogłowie **niosek** kurzych obejmuje: pisklęta, nioski w fazie nieśności, nioski po okresie nieśności pozostawione w gospodarstwie na tzw. dotucz.
9. Koguty w chowie przydomowym utrzymywane są w celu pozyskania mięsa, dlatego należy je uwzględnić w pozycji brojlery.
10. W przypadku **drobiu pozostałego i zwierząt pozostałych** nie spisujemy zwierząt utrzymywanych dla **celów łowieckich, rekreacyjnych i terapeutycznych**.
11. W przypadku problemów z zakwalifikowaniem **królików** (króliki, czy zwierzęta futerkowe), należy wybrać opcję króliki. Zwierzęta te z reguły utrzymywane są w celu pozyskania mięsa.

DZIAŁ IV. NAWOŻENIE (NA)

Dane dotyczą okresu **ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania**, tj. okresu **od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie**.

UWAGA:

Ilość zużytych nawozów należy podać w **masie towarowej**, w **decytonach (dt)** lub w **litrach (l)** z jednym miejscem po przecinku.

dt
m³

1 dt = 0,1 t = 100 kg = 1 kwintal = 1 metr (nazwa potoczna),
1 m³ = 1000 l

Pytanie 1 (NA1). Czy w gospodarstwie stosowano nawozy mineralne (azotowe, fosforowe, potasowe lub wieloskładnikowe)?

Jest to **pytanie sondażowe**:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „**TAK**”, pojawią się kolejno pytania **NA1a** i **NA1b**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „**NIE**”, wyświetli się pytanie **NA2**.

Pytanie 1a (NA1a). Jakie nawozy mineralne zużyto i w jakiej ilości (w masie towarowej – w decytonach albo w litrach)?

W odpowiedzi na pytanie należy:

1. wybrać z załączonej **Listy nawozów** podaną przez respondenta **nazwę nawozu**,
2. wpisać **ilość zużytych nawozów** w dt lub l masy towarowej.

Pytanie 1b (NA1b). Jaka powierzchnię nawożono nawozami mineralnymi (azotowymi, fosforowymi, potasowymi lub wieloskładnikowymi)?

W odpowiedzi na pytanie należy wpisać powierzchnię (w hektarach i arach) nawożoną nawozami mineralnymi.

UWAGA:

Jeżeli na **Liście** nie ma nawozu **podanego przez respondenta** należy dopytać jakiego rodzaju jest to nawóz: azotowy, fosforowy, potasowy, czy wieloskładnikowy i wybrać:

dla nawozu:

- ✓ **azotowego - saletrzak N27,**
- ✓ **fosforowego – superfosfat prosty P20,**
- ✓ **potasowego – kainit,**
- ✓ **wieloskładnikowego – lubofoska NPK 5-10-15.**

UWAGA:

Po wybraniu z Listy nazw handlowych i wpisaniu ilości zużytych nawozów oraz powierzchni na której zastosowano nawozy wyświetli się informacja o ilości zużytych nawozów w gospodarstwie w przeliczeniu na czysty składnik NPK i na 1 ha powierzchni nawożonej. **Jeżeli zużycie nawozów będzie większe niż 800 kg NPK/ha należy uzyskać od respondenta potwierdzenie ilości zużytych nawozów lub stosownie zmienić zapisy.**

Pytanie 2 (NA2). Czy w gospodarstwie stosowano nawozy wapniowe bez magnezu lub wapniowo-magnezowe?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK”, pojawią się kolejno pytania **NA2a** i **NA3**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE”, wyświetli się pytanie **NA4**.

Pytanie 2a (NA2a). Jakie nawozy wapniowe bez magnezu lub wapniowo-magnezowe zużyto i w jakiej ilości (w decytonach masy towarowej)?

W odpowiedzi na pytanie należy:

1. wybrać z **Listy nawozów** podaną przez respondenta nazwę nawozu,
2. wpisać ilość zużytych nawozów w dt masy towarowej.

Jeżeli respondent stosował w gospodarstwie nawozy **wapniowe bez magnezu**, należy:

1. dopytać, czy zużyty nawóz:
 - a. występował w formie tlenkowej,
 - b. występował w formie węglanowej,
 - c. pochodził z produkcji ubocznej,
2. ustalić zawartość procentową CaO,
3. wybrać z załączonej Listy nawozów odpowiedni nawóz,
4. wpisać ilość zużytego nawozu w dt masy towarowej.

UWAGA:

Jeżeli **na Liście nie ma nawozu o zawartości procentowej CaO podanej przez respondenta** należy, po uwzględnieniu formy nawozu (tlenkowa, węglanowa lub z produkcji ubocznej), wybrać z Listy nawóz **o zawartości procentowej zbliżonej najbardziej do podanej.**

Jeżeli respondent stosował w gospodarstwie nawozy **wapniowo-magnezowe**, należy:

1. dopytać o zawartość procentową CaO i MgO,
2. wybrać z załączonej Listy odpowiedni nawóz,
3. wpisać ilość zużytych nawozów w dt masy towarowej.

UWAGA:

Jeżeli **na Liście nie ma nawozu o zawartości procentowej CaO i MgO podanej przez respondenta** należy wybrać z Listy nawóz **o zawartości procentowej tych składników zbliżonej najbardziej do podanej.**

Pytanie 3 (NA3). Jaką powierzchnię nawożono nawozami wapniowymi?

W odpowiedzi na pytanie należy wpisać powierzchnię (w hektarach i arach) nawożoną nawozami wapniowymi bez magnezu lub wapniowo-magnezowymi.

Pytanie 4 (NA4). Czy w gospodarstwie stosowano nawozy naturalne (obornik, pomiot ptasi, gnojówkę, gnojowicę)?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK”, na ekranie pojawi się poniższe pytanie:
 - **Jaką ilość zużyto i na jaką powierzchnię:**
 - obornika (NA4a i NA4aa)?
 - pomiotu ptasiego (NA4b i NA4bb)?
 - gnojówki (NA4c i NA4cc)?
 - gnojowicy (NA4d i NA4dd)?
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE”, wyświetli się pytanie NA5.

W odpowiedzi na wyżej wymienione pytania należy wpisać **ilość zużytych nawozów** (odpowiednio w dt lub m³) i stosownie **powierzchnię** (w hektarach i arach) nawożoną nawozami naturalnymi.

Obornik – stała mieszanina odchodów (kału i moczu) zwierząt gospodarskich (świń, bydła, koni, owiec, kóz, królików) wraz ze ściółką.

Pomiot ptasi – odchody drobiu.

Gnojówka – przefermentowany mocz zwierząt gospodarskich (odciek z obornika).

Gnojowica – rozwodniona mieszanina odchodów zwierząt (kału, moczu).

Pytanie 5 (NA5) Jaki procent z wyprodukowanych w gospodarstwie lub przywiezionych do gospodarstwa nawozów naturalnych (obornika, pomiotu ptasiego, gnojówki, gnojowicy) zużyto do nawożenia?

Jeżeli NA5>0%, to pojawi się poniższe pytanie:

- **Jaki procent wykorzystanych do nawożenia nawozów naturalnych (obornika, pomiotu ptasiego, gnojówki, gnojowicy) zastosowano:**
 - **rozrzutowo z przyoraniem w ciągu 4 godzin (NA5a)?**
Nawozy przyorano od razu lub w ciągu czterech godzin po aplikacji,
 - **rozrzutowo z przyoraniem po 4 godzinach (NA5b)?**
Nawozy musiały być przyorane do 24 godzin po aplikacji. Jeżeli nawozy naturalne zostały przykryte, przyorane, wymieszane z glebą po upływie 24 godzin należy ująć je w pozycji "bez przyorania",
 - **rozrzutowo bez przyorania (NA5c)?**
Dotyczy nawozów, które nie były przyorane (np. na użytkach zielonych) lub zostały przyorane po 24 godzinach po aplikacji,
 - **pasmowo wężami wleczonymi (NA5d)?**

Aplikacja przy użyciu zespołu giętkich przewodów, których końcówki leżą swobodnie na powierzchni gleby,

- **pasmowo przy wykorzystaniu rozlewaczy z redlicami lub płozami (NA5e)?**

Aplikacja przy użyciu zespołu sztywnych przewodów zakończonych metalowymi redlicami lub płozami umożliwiającą rozlewanie nawozu bezpośrednio pod powierzchnię gleby,

- **doglebowo przez dozowanie płytkie (NA5f)?**

Nawożenie przy użyciu aplikatorów (talerzowych lub tarczowych) do wprowadzania płynnych nawozów naturalnych w szczelinach płytkich, zwykle o głębokości ok. 5 cm (nie więcej niż 10 cm). Szczeliny mogą pozostać otwarte (bez przykrycia),

- **doglebowo przez dozowanie głębokie (NA5g)?**

Nawożenie przy użyciu aplikatorów na bazie kultywatorów lub bron talerzowych do wprowadzania płynnych nawozów naturalnych w szczelinach głębokich, zwykle o głębokości do 30 cm. Po aplikacji szczeliny są zamknięte.

 $NA5a + NA5b + NA5c + NA5d + NA5e + NA5f + NA5g = 100\%$

Pytanie 6 (NA6). Ile wywieziono do innego gospodarstwa lub biogazowni wyprodukowanego w gospodarstwie:

- **obornika w dt (NA6a)?**
- **pomiotu ptasiego w dt (NA6b)?**
- **gnojówki w m³ (NA6c)?**
- **gnojowicy w m³ (NA6d)?**

Pytanie 7 (NA7). Ile przywieziono do gospodarstwa rolnego w celu nawożenia:

- **obornika w dt (NA7a)?**
- **pomiotu ptasiego w dt (NA7b)?**
- **gnojówki w m³ (NA7c)?**
- **gnojowicy w m³ (NA7d)?**

UWAGA:

Należy uwzględnić nawozy naturalne przywiezione do gospodarstwa do produkcji energii odnawialnej w biogazowni, które po procesie fermentacji wykorzystywane były do nawożenia w postaci pofermentu w stanie płynnym lub stałym.

Pytanie 8 (NA8). Czy w gospodarstwie przechowywano nawozy naturalne (obornik, pomiot ptasi, gnojówkę, gnojowicę)?

Jest to **pytanie sondażowe:**

➤ w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK” na ekranie pojawią się poniższe pytania:

- **Jaki procent nawozów naturalnych przechowywano:**

- **na pryzmach z płytą obornikową (NA8a)?**

Płyta obornikowa to nieprzepuszczalna płyta zabezpieczona w taki sposób, aby wycieki nie przedostawały się do gruntu,

- **na pryzmach bez płyty obornikowej (NA8b)?**
Pryzmy znajdują się bezpośrednio na gruncie,
- **na pryzmach kompostowych (NA8c)?**
Na pryzmach kompostowych, w których do napowietrzania i rozdrabniania materiału wykorzystuje się areatory (przerzucarki pryzm),
- **pod podłogą rusztową (NA8d)?**
Podłoga rusztowa umożliwia odprowadzenie odchodów zwierzęcych do zbiornika,
- **na głębokiej ściółce (NA8e)?**
Głęboka ściółka oznacza dobrze nasiąkający materiał organiczny (głównie słomę zbóż) rozkładany jako posłanie na legowiskach zwierząt gospodarskich, który łącznie z odchodami jest rzadko usuwany, np. na koniec cyklu chowu,
- **w zbiorniku odkrytym (NA8f)?**
Zbiornik, w którym powierzchnia nawozów płynnych nie jest nakryta,
- **w zbiorniku z przepuszczalnym przykryciem (NA8g)?**
Zbiornik, w którym powierzchnia nawozów płynnych jest nakryta przepuszczalnym przykryciem, np. ze słomy, z gliny lub z granulatów (z keramzytu),
- **w zbiorniku z nieprzepuszczalnym przykryciem (NA8h)?**
Zbiornik, w którym powierzchnia nawozów płynnych jest nakryta nieprzepuszczalnym przykryciem, np. betonowym, PCV, lub z blachy,
- **w innych obiektach (NA8i)?**
Mogą to być np. workowe zbiorniki elastyczne.

UWAGA:

Jeżeli w pytaniu NA6 wykazano wywóz nawozów naturalnych wyprodukowanych w gospodarstwie ($NA6a \div NA6d > 0$), to suma nawozów przechowywanych ($NA8a \div NA8i$) **musi być** mniejsza od 100%.

Jeżeli w pytaniu NA6 nie wykazano wywozu nawozów naturalnych wyprodukowanych w gospodarstwie ($NA6a \div NA6d > 0$), to suma nawozów przechowywanych ($NA8a \div NA8i$) **musi być** równa 100%.

Do przechowywania nawozów naturalnych płynnych służą najczęściej zbiorniki wykonane z betonu lub stali oraz laguny, których budowa wyklucza skażenie wody przez bezpośrednie przedostanie się nawozu lub przelanie i infiltrację do gleby.

Laguna ma postać dużego zagłębienia w ziemi wyłożonego trwałą, odporną na działanie gnojowicy folią.

Następnie, w zależności od **odpowiedzi udzielonej na pytania NA8a÷NA8i** pokażą się **odpowiednio pytania NA9a÷NA9e**.

Pytanie 9 (NA9). Ile miesięcy przechowywany był nawóz naturalny:

- **na pryzmach kompostowych (NA9a)?**
- **pod podłogą rusztową (NA9b)?**
- **na głębokiej ściółce (NA9c)?**
- **w zbiorniku (NA9d)?**
Niezależnie od tego czy jest przykryty, czy jest bez przykrycia,
- **na pryzmach z płytą obornikową lub w innych obiektach (NA9e)?**

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” na pytanie NA8, pokaże się pytanie **NA10**.

Pytanie 10 (NA10). Czy w gospodarstwie stosowano do nawożenia nawozy organiczne inne niż nawozy zielone, obornik, pomiot ptasi, gnojówka, gnojowica?

UWAGA:

Należy tu uwzględnić: odpady przemysłu spożywczego, osady ściekowe lub produkty pofermentacyjne/poferment (płynne lub stałe pozostałości powstające w trakcie produkcji biogazu rolniczego).

Jest to **pytanie sondażowe**:

- po zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” na ekranie pojawi się pytanie **NA10a**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE” – pojawi się pytanie z **działu OR (OR1)**.

Pytanie 10a (NA10a). Ile zużyto tych nawozów w gospodarstwie?

W odpowiedzi na pytanie należy wpisać ilość zużytych nawozów w decytonach.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu NA?

1. **Poprawność jednostek** w jakich podawane są dane o zużyciu nawozów (mineralne – dt, l; wapniowe – dt; obornik – dt, pomiot ptasi – dt, gnojówka – m³, gnojowica - m³).
2. Uważne korzystanie z **Listy nawozów** (w przypadku braku nazwy handlowej nawozu na liście wpisać nazwę nawozu zgodnie z wytycznymi w Instrukcji).
3. W gospodarstwach prowadzących **chów zwierząt gospodarskich**, przy negatywnej odpowiedzi o zużycie lub przechowywanie **nawozów naturalnych**, dopytać, czy jest to sytuacja poprawna.
4. Przy wykazaniu dużej powierzchni **upraw intensywnych**, takich jak np. rzepak, pszenica, warzywa, respondent powinien wykazać **nawożenie** (mineralne lub wapniowe lub naturalne).
5. Jeżeli respondent poda **zużycie nawozów organicznych** (innych niż nawozy zielone, obornik, pomiot ptasi, gnojówka, gnojowica) w I **należy przyjąć tę samą wartość w kg i przeliczyć na dt**.
6. Przy wykazaniu **dużej powierzchni łąk** lub **pastwisk** respondent powinien wykazać **nawożenie**.

DZIAŁ V. OCHRONA ROŚLIN (OR)

Dane dotyczą okresu **ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania**, tj. okresu **od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie**, jeżeli nie zaznaczono inaczej.

Środki ochrony roślin to substancje lub ich mieszaniny oraz żywe organizmy przeznaczone do ochrony roślin uprawnych przed organizmami szkodliwymi (m.in. przed grzybami, wirusami, bakteriami, insektami, ślimakami, gryzoniami), niszczenia roślin niepożądanych (np. chwastów), regulowania rozwoju oraz wzrostu i innych procesów biologicznych w roślinach uprawnych. Do środków ochrony roślin zaliczane są również preparaty wykorzystywane do zabiegów w magazynach, w których przechowywane są pasze, nasiona siewne lub przeznaczone do konsumpcji.

Pytanie 1 (OR1). Czy w gospodarstwie wykonywano zabiegi środkami ochrony roślin?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK”, na ekranie pojawi się poniższe pytanie:
- **Jaką ilość zabiegów środkami ochrony roślin wykonano na:**
 - zboża (OR1a)?
 - warzywa (OR1b)?
 - sady i inne uprawy trwałe (OR1c)?
 - pozostałą powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze (OR1d)?
 - powierzchnię magazynową (OR1e)?
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE”, wyświetli się pytanie **OR2**.

UWAGA:

Należy uwzględnić stosowane zabiegi na wszystkie uprawy, tj. polowe, trwałe i uprawy pod osłonami w szklarniach, tunelach foliowych, na nasiona i sadzeniaki oraz zabiegi przeprowadzane po zbiorach na roślinach lub produktach roślinnych w zamkniętej przestrzeni, np. w magazynie.

W pytaniu OR1c w pozycji „inne uprawy trwałe” należy uwzględnić zabiegi stosowane na uprawę **pozostałych drzew i krzewów** (nie owocowych, tj. antypka, bukszpanu, daglezi, gryszpanu, kaliny koralowej, ligustra pospolitego, mahonii, oliwnika, ostrokrzewu, ościału pospolitego, sosny, tui, wierzby mandżurskiej, wiśni wonnej, żywotnika), **w szkółkach drzew i krzewów ozdobnych oraz leśnych do celów handlowych i wikliny**.

W pytaniu OR1d w należy uwzględnić zabiegi stosowane **na uprawy okopowe, w tym ziemniaki, uprawy strączkowe, motylkowe, przemysłowe, oleiste, pastewne, zioła, kwiaty, trawy polowe i truskawki**.

Należy wykazać łączną ilość zastosowanych zabiegów, tj. uwzględnić zabiegi powtarzane w tym samym celu ale w różnych terminach, np. jeżeli wykonane były dwa zabiegi chwastobójcze, dwa grzybobójcze, jeden do zaprawiania nasion i jeden przeciwko szkodnikom, to łącznie wykonano sześć zabiegów.

Pytanie 2 (OR2). Czy w gospodarstwie korzystano ze wsparcia wykwalifikowanych doradców w podejmowaniu decyzji w zakresie stosowania środków ochrony roślin na uprawy lub powierzchnię magazynową??

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK”, na ekranie wyświetli się poniższe pytanie:
- **Czy w gospodarstwie podejmując decyzję o konieczności zastosowania środków ochrony roślin korzystano z:**
 - **personalnego doradztwa rolniczego (OR2a)?**
W Ośrodkach Doradztwa Rolniczego (ODR), instytutach, a także w ramach doradztwa prywatnego. Nie zalicza się tu udziału w szkoleniach organizowanych np. przez ODR,
 - **systemów wspomagania podejmowania decyzji w ochronie roślin (OR2b)?**
Systemy wskazujące optymalny termin wykonania zabiegów ochrony roślin (np. NegFrey – system wspomagania decyzji w zwalczaniu zarazy ziemniaka),
 - **uwzględniano progi ekonomicznej szkodliwości (OR2c)?**
Progi te określają, kiedy stosowanie chemicznej ochrony roślin staje się ekonomicznie opłacalne, tzn. przy jakiej liczebności organizmu szkodliwego dla roślin straty, jakie może on spowodować, przewyższają koszty jego chemicznego zwalczania,
 - **prowadzonego monitoringu organizmów szkodliwych (OR2d)?**
Monitoring organizmów szkodliwych oznacza regularne jakościowe i ilościowe pomiary lub obserwacje obecności tych organizmów na określonej uprawie. Zgromadzone dane ułatwiają podjęcie decyzji o doborze i dawce środka ochrony.
 - **innych źródeł doradztwa (OR2e)?**
Na przykład metodyk integrowanej ochrony stosowanych w magazynach.
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE”, wyświetli się pytanie **OR3**.

Pytanie 3 (OR3). Czy w gospodarstwie w dniu 1 czerwca 2020 r. znajdowały się urządzenia do zabiegów ochrony roślin inne niż opryskiwacze polowe i sadownicze (zaprawiarki do nasion, opryskiwacze ręczne, plecakowe lub taczkowe, specjalne instalacje lub inny sprzęt do zabiegów ochrony roślin)?

UWAGA:

Należy uwzględnić urządzenia **sprawne technicznie** (nadające się do pracy), jak również **przeznaczone do naprawy** (niesprawne technicznie przez okres krótszy niż 1 rok).

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK”, pojawi się poniższe pytanie:
- **Ile było niestandardowych urządzeń do zabiegów ochrony roślin?**
 - **zaprawiarek do nasion (OR3a)**
Urządzenia służące do pokrywania środkiem ochrony roślin np. **nasion, bulw, cebul** w celu ochrony wschodów i młodych roślin przed chorobami i szkodnikami. Środki do zaprawiania mogą być użyte zarówno w formie ciekłej jak i pylistej. Do zaprawiarek zaliczane są również urządzenia do odkażania termicznego. Nie należy uwzględniać zaprawiarek do nasion skonstruowanych we własnym zakresie oraz innych urządzeń zaadoptowanych do tego celu,

- **opryskiwaczy ręcznych lub plecakowych (OR3b),**
- **opryskiwaczy taczkowych (OR3c),**
Urządzenia najczęściej na podwoziu taczkowym lub wózkowym ze zbiornikiem o pojemności od 60-120 litrów i membranową pompą napędzaną silnikiem spalinowym lub elektrycznym,
- **specjalnych instalacji lub urządzeń do wykonywania oprysków w szklarniach lub tunelach foliowych (OR3d),**
- **innego sprzętu specjalistycznego do zabiegów ochrony roślin (OR3e),**
Do tego sprzętu zalicza się np.:
 - ✓ **wytwornice aerozoli (zamgławiacze)** – aparaty służące do wytwarzania chmury mgły, która unosząc się w powietrzu obejmuje coraz większą powierzchnię, stosowane przede wszystkim do opryskiwania zaatakowanych przez szkodniki lub czynniki chorobotwórcze roślin płynnymi insektycydami,
 - ✓ **urządzenia do stosowania preparatów granulowanych** – najczęściej przeznaczone do zwalczania szkodników bytujących w glebie. Preparaty można stosować przy użyciu specjalnych aplikatorów pasowo, rzędowo, na całą powierzchnię lub punktowo pod poszczególne rośliny,
 - ✓ **urządzenia do stosowania zatrutych przynęt** – np. dozowniki zatrutego ziarna znajdują zastosowanie w zwalczaniu gryzoni na polach uprawnych, specjalne pługi do tzw. kreciego drażenia chodników podziemnych, w których umieszczane są trutki,
 - ✓ **urządzenia do fumigacji (do zwalczania szkodników za pomocą substancji chemicznych w formie dymu, pary lub gazu)** – np. sulfuratory, służące do przeprowadzania siarki w stan pary, stosowanej w pomieszczeniach zamkniętych do ochrony uprawianych tam roślin,
 - ✓ **mazacze ręczne i taczkowe** – ręczne lub taczkowe urządzenia wyposażone w zbiorniki herbicydu, z którego preparat spływa na specjalny, nasiąkliwy knot. Wilgotnym knotem nanosi się, cienką warstwę preparatu układowego na rośliny, który jest przez nie wchłaniany.

➤ w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE”, wyświetli się pytanie **OR4**.

Pytanie 4 (OR4). Jak użytkownik ocenia swoją znajomość zasad integrowanej ochrony roślin:

- **wysoka,**
- **średnia,**
- **niska,**
- **nie zna tych zasad.**

Integrowana ochrona roślin to sposób ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi, polegający na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod ochrony roślin, w szczególności metod niechemicznych, w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska. Pozwala ograniczyć stosowanie środków chemicznych do niezbędnego minimum i w ten sposób ograniczyć presję na środowisko naturalne oraz chronić bioróżnorodność środowiska.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu OR?

1. W gospodarstwach, w których wykazano dużą powierzchnię uprawy zbóż, warzyw lub pozostałych upraw oraz sadów i innych upraw trwałych, a przy tym **nie wykazano zabiegów środkami ochrony roślin**, należy dopytać czy uprawy na pewno nie były chronione i czy nie wykorzystywano do ochrony sprzętu innego niż opryskiwacze polowe czy sadownicze.
2. W gospodarstwach, w których wykazano dużą powierzchnię uprawy zbóż lub warzyw lub pozostałych upraw oraz sadów i innych upraw trwałych i nie wykazano zabiegów środkami ochrony roślin **na powierzchnię magazynową**, należy dopytać czy na pewno nie stosowano w magazynach zabiegów ochrony i nie wykorzystywano w tym celu niestandardowych urządzeń.

DZIAŁ VI. BUDYNKI GOSPODARSKIE (BD)

Dane dotyczą okresu **ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania**, tj. okresu **od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie**.

UWAGA:

Nie należy spisywać budynków gospodarskich, które przez okres dłuższy niż 1 rok **nie były wykorzystywane (wyłącznie lub częściowo) w prowadzonej produkcji rolniczej**.

Pytanie 1 (BD1). Czy w gospodarstwie użytkowane były specjalistyczne budynki inwentarskie przeznaczone do chowu lub hodowli jednego gatunku zwierząt, tj. bydła, świń lub drobiu?

Jest to **pytanie sondażowe**:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK”, na ekranie pojawi się **pełna kafeteria pytania BD2**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE”, wyświetlą się tylko **pytania od BD2d do BD2ii**.

Specjalistyczne budynki inwentarskie – obiekty przeznaczone do chowu lub hodowli konkretnego gatunku zwierząt gospodarskich. W budynkach tych, z uwagi na dostosowania do potrzeb hodowanego gatunku, wykorzystywane są odmienne technologie oraz rozwiązania przestrzenne.

Budynki te powinny zapewniać określonej grupie zwierząt następujące warunki:

- oświetlenie światłem dziennym lub sztucznym,
- wymianę powietrza,
- utrzymanie właściwej temperatury,
- zabezpieczenie przed wpływami atmosferycznymi oraz wilgocią z podłoża i zalegających odchodów zwierzęcych,
- odprowadzenie ścieków ze stanowisk dla zwierząt do zewnętrznych lub wewnętrznych zbiorników szczelnych,
- wyposażenie w odpowiednie instalacje i urządzenia elektryczne,
- odpowiednie warunki do pracy obsługi.

DEF
INI
CJA

Pytanie 2 (BD2) Ile było w gospodarstwie i jaka była pojemność/powierzchnia użytkowanych:

- **obór (BD2a w szt. i BD2aa w m²)?**

Budynki przeznaczone do chowu lub hodowli wyłącznie bydła, niezależnie od grupy wiekowo-użytkowej (należy tu uwzględnić: obory, jałowniki, cielętniki, bukaciarnie),

- **chlewni (BD2b w szt. i BD2bb w m²)?**

Budynki przeznaczone do chowu lub hodowli wyłącznie świń, niezależnie od grupy wagowo-użytkowej (należy tym miejscu uwzględnić: chlewnie, odchowalnie prosiąt, warchlakarnie, wychowalnie loszek i knurków hodowlanych, tuczarnie),

- **kurników (BD2c w szt. i BD2cc w m²)?**

Budynki przeznaczone do chowu lub hodowli kur niosek, brojlerów, piskląt, kaczek, gęsi, indyków, drobiu pozostałego (należy tu uwzględnić: kurniki, brojlernie, wychowalnie, indyczniki reprodukcyjne, kaczniki i gęśniki),

- **silosów zbożowych (BD2d w szt. i BD2dd w tonach)?**
Specjalne obiekty przeznaczone do przechowywania zbóż,
- **silosów paszowych (BD1e w szt. i BD1ee w tonach)?**
Specjalne obiekty przeznaczone do magazynowania pasz sypkich lub granulowanych, np. śruty zbożowej, otrąb, suchych mieszanek paszowych, pasz treściwych,
- **silosów na kiszonki (BD1f w szt. i BD1ff w m³)?**
Specjalne obiekty przeznaczone do kiszzenia i przechowywania pasz, np. z traw, kukurydzy, lucerny, mieszanek traw z koniczyną, lucerną,
- **sortowni, przechowalni i chłodni (BD2g w szt. i BD2gg w tonach)?**
Specjalne obiekty przeznaczone do przechowywania produktów rolnych i ogrodniczych,
- **kopców ziemnych i technicznych z napowietrzaniem (BD2h w szt. i BD2hh w tonach)?**
Specjalne obiekty przeznaczone do przechowywania przede wszystkim warzyw i owoców,
- **stodół (BD2i w szt. i BD2ii w m³)?**
Budynki **wykorzystywane wyłącznie lub częściowo do prac związanych z rolnictwem** przeznaczone głównie do przechowywania zebranego zboża, siana i słomy (luzem lub sprasowanej w bele), jak również narzędzi oraz pojazdów i maszyn rolniczych.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu BD?

1. W gospodarstwach, w których wykazano **chów lub hodowlę zwierząt gospodarskich na większą skalę** i negatywnej odpowiedzi na pytanie o użytkowanie specjalistycznych **budynków inwentarskich**, należy dopytać czy na pewno w gospodarstwie nie występują obory, chlewnie lub kurniki.
2. W gospodarstwach, w których wykazano **chów lub hodowlę zwierząt gospodarskich na większą skalę**, przy jednoczesnej negatywnej odpowiedzi na pytanie o użytkowanie **silosów paszowych lub silosów na kiszonki**, należy dopytać czy na pewno w gospodarstwie nie występują ww. budynki.
3. W gospodarstwach, w których wykazano **dużą powierzchnię uprawy zbóż, warzyw, okopowych, sadów**, przy jednoczesnej negatywnej odpowiedzi na pytanie o użytkowanie **sortowni, przechowalni, chłodni lub kopców ziemnych i technicznych z napowietrzaniem**, należy dopytać czy na pewno w gospodarstwie nie występują ww. budynki.
4. Budynki inwentarskie znajdujące się na terenie gospodarstwa spisujemy niezależnie od tego czy utrzymywane są w nim **zwierzęta gospodarskie będące własnością użytkownika lub jego rodziny, czy należące do innych właścicieli**.
5. Spisowi **nie podlegają wielofunkcyjne budynki inwentarskie**, w których utrzymuje się kilka różnych gatunków zwierząt gospodarskich (np. było, świnie i drób).
6. **Budynki inwentarskie adaptowane** do utrzymywania zwierząt gospodarskich, (przeznaczone wcześniej do innego użytkowania) należy spisać jeżeli po przystosowaniu **spełniają kryteria specjalistycznych budynków inwentarskich**.

DZIAŁ VII. CIĄGNIKI, MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE (MA)

Zbierane informacje dotyczą stanu w dniu **1 czerwca 2020 r.**, jeżeli nie zaznaczono inaczej.

UWAGA:

Należy spisać ciągniki (kołowe dwuosiove i gąsienicowe) i ładowarki teleskopowe oraz maszyny i urządzenia rolnicze **własne** (stanowiące wyłączną własność użytkownika gospodarstwa lub członka jego gospodarstwa domowego) i **wspólne** (będące współwłasnością i użytkowane przez więcej niż jedno gospodarstwo rolne), które **wykorzystywane były wyłącznie lub częściowo do prac związanych z rolnictwem**. Ciągniki i ładowarki teleskopowe oraz maszyny i urządzenia rolnicze należące do kilku rolników należy spisać u tego rolnika, u którego znajdowały się w dniu referencyjnym.

Należy uwzględnić ciągniki i ładowarki teleskopowe oraz maszyny i urządzenia rolnicze, **sprawne technicznie** (nadające się do pracy), jak również **znajdujące się w remoncie** oraz **przeznaczone do naprawy** (niesprawne technicznie przez okres krótszy niż 1 rok). Spisaniu podlegają ciągniki **własnej konstrukcji**, dla których należy określić przybliżoną moc.

Moc ciągnika określana jest **w kilowatach – kW** (w nawiasie podano moc w KM).

KM

$$1 \text{ KM} = 0,7355 \text{ kW}$$

Pytanie 1 (MA1). Czy w gospodarstwie znajdowały się ciągniki rolnicze lub ładowarki teleskopowe własne lub wspólne?

UWAGA:

Nie należy spisywać **ciągników jednoosiowych**, używanych często w ogrodnictwie.

Jest to **pytanie sondażowe**:

➤ w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK”, na ekranie pokaże się poniższe pytanie:

- Ile było ciągników i ładowarek teleskopowych?

W odpowiedzi należy wpisać liczbę:

- ciągników kołowych dwuosioowych i gąsienicowych (MA1w_1 oraz od MA1a_1 do MA1f_1),
- ładowarek teleskopowych (MA1w_2 oraz od MA1a_2 do MA1f_2),

Ciągniki i ładowarki teleskopowe należy wykazać według **mocy silnika**:

- do 14,99 kW [do 20,4 KM] (MA1a_1 i MA1a_2),
- od 15 do 24,99 kW [od 20,4 do 34 KM] (MA1b_1 i MA1b_2),
- od 25 do 39,99 kW [od 34 do 54,4 KM] (MA1c_1 i MA1c_2),
- od 40 do 59,99 kW [od 54,4 do 81,6 KM] (MA1d_1 i MA1d_2),

- od 60 do 99,99 kW [od 81,6 do 136 KM] (MA1e_1 i MA1e_2),
- 100 kW i więcej [136 KM i więcej] (MA1f_1 i MA1f_2).

 MA1w_1 = MA1a_1+MA1b_1+MA1c_1+MA1d_1+MA1e_1+MA1f_1

 MA1w_2 = MA1a_2+MA1b_2+MA1c_2+MA1d_2+MA1e_2+MA1f_2

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE”, na ekranie wyświetli się **pytanie MA2**.

Pytanie 2 (MA2). Czy w gospodarstwie znajdowały się maszyny i urządzenia rolnicze własne lub wspólne?

Jest to pytanie sondażowe:

- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „TAK”, na ekranie pojawi się poniższe pytanie,
- **Ile było maszyn:**
 - **wykorzystujących sygnał GPS (MA2a)?**
Ciągniki, maszyny lub urządzenia które odbierają sygnały z satelitów systemu GPS i na ich podstawie obliczają określone parametry. Mogą być stosowane przy zabiegach ochrony roślin, aplikacji nawozów mineralnych i naturalnych (tj. przy rozlewaniu lub wstrzykiwaniu gnojówki, gnojowicy, pofermentu, rozrzucaaniu obornika), rozsiewaniu wapna, a także sadzeniu upraw rzędowych, siewie zbóż, rzepaku, kukurydzy, a ponadto przy stosowaniu zabiegów uprawowych, w tym przy uprawie pasowej.
 - **kombajnów zbożowych (MA2b)?**
Samobieżne i zaczepiane,
 - **kombajnów buraczanych (MA2c)?**
Należy tu ująć również samobieżne wyorywacze buraków, zestawy do sprzętu buraków firmy "Matrot",
 - **kombajnów ziemniaczanych (MA2d)?**
Jednorzędowe i dwurzędowe,
 - **kombajnów do zbioru owoców (MA2e)?**
 - **silosokombajnów (MA2f)?**
Potocznie sieczkarnie polowe, tj. maszyny rolnicze podczepiane lub samobieżne służące do ścinania i rozdrabniania roślin np. kombajny zielonkowe, sieczkarne, ścinacze zielonek,
 - **kopaczek do ziemniaków (MA2g)?**
Kopaczki jedno- lub dwurzędowe, zawieszane i półzawieszane,
 - **przyczep zbierających [zbieraczy pokosów] (MA2h)?**
Przyczepy jedno- i dwuosiowe, przeznaczone do zbioru z pokosów lub wałów podsuszanej słomy, siana, zielonek i kolb kukurydzy oraz transportu i rozładunku. Nie należy uwzględniać tutaj przyczep objętościowych ogólnego przeznaczenia (bez podbieraczy),
 - **pras zbierających (MA2i)?**
Maszyny przeznaczone do zbioru, prasowania i wiązania w bele zgrabionego w wały siana i słomy po kombajnie zbożowym,

- **sadzarek do ziemniaków (MA2j)?**
Zawieszane i półzawieszane, dwu- i wielorzędowe,
- **siewników (MA2k)?**
- **agregatów uprawowych (MA2l)?**
Maszyny rolnicze służące do kompleksowego rozdrabniania i spulchniania roli,
- **polowych opryskiwaczy [ciągnikowych i samojezdnych] (MA2m)?**
- **sadowniczych opryskiwaczy [ciągnikowych i samojezdnych] (MA2n)?**
- **rozsiewaczy nawozów i wapna (MA2o)?**
- **rozzutników obornika (MA2p)?**
Rozrzutniki jedno- i dwuosiove,
- **wozów asenizacyjnych (MA2q)?**
 - w tym z aplikatorem (MA2r)?
- **kosiarek polowych (MA2s)?**
Kosiarki zawieszane lub samojezdne,
- **ładowaczy chwytakowych i czołowych (MA2t)?**
Ładowacze zawieszane i zaczepiane na ciągnikach, a także samobieżne,
- **robotów udojowych [zautomatyzowanych stacji udojowych] (MA2u)?**

➤ w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „NIE”, na ekranie pokaże się **pytanie MA3**.

Pytanie 3 (MA3). Czy w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie gospodarstwo korzystało z ciągników, maszyn lub urządzeń będących własnością innych gospodarstw, spółdzielni lub firm usługowych?

Przy zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” lub „NIE”, na ekranie pojawi się pytanie z działu DG (DG2).

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu MA?

1. W **ogólnej liczbie ciągników** lub **ładowarek teleskopowych** należy ująć maszyny **własne i wspólne**, które znajdowały się na terenie gospodarstwa w dniu referencyjnym badania.
2. W przypadku **nie wykazania** ciągników lub ładowarek teleskopowych w **dużych gospodarstwach rolnych** (umownie o powierzchni powyżej 30 ha UR lub w gospodarstwach z dużą obsadą zwierząt) należy dopytać czy w gospodarstwie rzeczywiście nie wykorzystuje się tych maszyn.
3. Przy wykazaniu przez respondenta liczby maszyn lub urządzeń **większej niż 10 sztuk** należy upewnić się czy wszystkie były wykorzystywane w gospodarstwie do prac związanych z rolnictwem.
4. W przypadku **negatywnych odpowiedzi** na pytania o **użytkowanie wybranych maszyn i korzystanie z usług rolniczych** (pytania MA2 i MA3) w gospodarstwach, które wykazały **powierzchnię zasiewów** lub posiadały **dużą liczbę zwierząt** należy dopytać czy na pewno w gospodarstwie nie znajdowały się wymienione urządzenia oraz czy gospodarstwo nie korzystało z maszyn należących do innych gospodarstw lub z usług rolniczych świadczonych przez specjalistyczne firmy lub spółdzielnie rolnicze (z wykorzystaniem usług świadczonych przez operatora lub bez).

DZIAŁ VIII. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA (DG)

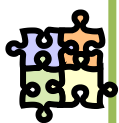
Dane dotyczą okresu **ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania**, tj. okresu **od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie**, jeżeli nie zaznaczono inaczej.

DZIAŁALNOŚĆ PROWADZONA W GOSPODARSTWIE ROLNYM

DZIAŁALNOŚĆ ROLNICZA	POZAROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA	
	Uprawa roślin, chów i hodowla zwierząt gospodarskich oraz utrzymywanie gruntów, już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych, w dobrej kulturze rolnej.	INNA NIŻ ROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ ZAROBKOWA BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANA Z GOSPODARSTWEM ROLNYM Np.: agroturystyka, przetwórstwo produktów rolnych, rękodzieło
Dział DG - pytanie DG1 Dział SD i AE	Dział DG - pytanie DG6 Dział SD i AE	Dział SD i AE

Pytanie 1 (DG1). Czy w gospodarstwie 1 czerwca 2020 r. prowadzona była działalność rolnicza?

Jest to pytanie, które **nie pojawia się na ekranie**, gdyż wypełnia się **automatycznie** na podstawie zapisów w dziale UG, PZ i ZW.

Jeśli w wywiadzie w działach UG, PZ i ZW wykazano:

- ✓ powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (UG3a>0) lub/i
- ✓ powierzchnię uprawy grzybów jadalnych (PZ6>0) lub/i
- ✓ pogłowie zwierząt gospodarskich (ZW1=1)

to oznacza, że w gospodarstwie rolnym **prowadzona była działalność rolnicza** i w pytaniu DG1 zostanie zaznaczona odpowiedź „TAK”.

Niespełnienie żadnego z powyższych trzech warunków oznacza, że w gospodarstwie rolnym 1 czerwca 2020 r. nie była prowadzona działalność rolnicza (odpowiedź „NIE” w pytaniu DG1) i na ekranie pojawi się informacja o **zakończeniu wywiadu** – „Dziękujemy za udział w spisie rolnym”.

Pytanie 2 (DG2). Czy gospodarstwo domowe z użytkownikiem gospodarstwa rolnego zużywało na samozaopatrzenie żywnościowe więcej niż 50% wartości końcowej produkcji rolniczej?

Pytanie wypełniane tylko dla gospodarstw indywidualnych.

- jeżeli udział wartości produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie i zużytych przez gospodarstwo domowe użytkownika w formie żywności nieprzetworzonej i przetworzonej (tzw. **samozaopatrzenie żywnościowe**) w wartości końcowej produkcji rolniczej wynosił **więcej niż 50%**, to w odpowiedzi należy zaznaczyć „**TAK**”,
- jeżeli respondent deklaruje, że omawiany udział **wynosił 50% lub mniej**, należy zaznaczyć odpowiedź „**NIE**”.

WARTOŚĆ KOŃCOWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ

WARTOŚĆ SPRZEDAŻY	WARTOŚĆ SAMOZAOPATRZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO		PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE
	ŻYWNOCIOWEGO	POZOSTAŁEGO	
Wartość sprzedaży wytworzonych w gospodarstwie rolnym: <ul style="list-style-type: none"> ▪ surowych, nieprzetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych, ▪ zwierząt gospodarskich, ▪ surowców rolnych zużytych w gospodarstwie w przetwórstwie produktów rolnych. 	Wartość surowych, nieprzetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej produkcji i zużytych przez gospodarstwo domowe w formie żywności nieprzetworzonej i przetworzonej.	Wartość surowych, nieprzetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej produkcji i zużytych w formie innej niż żywność (np. biogaz czy biopaliwo wytworzone z surowców rolniczych, drewno z zagajników szybkorosnących).	Płatności związane do: <ul style="list-style-type: none"> ▪ powierzchni upraw (buraków cukrowych, ziemniaków skrobiowych, truskawek, chmielu, strączkowych na ziarno, roślin pastewnych, pomidorów, lnu, konopi włóknistych), ▪ zwierząt (bydła, krów, owiec, kóz). Płatność niezwiązana do tytoniu.
Nie wlicza się wartości produktów pochodzących z własnej produkcji, a zużytych w dalszym procesie produkcyjnym np. pasz, materiału siewnego, obornika (tzw. samozaopatrzenie gospodarstwa rolnego).			

Pytanie 3 (DG3). Czy gospodarstwo rolne prowadziło sprzedaż własnych produktów rolnych?

Jest to pytanie sondażowe:

- jeżeli gospodarstwo rolne prowadziło sprzedaż własnych produktów rolnych i zwierząt gospodarskich należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**” – wtedy na ekranie pojawi się pytanie **DG4**,
- po zaznaczeniu odpowiedzi „**NIE**”, na ekranie pojawi się pytanie **DG5**.

UWAGA:

Jako sprzedaż własnych produktów rolnych **należy** również traktować przeznaczenie surowców rolnych pochodzących z własnej produkcji na działalność związaną z przetwórstwem (np. przeznaczenie owoców do produkcji soków w gospodarstwie rolnym), jeśli przetworzone produkty nie zostały przeznaczone na zużycie w gospodarstwie domowym.

UWAGA:

Jeżeli w badanym okresie w gospodarstwie **nie wytworzono żadnych produktów rolnych**, które mogły być sprzedane lub spożyte przez gospodarstwo domowe (np. produkcja w toku, tylko łąki utrzymywane w dobrej kulturze rolnej), należy w **pytaniu DG2 i DG3** zaznaczyć odpowiedź „NIE”.

W przypadku, gdy brak produktów rolnych wynika z **sytuacji nadzwyczajnych**, takich jak klęski żywiołowe (np. susza, gradobicie, epidemia ASF czy ptasiej grypy), należy zapytać o sprzedaż i samozaopatrzenie w warunkach przeciętnych dla gospodarstwa i odpowiednio wypełnić pytania DG2 i DG3.

Pytanie 4 (DG4). Czy wartość bezpośredniej sprzedaży konsumentom końcowym stanowiła ponad 50% wartości ogólnej sprzedaży produkcji rolniczej gospodarstwa rolnego?

- odpowiedź „TAK” należy zaznaczyć jeżeli udział bezpośredniej sprzedaży konsumentom końcowym stanowił **więcej niż 50%** ogólnej sprzedaży produkcji rolniczej gospodarstwa rolnego,
- odpowiedź „NIE” należy zaznaczyć jeżeli respondent deklaruje, że omawiany udział wynosił **50% lub mniej**.

Bezpośrednia sprzedaż konsumentom (ostatecznym odbiorcom na ich własne potrzeby) to sprzedaż produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie rolnym na targowiskach, we własnych sklepach czy w ramach sprzedaży międzysąsiedzkiej.

Nie wlicza się sprzedaży produktów rolnych do punktów skupu oraz zakupów dokonywanych przez właścicieli sklepów, restauracji czy podobne podmioty.

Pytanie 5 (DG5). Czy w gospodarstwie prowadzona była inna niż rolnicza działalność zarobkowa bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym?

Jest to **pytanie sondażowe**:

- jeżeli w gospodarstwie rolnym prowadzono inną niż rolnicza zarobkową działalność **wykorzystującą jego zasoby** (np. produkcja serów z mleka uzyskanego od chowanych w gospodarstwie krów mlecznych), to należy zaznaczyć odpowiedź „TAK” – wtedy na ekranie pojawi się pytanie DG6, w którym zapytamy o rodzaje tej działalności,
- jeżeli w gospodarstwie prowadzona była tylko działalność rolnicza lub działalność rolnicza oraz inna niż rolnicza działalność gospodarcza **niezwiązana** z gospodarstwem rolnym (np. prowadzenie na terenie gospodarstwa sklepu z chemią gospodarczą) – należy zaznaczyć odpowiedź „NIE”. W przypadku gospodarstwa indywidualnego, na ekranie wyświetli się pierwsze pytanie z **działu SD**, a dla gospodarstw osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – pojawi się pytanie z **działu AE**.

Za inną niż rolnicza zarobkową działalność bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym należy przyjąć działalność produkcyjną lub usługową prowadzoną na własny rachunek **w celu osiągnięcia zysku**, która wykorzystuje zasoby gospodarstwa rolnego (siłę roboczą, teren, budynki, park maszynowy itp.) lub produkty rolne w nim powstałe.

Zysk z prowadzonej działalności innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym jest osiąganym z tytułu **wykonywanej pracy**.

Pytanie 6 (DG6). Jakie rodzaje innej niż rolnicza działalności zarobkowej bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym prowadzono:

W pytaniu tym może być zaznaczona **więcej niż jedna odpowiedź**.

- **agroturystykę (DG6a)?**

Działalność związana z turystyką, sportem i rekreacją, zakwaterowaniem, pokazywaniem gospodarstwa turystom lub innym grupom. W działalności mogą być wykorzystywane budynki wybudowane pierwotnie dla celów rolniczych oraz budynki wybudowane dla celów innych niż rolnicze, jeśli usprawniają działalności już wcześniej prowadzone w gospodarstwie,

UWAGA:

Jeżeli na terenie gospodarstwa rolnego wybudowano nowe budynki tylko i wyłącznie z przeznaczeniem na wynajem pokoi, to takiej działalności nie należy zaliczać do agroturystyki, gdyż stanowią one odrębną działalność zarobkową w gospodarstwie rolnym.

- **rękodzieło (DG6b)?**

Wykonywanie (z przeznaczeniem na sprzedaż) przez użytkownika gospodarstwa rolnego, członków jego rodziny lub pracowników spoza gospodarstwa (pod warunkiem, że uczestniczą oni w wykonywaniu prac rolnych): dywanów, chodników, makat, gobelinów, wyrobów dzianych i szydełkowych, wytwarzanie mebli z drewna i wiklinowych oraz innych przedmiotów z wikliny, mat i wycieraczek ze słomy, ceramiki itp.,

- **przetwórstwo produktów rolnych (DG6c)?**

Przetwarzanie w gospodarstwie surowych produktów rolnych, zarówno wytworzonych w gospodarstwie jak i z zakupu, np.: przemiał zbóż, produkcja masła, serów, jogurtów i napojów mlecznych, soków owocowych i warzywnych, miodu i produktów pszczelarskich, olejów, przetwórstwo mięsa i tłuszczów zwierzęcych, produkcja pasz. Zalicza się tu również sprzedaż bezpośrednią konsumentom końcowym produktów, które zostały przetworzone w gospodarstwie oraz konfekcjonowanie produktów rolnych zwiększające istotnie ich konkurencyjność na rynku,

UWAGA:

Do przetwórstwa produktów rolnych **nie zalicza się:**

- ✓ działalności związanej z przetwarzaniem produktów rolnych dla celów konsumpcyjnych gospodarstwa domowego użytkownika,
- ✓ sprzedaży bezpośredniej konsumentom końcowym produktów, które nie zostały przetworzone w gospodarstwie (np. sprzedaży mleka sąsiadom).

- **produkcję energii odnawialnej (DG6d)?**

Produkcja ta obejmuje produkcję **na rynek** m.in. biogazu i biopaliw, wytwarzanie energii elektrycznej w elektrowniach (np. wiatrowych) oraz z wykorzystaniem innych urządzeń (np. paneli fotowoltaicznych), z surowców i odpadów rolniczych lub nierolniczych (np. kłody drewna, wióry, brykiety, pellety, drewno z zagajników o krótkiej rotacji),

UWAGA:

W pytaniu tym **nie należy** ujmować:

- ✓ energii odnawialnej produkowanej wyłącznie na potrzeby własne gospodarstwa,
- ✓ sprzedaży surowców rolniczych (np. słomy) przedsiębiorstwom produkującym energię,
- ✓ dzierżawienia ziemi pod instalację np. wiatraków.

- **przetwarzanie surowego drewna w gospodarstwie (DG6e)?**

Działalność ta obejmuje m.in. cięcie i heblowanie, produkcję wiórów, desek, drewnianych pojemników, opałowych kłód, pelletów itp. (tylko z przeznaczeniem na sprzedaż). Dalsze przetwarzanie drewna, np. wytwarzanie tradycyjnych mebli należy zaliczyć do rękodziela (**DG6b**),

- **akwakulturę (DG6f)?**

Chów i hodowla ryb, mięczaków (bez ślimaków, których hodowla jest zaliczana do innych działalności – DG6k) oraz innych organizmów wodnych (np. żaby, raki), a także uprawę glonów w zbiornikach wodnych sztucznych (stawy, baseny) lub w wydzielonych miejscach zbiorników naturalnych (rzeki, jeziora, morze),

UWAGA:

W pytaniu **nie należy** uwzględniać działalności koncentrującej się wyłącznie na **połowieniu ryb** w jeziorach, rzekach, zbiornikach zaporowych oraz wodach morskich i przybrzeżnych.

- **rolnicze prace kontraktowe z wykorzystaniem środków produkcji gospodarstwa (DG6g)?**

Należy tu ująć usługi rolnicze świadczone na rzecz innych gospodarstw rolnych,

- **nierolnicze prace kontraktowe z wykorzystaniem środków produkcji gospodarstwa (DG6h)?**

Należy tu zaliczyć działalność usługową poza sektorem rolnictwa, np. usługi transportowe, utrzymywanie krajobrazu, usługi związane z ochroną środowiska, odśnieżanie itp.,

UWAGA:

Nie zalicza się tu prac z zakresu architektury krajobrazu, organizacji pokazów i targów rolniczych, działalności agronomów i ekonomistów rolnych oraz działalności dotyczącej tworzenia nowych odmian nasion lub ich modyfikacji.

- **leśnictwo (DG6i)?**

Działalność ta obejmuje prace leśne (prowadzone w lesie należącym do gospodarstwa rolnego), w tym m.in.: pozyskiwanie drewna, gospodarkę nasienną, szkółkarstwo, odnowienia i zalesienia, przebudowę drzewostanów i pielęgnowanie lasu, prowadzone z wykorzystaniem zarówno siły roboczej, jak i parku maszynowego gospodarstwa używanego zwykle do prac rolniczych,

- **świadczenie usług zdrowotnych, socjalnych lub edukacyjnych (DG6j)?**

Działalność związana z ochroną zdrowia, edukacją, zabezpieczeniem socjalnym i społecznym (np. „gospodarstwa edukacyjne”, opieka oraz transport dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych, hipoterapia, dogoterapia łącznie z zakwaterowaniem poddawanych terapii osób, a także hotele i schroniska dla zwierząt domowych, tj. psów, kotów),

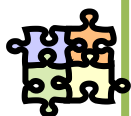

UWAGA:

Nie należy zaliczać tu działalności weterynaryjnej.

- **inne działalności (DG6k)?**

W pozycji tej należy uwzględnić inne niż ww. działalności, takie jak np.: prowadzenie sklepu, w którym sprzedawane są produkty gospodarstwa rolnego, chów i hodowlę zwierząt nie zaliczaną na potrzeby badania do działalności rolniczej, a wykorzystującą zasoby gospodarstwa (np. jedwabników, dżdżownic, ślimaków, ptaków ozdobnych, psów, kotów). Należy również uwzględnić wykorzystanie budynków gospodarskich (przez większą część roku wykorzystywanych do celów rolniczych) na odpłatne, czasowe przechowywanie przyczep kempingowych, łodzi, żaglówek itp.

Do prowadzenia innej niż rolnicza działalności zarobkowej bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym **konieczne jest** wykazanie **powierzchni ogólnej gospodarstwa (UG2w>0)**. **Wyjątek** stanowią gospodarstwa rolne, które **nie użytkowały gruntów ogółem** i prowadziły chów lub hodowlę **pszczół**. W takim przypadku respondent może wskazać jako jedyną działalność - **przetwórstwo produktów rolnych (DG6c)**, tzn. przetwórstwo miodu i produktów pszczelarskich.

UWAGA:

W pytaniu **nie należy** uwzględniać:

- ✓ zysków z tytułu inwestycji stricte finansowych np. depozytów stałych, obligacji, akcji, inwestycji w nieruchomości oraz inne aktywa,
- ✓ zysków z tytułu dzierżawienia gruntów osobom trzecim bez zaangażowania zasobów gospodarstwa w działalność na tych gruntach,
- ✓ innej niż rolnicza zarobkowej działalności bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym, w której wykorzystywana jest tylko i wyłącznie siła robocza lub prowadzona działalność nie jest w żaden sposób związana z działalnością rolniczą gospodarstwa (np. prowadzenie zakładu fryzjerskiego przez córkę na terenie gospodarstwa rolnego),
- ✓ działalności polegającej na wynajmie przez użytkownika maszyn nie wykorzystywanych we własnym gospodarstwie rolnym,
- ✓ prowadzenia sklepu, w którym nie są sprzedawane produkty wytworzone w gospodarstwie rolnym,
- ✓ działalności łowieckiej, którą zalicza się do **pozarolniczej działalności gospodarczej pozostałej** (działalność nie związana z gospodarstwem rolnym), i która powinna zostać uwzględniona w **Dziale SD, pytaniu SD1b**.

Pytanie 7 (DG7). Jaki był procentowy udział przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług z działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym w wartości ogólnej sprzedaży produkcji gospodarstwa rolnego?

W odpowiedzi na pytanie należy określić jaki był procentowy udział przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług z działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym w wartości **ogólnej sprzedaży produkcji gospodarstwa rolnego** i zaznaczyć pole odpowiadające jednemu z trzech przedziałów procentowych:

- do 10%,
- 11- 50%,
- powyżej 50%.

Jeżeli zaznaczono przynajmniej jedno pole **w pytaniu DG6** (od DG6a do DG6k), to w pytaniu **DG7** powinno być zaznaczone jedno z trzech ww. pól.

UWAGA:

Przedział „do 10%” należy zaznaczyć również w sytuacji, gdy działalność jeszcze nie przynosiła zysku lub przyniosła straty.

WARTOŚĆ OGÓLNEJ SPRZEDAŻY PRODUKCJI GOSPODARSTWA ROLNEGO

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY		PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE
Surowych, nieprzetworzonych produktów rolnych oraz zwierząt gospodarskich	Wyrobów i usług z działalności innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym	Płatności związane do powierzchni upraw i do zwierząt oraz płatność niezwiązana do tytoniu.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu DG?

1. W pytaniu DG2 zbierane dane dotyczą produktów wytworzonych w gospodarstwie rolnym i spożytych przez **gospodarstwo domowe** użytkownika w formie **żywności** (nieprzetworzonej i przetworzonej), tzw. samozaopatrzenie żywnościowe.
2. Odpowiadając na pytanie DG2, respondent ma **podać w przybliżeniu** jaki był udział **wartości** (nie ilości) samozaopatrzenia **żywnościowego** w **wartości** końcowej produkcji rolniczej wytworzonej w gospodarstwie rolnym. Celem pytania jest uzyskanie informacji czy gospodarstwo rolne jest nastawione na sprzedaż produktów rolnych czy też całość lub większość wytworzonej produkcji przeznaczana na samozaopatrzenie żywnościowe gospodarstwa domowego.
3. **Spójność odpowiedzi** na pytanie DG2 z zapisami w działach: Użytkowanie gruntów (UG), Powierzchnia zasiewów (PZ) i Pogłowie zwierząt gospodarskich (ZW) (np. użytkownik uprawiający tylko pszenicę i rzepak na powierzchni 50 ha, odpowiedział „TAK” na pytanie DG2).
4. Działalność inna niż rolnicza **bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym musi wykorzystywać jego zasoby** (ziemia, siła robocza, budynki, maszyny, wytworzone produkty rolne). Jednak jeżeli z zasobów gospodarstwa wykorzystywana jest **tylko i wyłącznie siła robocza**, to jest to działalność pozarolnicza (inna niż rolnicza niezwiązana z gospodarstwem rolnym).
5. Produkty i usługi pochodzące z innej niż rolnicza działalności są przeznaczone na sprzedaż (działalność ta jest prowadzona **w celu osiągnięcia zysku**).
6. Do wartości zarówno **końcowej produkcji rolniczej** (pytanie DG2) jak i wartości **ogólnej sprzedaży gospodarstwa rolnego** (pytanie DG7) należy zaliczyć wartość **płatności bezpośrednich**.

DZIAŁ IX. STRUKTURA DOCHODÓW (SD)

Dane dotyczą okresu **ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania**, tj. okresu **od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie**.

Pytanie 1 (SD1). Jaki procentowy udział w łącznych dochodach gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego stanowiły dochody z:

Pytanie wypełniane **tylko dla gospodarstw indywidualnych (osób fizycznych)**.

Łączne dochody gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego stanowią sumę dochodów wszystkich osób (spokrewnionych lub niespokrewnionych), zamieszkujących razem z użytkownikiem gospodarstwa rolnego i wspólnie z nim utrzymujących się.

W odpowiedzi należy wykazać procentowy udział poniżej wymienionych źródeł dochodów w łącznych dochodach gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego:

- **prowadzenia działalności rolniczej (SD1a)?**

Dochody z działalności rolniczej prowadzonej w gospodarstwie stanowią różnicę między wartością produkcji rolniczej (tj. wartością sprzedanych produktów rolnych i wartością produktów pobranych z gospodarstwa na cele konsumpcyjne gospodarstwa domowego lub wykorzystanych jako surowiec w prowadzonej działalności innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami i zapłaconymi podatkami.

UWAGA:

W dochodach gospodarstwa rolnego **należy uwzględnić także dotacje związane z produkcją rolniczą**, m.in.: jednolitą płatność obszarową, płatność za zazielenienie, płatności do powierzchni upraw, płatności do zwierząt, płatność dodatkową (redystrybucyjną), płatność dla młodych rolników oraz płatności w ramach PROW, tj. płatność z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne oraz płatności ekologiczne.

- **prowadzenia na rachunek własny pozarolniczej działalności gospodarczej (SD1b)?**

Pytanie dotyczy innej niż rolnicza działalności zarobkowej bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym (wykazanej w dziale DG w polach od **DG6a** do **DG6k**), pozarolniczej działalności gospodarczej pozostałej (działalności niezwiązanej z gospodarstwem rolnym) oraz dochodów uzyskiwanych z wykonywania wolnych zawodów.

Należy tu również ująć dopłaty z tytułu zalesiania gruntów rolnych,

- **pracy najemnej (SD1c)?**
Dochody uzyskane z tytułu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego,
- **emerytur i rent (SD1d)?**
Należy tu ująć także dochody z rent strukturalnych (renty wypłacane po zaprzestaniu prowadzenia działalności rolniczej i przekazaniu gospodarstwa osobie młodszej),
- **innych źródeł niezarobkowych poza emeryturą i rentą (SD1e)?**
Należy tu uwzględnić dochody z tytułu pobierania zasiłku z pomocy społecznej, zasiłku wychowawczego, świadczenia wychowawczego z programu Rodzina 500 plus, alimentów, stypendium, pomocy zagranicznej itp. W wierszu tym należy także ująć dochody z dzierżawy ziemi, lokat kapitałowych oraz wygrane w grach liczbowych i loteryjnych.

$$\Rightarrow \text{SD1a} + \text{SD1b} + \text{SD1c} + \text{SD1d} + \text{SD1e} = 100\%.$$

UWAGA:

W przypadku prowadzenia działalności rolniczej (SD1a) lub pozarolniczej działalności gospodarczej (SD1b), która **nie przynosiła jeszcze dochodu** (np. działalność nowo podjęta) lub przyniosła straty, należy **wpisać „0”**.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu SD?

1. Dochody z działalności rolniczej obejmują również **dotacje związane z produkcją rolniczą**.
2. Jeżeli działalność rolnicza lub pozarolnicza **nie przynosiła jeszcze dochodów** lub przynosiła **straty** należy pamiętać o wpisaniu „0” w odpowiednie pola.

DZIAŁ X. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA (AE)

Dane w zakresie **aktywności ekonomicznej stałej** dotyczą okresu **ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania**, tj. okresu od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. **włącznie**.

Dane w zakresie **bieżącej aktywności ekonomicznej** dotyczą okresu **7 dni kończącego się w dniu referencyjnym badania**, tj. tygodnia od 26 maja do 1 czerwca 2020 r.

Pytania zadawane w tym dziale mają na celu uzyskanie informacji o osobach pracujących przy produkcji rolniczej w spisywanym gospodarstwie rolnym oraz ponoszonych przez nie nakładach pracy.

W gospodarstwach indywidualnych zbierane są dane o nakładach pracy użytkownika gospodarstwa i członków jego rodziny poniesionych w okresie 12 miesięcy (**aktywność stała**), w tym o pracy wykonywanej w tygodniu od 26 maja do 1 czerwca 2020 r. (**aktywność bieżąca**), oraz o nakładach pracy osób spoza rodziny użytkownika – **badana jest** tylko **aktywność stała**.

W przypadku gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, zbierane są dane o wkładzie pracy osób tam zatrudnionych lub pracujących na innych zasadach (np. uczniowie, praktykanci, członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych, zakonnicy) – **rozpatrywana jest** tylko **aktywność stała**.

Za **pracę w gospodarstwie rolnym przy produkcji rolniczej** uważa się wykonywanie prac bezpośrednio związanych z produkcją roślinną i zwierzęcą oraz utrzymywaniem gruntów w dobrej kulturze rolnej (działalność rolnicza), a także innych prac, które są niezbędne przy prowadzeniu gospodarstwa rolnego, takich jak: zakup środków produkcji, sprzedaż produktów i przygotowanie ich do sprzedaży, prace związane z magazynowaniem, transport na potrzeby gospodarstwa rolnego, bieżące naprawy sprzętu rolniczego, prace konserwacyjne budynków, maszyn, instalacji, organizację i zarządzanie pracą w gospodarstwie rolnym, załatwianie spraw urzędowych, prowadzenie rachunków, wypełnianie wniosków o dopłaty bezpośrednio i inne.

Nie należy tu zaliczać prac związanych z leśnictwem, łowiectwem, połowem lub hodowlą ryb oraz prac wykonywanych w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej (bez względu na to, czy prowadzone są w gospodarstwie czy poza nim).

Do pracy w **gospodarstwie indywidualnym nie należy zaliczać** takich prac jak: przyrządzanie posiłków, pranie, sprzątanie, opieka nad dziećmi oraz innych prac związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz prac rolnych wykonywanych w ramach pomocy sąsiedzkiej na rzecz innego gospodarstwa rolnego.

W obu ww. typach gospodarstw rolnych spisywana jest **osoba kierująca gospodarstwem rolnym**, do której kierowany jest dodatkowy zakres pytań.

Za **osobę kierującą gospodarstwem rolnym** uważa się pełnoletnią osobę fizyczną upoważnioną przez właściciela/użytkownika gospodarstwa rolnego do podejmowania oraz nadzorowania lub wykonywania decyzji bezpośrednio związanych z procesami produkcyjnymi.

W gospodarstwach indywidualnych kierującym jest na ogół, choć nie zawsze, użytkownik. W gospodarstwach rolnych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej kierującym jest pracownik najemny.

UWAGA:

Badanie w zakresie aktywności ekonomicznej dotyczy **wszystkich osób w wieku 15 lat i więcej** (tzn. urodzonych 1 czerwca 2005 r. i wcześniej).

Osoba wskazana jako **kierujący gospodarstwem rolnym** musi być **pełnoletnia** (tzn. urodzona przed 1 czerwca 2002 r.).

Pytania w **dziale AE** podzielono na następujące grupy:

I. Pytania wstępne (tylko dla gospodarstw indywidualnych).

II. Ankieta danych osobowych:

II.1. dla gospodarstw indywidualnych,

II.2. dla gospodarstw osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

III. Ankieta aktywności ekonomicznej:

III.1. aktywność bieżąca (tylko dla gospodarstw indywidualnych),

III.2. aktywność stała,

III.2.1. ankieta kierującego gospodarstwem rolnym.

W **Ankiecie danych osobowych** i **Ankiecie aktywności ekonomicznej** będą spisywane następujące osoby:

1. **W gospodarstwach rolnych osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej:**
 - a. **osoba kierująca gospodarstwem rolnym**
Dla kierującego gospodarstwem rolnym pracownika najemnego należy wypełnić **Ankieta danych osobowych**. Obowiązkowo należy spisać płeć i rok urodzenia.
W gospodarstwach **spółdzielni rolniczych** – kierującego gospodarstwem **prezesa spółdzielni** należy spisać jako **kierującego pracownika najemnego**. W przypadku **spółek** – jako **kierującego** można wskazać **tylko jedną osobę**, a pozostałe osoby – jako pracowników najemnych.
Następnie należy wypełnić **Ankieta aktywności ekonomicznej**,
 - b. **pracownicy najemni stali i dorywczy**
Zbierane są informacje o ich czasie pracy w gospodarstwie w **Ankiecie aktywności ekonomicznej**,
 - c. **pracownicy kontraktowi i pozostali**
Zbierane są informacje o ich czasie pracy w gospodarstwie w **Ankiecie aktywności ekonomicznej**.
2. **W gospodarstwach indywidualnych** należy spisać:
 - a. **użytkownika gospodarstwa rolnego**

Użytkownik jest spisywany zawsze (bez względu na to czy pracował czy nie w gospodarstwie przy produkcji rolniczej) – podstawowe dane osobowe pobierane są z pierwszej strony formularza,

b. **osoby z rodziny użytkownika pracujące przy produkcji rolniczej:**

- **współmałżonka użytkownika**, tj. osobę będącą w formalnym związku małżeńskim z użytkownikiem, albo partnera/partnerkę w przypadku związku niesformalizowanego,
- **osoby z rodziny mieszkające z użytkownikiem**. Wskazane jest, aby w pierwszej kolejności spisywać osoby będące członkami gospodarstwa domowego użytkownika,
- **osoby z rodziny niemieszkające z użytkownikiem, ale wykonujące pracę w użytkowanym przez niego gospodarstwie rolnym**, w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie,

Na to, które z ww. osób będą spisywane odrębnie mają wpływ odpowiedzi z trzech pierwszych pytań w dziale AE (Pytania wstępne),

- c. w przypadku, kiedy **gospodarstwem kieruje pracownik najemny** – należy również spisać tę osobę indywidualnie.
- d. **pracowników najemnych** - w tym wypadku **informacje te należy podać w formie zbiorczego zestawienia** (Ankieta aktywności ekonomicznej).

UWAGA:

Jeżeli użytkownik i osoby z nim zamieszkałe (a pracujące w gospodarstwie przy produkcji rolniczej) **nie mieszkają na terenie gospodarstwa rolnego** (tj. kiedy budynek mieszkalny znajduje się poza granicą gospodarstwa rolnego), to **również powinny być one ujęte w badaniu**.

Spisywane indywidualnie powinny być **osoby żyjące** w dniu 1 czerwca 2020 r.

Pracowników najemnych należy spisać w Ankiecie aktywności ekonomicznej bez względu na to, czy mieszkają czy nie mieszkają na terenie gospodarstwa rolnego.

Za **osoby mieszkające z użytkownikiem** należy przyjąć:

- **osoby obecne w dniu referencyjnym badania** (tj. 1 czerwca 2020 r.) - zameldowane na pobyt stały lub czasowy oraz osoby mieszkające bez zameldowania powyżej 3 miesięcy (tzn. co najmniej 3 miesiące i 1 dzień),
- **osoby nieobecne w dniu referencyjnym badania poniżej 3 miesięcy** (tzn. 3 miesiące lub krócej), bez względu na przyczynę nieobecności, przebywające w kraju lub za granicą,
- **osoby nieobecne w dniu referencyjnym badania powyżej 3 miesięcy** (tzn. co najmniej 3 miesiące i 1 dzień), ale tylko wówczas gdy ich nieobecność wynika z następujących przyczyn:
 - pobyt w szpitalu, sanatorium, hospicjum, na kwarantannie,
 - przebywanie w zakładzie karnym lub areszcie śledczym,
 - pobyt za granicą bez względu na powód.

Oznacza to, że nie należy spisywać jako „mieszkający członkowie rodziny” osób, które przebywają (mieszkają) poza gospodarstwem domowym użytkownika gospodarstwa rolnego (przez okres co najmniej 3 miesięcy) z innych przyczyn niż wymieniono powyżej. Natomiast jeśli osoby takie wykonywały pracę na rzecz gospodarstwa rolnego w ciągu 12 miesięcy, należy ich uwzględnić w formularzu jako **niemieszkających członków rodziny**.

I. Pytania wstępne

UWAGA:

Pytania dotyczą tylko gospodarstw indywidualnych.

Pytanie SPR. Czy użytkownik był w dniu 1 czerwca 2020 r. współwłaścicielem lub współdzierżawcą gospodarstwa rolnego wraz ze współmałżonkiem lub innym członkiem rodziny?

UWAGA:

Jest to **pytanie pomocnicze**, które wraz z pytaniem o osobę kierującą/współkierującą gospodarstwem ma na celu ustalenie faktu **współużytkowania (współwłasność lub współdzierżawa)** i **jednoczesnego współkierowania gospodarstwem rolnym przez osoby z rodziny**.

Celem tych pytań nie jest zebranie informacji dotyczących stanu prawnego spisywanego gospodarstwa rolnego, a uniknięcie sytuacji, w której pominięto by czy pomniejszono rolę współmałżonka, lub innego członka rodziny w prowadzeniu tego gospodarstwa.

- jeżeli współużytkownikami gospodarstwa rolnego były osoby z rodziny należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**”,
- jeśli współwłaścicielem/współdzierżawcą jest osoba spoza rodziny użytkownika lub respondent jest samodzielnym właścicielem/ dzierżawcą gospodarstwa należy zaznaczyć odpowiedź „**NIE**”.

Współwłaściciel/ współdzierżawca może, ale nie musi pracować w gospodarstwie rolnym.

Pytanie 100 (AE100). Kto z rodziny użytkownika pracował w gospodarstwie rolnym przy produkcji rolniczej w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. łącznie? (dotyczy osób w wieku 15 lat i więcej)

- użytkownik gospodarstwa rolnego (AE100a),
- współmałżonek/partner użytkownika (AE100b),
- członkowie rodziny mieszkający z użytkownikiem w dniu 1 czerwca 2020 r. (AE100c),
 - ile osób?
- członkowie rodziny niemieszkający z użytkownikiem w dniu 1 czerwca 2020 r. (AE100d).
 - ile osób?

Jest to **pytanie filtrujące**, które pozwala na **automatyczne przygotowanie** w aplikacji **listy osób** spisywanych indywidualnie i jednocześnie decydujące o **liczbie pracujących** w swoim (rodzinnym) gospodarstwie rolnym.

Użytkownik gospodarstwa rolnego będzie spisywany bez względu na odpowiedź na pytanie AE100a.

Jeżeli pozostałe osoby wymienione w pytaniu AE100 nie pracowały w gospodarstwie rolnym albo nie występowały w rodzinie użytkownika, w pozycjach AE100b, AE100c i AE100d - należy zaznaczyć odpowiedź „**NIE**”.

UWAGA:

W przypadku **spisywanego gospodarstwa indywidualnego**, w którym pracuje użytkownik lub członekowie jego rodziny, w celu ułatwienia wywiadu, używane jest pojęcie pracy w **swoim (rodzinnym) gospodarstwie rolnym** (w odróżnieniu od pracy wykonywanej na rzecz innego, niż spisywane, gospodarstwa rolnego).

W gospodarstwie indywidualnym w przypadku współmałżonka użytkownika lub członków rodziny **nie jest istotne**, czy pomagali oni nieodpłatnie w prowadzeniu rolniczej działalności w swoim (rodzinnym) gospodarstwie rolnym, czy otrzymywali za tę pracę jakąkolwiek formę wynagrodzenia.

Podobnie, działalność zarobkowa każda inna niż rolnicza w spisywanym gospodarstwie rolnym wykonywana przez użytkownika lub członków jego rodziny, na potrzeby badania, jest określana jako **inna działalność gospodarcza** lub **inna praca**.

Pytanie 200 (AE200). Kto kierował gospodarstwem rolnym w dniu 1 czerwca 2020 r.?

- w przypadku zaznaczenia w pytaniu SPR odpowiedzi „TAK” – rozwinie się poniższa lista możliwych odpowiedzi:
 - użytkownik samodzielnie,
 - użytkownik wspólnie ze współmałżonkiem,
 - użytkownik wspólnie z innym członkiem rodziny,
 - współmałżonek użytkownika samodzielnie,
 - inny członek rodziny użytkownika (samodzielnie lub z inną osobą),
 - pracownik najemny (samodzielnie lub z inną osobą),
- w przypadku zaznaczenia w pytaniu SPR odpowiedzi „NIE” - rozwinie się poniższa lista możliwych odpowiedzi:
 - użytkownik gospodarstwa rolnego,
 - współmałżonek użytkownika,
 - inny członek rodziny użytkownika,
 - pracownik najemny.

Pytanie ma na celu **ustalenie osoby kierującej** gospodarstwem rolnym.

W przypadku gospodarstwa, w którym wykazano występowanie współwłasności/ współdzierżawienia gospodarstwa rolnego (przez użytkownika i inną osobę z rodziny) ustalane jest dodatkowo, **czy funkcje związane z kierowaniem są podzielone pomiędzy użytkownika i jego współmałżonka lub członka rodziny:**

- po wybraniu pozycji „użytkownik wspólnie ze współmałżonkiem” kolejne pytania w dalszej części formularza przeznaczone do opisu osoby kierującej będą dotyczyły współmałżonka/partnera użytkownika,
- po wybraniu pozycji „użytkownik wspólnie z innym członkiem rodziny” następne pytania będą przeznaczone do opisu osoby kierującej wskazanej spośród członków rodziny (ustalanej poprzez dodatkowe pytanie filtrujące).

W przypadku kiedy użytkownik jest **współwłaścicielem/ współdzierżawcą i jednocześnie współkierującym** gospodarstwem rolnym z **osobą niespokrewnioną** (w pytaniu SPR zaznaczono odpowiedź „NIE”), to do decyzji użytkownika należy czy będzie spisany jednocześnie jako osoba kierująca (wtedy w pytaniu AE200 trzeba zaznaczyć odpowiedź „użytkownik gospodarstwa rolnego”), czy jako osoba kierująca

zostanie spisany niespokrewniony współużytkownik, wtedy w pytaniu AE200 należy zaznaczyć odpowiedź „pracownik najemny”.

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu pytań wstępnych w dziale AE?

1. Należy pamiętać o tym, że kierowanie jak i współkierowanie to **praca w gospodarstwie rolnym przy produkcji rolniczej**, zatem osoby wykonujące tę funkcję powinny być wykazane w pytaniu AE100 i powinny być pełnoletnie.
2. Założona w aplikacji kontrola logiczna pomiędzy pytaniami AE100 (o osoby pracujące) i AE200 (o osobę kierującą) zapewnia spójność odpowiedzi. Poprawne odpowiedzi na te pytania służą do **automatycznego wygenerowania pozycji na liście osób oraz odpowiedzi na niektóre pytania**, co skróci czas wywiadu. Korekta pytań wstępnych (np. po wypełnieniu dalszych pytań dot. poszczególnych osób) będzie możliwa, ale może skutkować wykasowaniem niektórych już wpisanych informacji o osobach.

II. Ankieta danych osobowych

II.1. Gospodarstwa indywidualne

Na podstawie pytania AE100 zostanie przygotowana w aplikacji wstępna lista z **automatycznie wypełnionymi** pozycjami do uzupełnienia. Każda z tych pozycji oznacza osobę pracującą w gospodarstwie rolnym przy produkcji rolniczej w ciągu 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie. Listę osób będzie można modyfikować przez **zmianę odpowiedzi w pytaniach wstępnych** AE100 i AE200 do działu AE.

Pytanie 1 (AE1). Dla każdej z osób proszę podać dane osobowe oraz wypełnić formularz aktywności ekonomicznej

Rozpoczynamy od przycisku oznaczonego ikoną ołówka,, który uruchamia pola do wpisania danych osobowych dla:

- **użytkownika gospodarstwa rolnego,**
Użytkownik jest spisywany zawsze – podstawowe dane osobowe pobierane są z pierwszej strony formularza,
- **współmałżonka użytkownika,**
Współmałżonek użytkownika tj. osoba będąca w formalnym związku małżeńskim z użytkownikiem, albo partner/partnerka w związku niesformalizowanym,
- **członków rodziny mieszkających z użytkownikiem w dniu 1 czerwca 2020 r.,**
Wskazane jest, aby w pierwszej kolejności spisywać osoby będące członkami gospodarstwa domowego użytkownika,
- **członków rodziny pracujących w gospodarstwie w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie, ale niemieszkających z użytkownikiem,**
- **kierującego pracownika najemnego.**

Dla użytkownika gospodarstwa indywidualnego (pierwsza pozycja na liście) pojawią się następujące pola uzupełnione automatycznie i pola do wypełnienia:

- **imię (AE1a)** - pole automatycznie wypełnione na podstawie pierwszej strony formularza,
- **nazwisko (AE1b)** - pole automatycznie uzupełnione na podstawie pierwszej strony formularza,
- **płeć (AE1c)** - pole do wypełnienia (może być automatycznie uzupełnione na podstawie PESEL z pierwszej strony formularza),
- **rok urodzenia (AE1d)** - pole do wypełnienia (może być automatycznie uzupełnione na podstawie PESEL z pierwszej strony formularza),
- **czy kierował(a) Pan/Pani gospodarstwem rolnym w dniu 1 czerwca 2020 r. (AE1f)?** - pole automatycznie wypełnione zależnie od zaznaczonej odpowiedzi w pytaniu AE200. Pole może nie być widoczne w przypadku kiedy nie będzie zmian w pytaniach AE100 i AE200.

UWAGA:

W celu sprawnego przeprowadzenia wywiadu wskazane jest już na samym jego początku dokładne ustalenie użytkownika gospodarstwa indywidualnego. Zmiana danych użytkownika widocznych w pytaniu AE1 jest możliwa tylko na pierwszej stronie formularza (AD).

UWAGA:

Rok urodzenia dla użytkownika i innych osób obejmuje zakres:

- od 1915 do 2002 - dla osoby kierującej gospodarstwem rolnym,
- od 1915 do 2005 – dla pozostałych osób.

W przypadku wykazanej osoby pracującej w gospodarstwie w wieku ponad 105 lat należy wpisać rok urodzenia 1915.

Dla **współmałżonka, członków rodziny użytkownika lub kierującego pracownika najemnego** pojawią się następujące pola uzupełnione automatycznie i pola do wypełnienia:

- **imię (AE1a)** - wypełnienie tego pola jest przydatne w dalszej części wywiadu, gdyż pomaga uniknąć pomyłek w czasie wypełniania ankiet aktywności ekonomicznej. Zawartość tego pola nie jest przekazywana do przetwarzania danych ze spisu,
- **płeć (AE1c)** – pole obowiązkowe,
- **rok urodzenia (AE1d)** – patrz uwaga powyżej,
- **czy kierował(a) Pan/Pani gospodarstwem rolnym w dniu 1 czerwca 2020 r.? (AE1f)**
Dodatkowe **pytanie filtrujące** (TAK/NIE) w celu ustalenia kto spośród członków rodziny użytkownika jest osobą kierującą gospodarstwem rolnym. W niektórych przypadkach odpowiedź może być automatycznie zaznaczona na podstawie danych z wcześniejszych pytań i wówczas pole nie będzie widoczne.

II.2. Gospodarstwa osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej

Dla tego typu gospodarstw należy podać podstawowe dane osobowe o kierującym pracowniku najemnym, to jest:

- **płeć (AE2c)** - pole obowiązkowe,
- **rok urodzenia (AE2d)** - pole obowiązkowe (z zakresu 1915-2002),

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu ankiety danych osobowych w dziale AE?

1. Wskazane jest dokładne **ustalenie użytkownika** gospodarstwa indywidualnego już **na samym początku wywiadu**. Zmiana danych użytkownika widocznych w pytaniu AE1 jest możliwa tylko na pierwszej stronie formularza (AD).
2. W przypadku, kiedy w gospodarstwie indywidualnym występują dwie osoby współkierujące (zgodnie z pytaniem AE200), to nastąpi **automatyczne przydzielenie ról w aplikacji**: użytkownik - osoba wskazana na pierwszej stronie formularza oraz kierujący - osoba wskazana w pytaniu AE200 jako współkierujący gospodarstwem rolnym.

III. Ankieta aktywności ekonomicznej

Ankieta ta dotyczy **wszystkich osób wymienionych w Ankiecie danych osobowych** oraz **pracowników zaliczanych do najmniejszej siły roboczej**.

Należy w niej określić aktywność ekonomiczną stałą lub fakt wykonywania pracy w bieżącym tygodniu (od 26 maja do 1 czerwca br.), zebrać dodatkowe informacje o osobie kierującej gospodarstwem oraz informacje zbiorcze o pozostałych osobach pracujących w gospodarstwie rolnym.

W aplikacji elektronicznej na ekranie z listą osób widoczne jest polecenie **Dla każdej z osób proszę podać dane osobowe** ✍ oraz **wypełnić formularz aktywności ekonomicznej**.

Wypełnianie danych osobowych wyjaśniono powyżej w pkt. II.

Przycisk z napisem **Formularz** uruchamia ankietę aktywności ekonomicznej każdej z osób.

Poniżej oznaczono bloki pytań, które należy zadać poszczególnym grupom osób.

KLASYFIKACJA PRACUJĄCYCH W GOSPODARSTWIE ROLNYM

PRACUJĄCY W GOSPODARSTWIE ROLNYM								
RODZINA				PRACOWNICY NAJEMNI				
Użytkownik	Współ-małżonek	Pozostali członkowie rodziny mieszkający z użytkownikiem	Pozostali członkowie rodziny nie-mieszkający z użytkownikiem	Stali	Do-ryw-czy	Kon-tra-ktowi	Po-moc sąsie-dzka	Inne osoby

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA STAŁA BADANA U POSZCZEGÓLNYCH GRUP OSÓB

PRACA W GOSPODARSTWIE ROLNYM PRZY PRODUKCJI ROLNICZEJ								
INNA NIŻ ROLNICZA DZIAŁALNOŚĆ ZAROBKOWA BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANA Z GOSPODARSTWEM ROLNYM*								
INNA DZIAŁALNOŚĆ ZAROBKOWA NIEZWIĄZANA Z GOSPODARSTWEM ROLNYM*								

* dotyczy również niepracującego użytkownika gospodarstwa indywidualnego

III.1. Aktywność bieżąca

UWAGA:

Dane dotyczące aktywności bieżącej są zbierane tylko dla **gospodarstw indywidualnych**.

Poniższe pytania dotyczą **faktu wykonywania pracy w bieżącym tygodniu** przez **użytkownika gospodarstwa rolnego** oraz **wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej mieszkające z użytkownikiem**.

Pytanie 5 (AE5). Czy w tygodniu od 26 maja do 1 czerwca 2020 r. wykonywał(a)/miał(a) Pan(i) **jakąkolwiek pracę zarobkową bądź nieodpłatną w rodzinnej działalności rolniczej lub gospodarczej?** jest to pytanie sondażowe

➤ odpowiedź „TAK” dotyczy osób, które:

- w okresie badanego tygodnia wykonywały pracę przynoszącą dochód lub zarobek (w gotówce lub w naturze) lub pomagały członkom rodziny, bez umownego wynagrodzenia, w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub innej działalności gospodarczej,
- w ciągu badanego tygodnia miały pracę (tzn. zachowały więź z pracą np. miały zapewniony powrót do pracy) jako pracownicy najemni lub pracujący na własny rachunek, ale w badanym tygodniu **nie przepracowały nawet 1 godziny** z takich przyczyn jak: choroba własna, opieka nad dzieckiem lub inną osobą z rodziny, urlop macierzyński (rodzicielski), urlop wypoczynkowy, przerwa w działalności zakładu, strajk, warunki atmosferyczne uniemożliwiające wykonywanie pracy, kwarantanna, zagrożenie epidemiczne itp.,
- przebywały za granicą i tam pracowały w badanym tygodniu.

UWAGA:

W uznaniu osoby za pracującą znaczenie ma fakt **wykonywania (posiadania) pracy**, a nie rodzaj umowy o pracę czy sposób jej zawarcia.

Nie jest ważny formalny status zawodowy osoby, np. jeżeli osoba zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna, wykonywała w badanym tygodniu pracę nierejestrowaną (w szarej strefie) dorywczą lub stałą, to jest osobą pracującą.

➤ odpowiedź „NIE” dotyczy osób, które w badanym tygodniu nie pracowały ani nie miały pracy. Dotyczy również osób, które zwykle pomagają w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub innej działalności gospodarczej, ale nie wykonywały tej pracy w badanym tygodniu.

Pytanie 6 (AE6). Czy w tygodniu od 26 maja do 1 czerwca 2020 r. pracował(a) lub miał(a) Pan/Pani pracę w gospodarstwie rolnym przy produkcji rolniczej?

- tak, była to jedyna praca, jaką miałem(am) w tym okresie,
- tak, była to praca główna, a dodatkowo miałem(am) inną pracę,
- tak, ale była to praca dodatkowa, a głównie wykonywałem(am)/miałem(am) inną pracę/działalność,
- wykonywałem(am)/ miałem(am) tylko inną pracę/działalność.

Należy pamiętać, że badany tydzień przypadał na okres zagrożenia epidemicznego, kiedy wiele osób wprawdzie nie wykonywało pracy, ale nadal posiadało pracę i zachowało stosunek pracy. Wówczas należy odpowiednio zaznaczać fakt posiadania pracy zarówno tej związanej z produkcją rolniczą, jak i innej.

**DEF
INI
CJA**

Praca główna to praca zajmująca najwięcej czasu (dla osób, które wykonują więcej niż jedną pracę). Jeżeli prace zajmują tyle samo czasu, to pracą główną jest ta, która przynosi największy dochód.

Praca dodatkowa to praca zajmująca najwięcej czasu, poza pracą główną. Jeżeli kilka prac zajmuje tyle samo czasu, to pracą dodatkową jest ta, z której osiągany jest wyższy dochód.

Pytania filtrujące (sterujące wywiadem):

Pytanie 3 (AE3). Czy 1 czerwca 2020 r. Pan/Pani mieszkał(a) z użytkownikiem gospodarstwa rolnego?

Pytanie dotyczy **współmałżonka/partnera użytkownika gospodarstwa rolnego**.

- Jeśli współmałżonek/partner nie mieszkał z użytkownikiem, tj. nie spełniał kryteriów wymienionych w definicji „Osób mieszkających z użytkownikiem, które należy spisać” (str. 75), to należy zaznaczyć odpowiedź „**NIE**” – i wtedy pytania będą dotyczyły wyłącznie jego **aktywności stałej**.

Pytanie 4 (AE4). Czy 1 czerwca 2020 r. Pan/Pani tworzył(a) gospodarstwo domowe z użytkownikiem?

Pytanie dotyczy **osób mieszkających z użytkownikiem**.

- W odpowiedzi należy zaznaczyć odpowiednio „**TAK**” lub „**NIE**” w zależności od faktu, czy dana osoba (będąca członkiem rodziny użytkownika) pozostawała we wspólnym gospodarstwie domowym z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, czy nie.

III.2. Aktywność stała

Pytania o aktywność ekonomiczną stałą dotyczą:

- w gospodarstwach indywidualnych
 - użytkownika gospodarstwa rolnego,
 - osób z rodziny użytkownika w wieku 15 lat i więcej mieszkających z użytkownikiem,
 - osób z rodziny użytkownika w wieku 15 lat i więcej, niemieszkających z użytkownikiem, ale wykonujących pracę w gospodarstwie rolnym,
 - kierującego pracownika najemnego,
- w gospodarstwach osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej
 - kierującego pracownika najemnego.

W dalszej części ankiety **osoba kierująca gospodarstwem** (Ankieta osoby kierującej) podaje również informacje o **pozostałych osobach** pracujących w gospodarstwie rolnym przy produkcji rolniczej.

Podstawowym celem ankiety jest **ustalenie wkładu pracy w gospodarstwo rolne w ciągu ostatnich 12 miesięcy**, niezależnie od tego czy była to praca główna czy dodatkowa.

Na potrzeby badania jako **pełny etat** przyjęto **2120 godzin** w roku, tzn. 265 dni roboczych po 8 godzin pracy dziennie.

UWAGA:

Należy przyjąć, że podane części pełnego etatu (przedziały godzin pracy lub dni) odpowiadają następującej liczbie miesięcy pracy w ciągu roku:

- **poniżej 0,05 etatu** (do 14 dni włącznie) – praca była wykonywana łącznie przez $\frac{1}{20}$ etatu to jest okres **poniżej 0,5 miesiąca** – dotyczy **pytania AE8a**,
- **od 0,05 etatu do poniżej 0,25 etatu** (15-66 dni) – oznacza $\frac{1}{20}$ etatu, ale mniej niż $\frac{1}{4}$ etatu tj. okres **od 0,5 do 3 miesięcy** – dotyczy **pytania AE8a**,
- **poniżej 0,25 etatu** (do 66 dni włącznie) oznacza mniej niż $\frac{1}{4}$ etatu lub okres **do 3 miesięcy** – dotyczy **pytania AE8b i AE16a**,
- **od 0,25 do poniżej 0,5 etatu** (67-132 dni) – oznacza $\frac{1}{4}$ etatu, ale mniej niż $\frac{1}{2}$ etatu lub okres **od 3 miesięcy włącznie do 6 miesięcy**,
- **od 0,5 do poniżej 0,75 etatu** (133-198 dni) – oznacza $\frac{1}{2}$ etatu, ale mniej niż $\frac{3}{4}$ etatu lub okres **od 6 miesięcy włącznie do 9 miesięcy**,
- **od 0,75 do poniżej 1 etatu** (199-264 dni) – oznacza $\frac{3}{4}$ etatu, ale mniej niż 1 etat lub okres **od 9 miesięcy włącznie do 12 miesięcy**,
- **1 etat** (265 dni i więcej) – oznacza 1 pełny etat lub **12 miesięcy w roku** i przedział ten dotyczy również osób, które przepracowały większą liczbę godzin w ciągu roku niż odpowiadającą 1 etatowi.

Pytanie AE8a dotyczy **użytkownika i członków jego rodziny, jeśli nie kierują gospodarstwem.**

Pytanie 8a (AE8a). W jakim wymiarze czasu pracował(a) Pan/Pani w gospodarstwie przy produkcji rolniczej w okresie ostatnich 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie?

- poniżej 0,05 etatu (1-14 dni),
- od 0,05 do poniżej 0,25 etatu (15-66 dni),
- od 0,25 do poniżej 0,5 etatu (67-132 dni),
- od 0,5 do poniżej 0,75 etatu (133-198 dni),
- od 0,75 do poniżej 1 etatu (199-264 dni),
- 1 etat (265 dni i więcej).

Należy podać łączny czas pracy w ciągu roku w gospodarstwie rolnym, nawet w najmniejszym wymiarze (tj. do 14 dni).

Pytanie AE8b dotyczy **kierującego gospodarstwem rolnym** zarówno w gospodarstwie indywidualnym, jak i w gospodarstwie osoby prawnej lub jednostki niemającej osobowości prawnej.

Pytanie 8b (AE8b). W jakim wymiarze czasu pracował(a) Pan/Pani w gospodarstwie przy produkcji rolniczej w okresie ostatnich 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie?

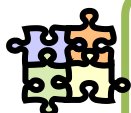
- poniżej 0,25 etatu (1-66 dni)
- od 0,25 do poniżej 0,5 etatu (67-132 dni)
- od 0,5 do poniżej 0,75 etatu (133-198 dni)
- od 0,75 do poniżej 1 etatu (199-264 dni)
- 1 etat (265 dni i więcej)

Należy podać łączny czas pracy kierującego w ciągu roku zaznaczając jedno z pól.

Kolejne pytania, tj. AE9a i AE9b zadawane są **kierującemu pracownikowi najemnemu lub użytkownikowi niepracującemu w gospodarstwie rolnym.**

Pytanie 9a (AE9a). Czy w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie wykonywał(a) Pan/Pani inną niż rolnicza działalność zarobkową bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym?

- Jeżeli poniesiony został wkład pracy w działalność inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym (definicję i rodzaje omawianej działalności podano w dziale DG, str. 67) – należy zaznaczyć odpowiedź „TAK” wtedy na ekranie wyświetli się **pytanie AE9b.**

Pytania: AE9a, AE11b i AE17 są zadawane (pojawiają się w aplikacji), jeżeli inna niż rolnicza działalność zarobkowa bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym **została wykazana w dziale DG (pytanie DG5).**

Pytanie 9b (AE9b). Czy praca była:

- główna?
- dodatkowa?

Pytanie AE10 oraz AE11a i AE11 b dotyczą **pracującego użytkownika i pracujących członków jego rodziny.**

Pytanie 10 (AE10). Czy w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie wykonywał(a) Pan/Pani inną działalność zarobkową (inną pracę niż przy produkcji rolniczej w gospodarstwie rolnym)?

➤ po zaznaczeniu odpowiedzi „TAK” - wyświetli się pytanie AE11

Dla użytkownika i każdego członka jego rodziny należy zaznaczyć właściwą odpowiedź w zależności od tego, czy osoba wykonywała pracę przynoszącą dochód inną niż praca w swoim (rodzinnym) gospodarstwie przy produkcji rolniczej.

Za pracę (działalność zarobkową) inną niż przy produkcji rolniczej w swoim (rodzinnym) gospodarstwie rolnym uważa się każdą pracę (również dorywczą lub nierejestrowaną) najemną lub na własny rachunek, wykonywaną zarówno w gospodarstwie, jak i poza jego terenem.

Należy tu także zaliczyć pracę przy produkcji rolniczej w innym gospodarstwie rolnym.

Pytanie 11 (AE11). Czy praca wykonywana w ramach innej działalności zarobkowej:

- była pracą (AE11a):
 - główną?
 - dodatkową?

Dla osób, dla których wybrano „TAK” w pytaniu AE10, należy zaznaczyć odpowiedni wariant odpowiedzi w pytaniu AE11a, w zależności od tego, czy dla tej osoby było to główne czy dodatkowe zajęcie.

- była bezpośrednio związana z gospodarstwem rolnym (AE11b)?

W pytaniu AE11b należy wykazać, czy poniesiono wkład pracy w działalność inną niż rolnicza bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym (zgodnie z definicją w dziale DG, str. 67).

III.2.1. Ankieta kierującego gospodarstwem rolnym

Pytanie 12 (AE12). Jaki jest Pana/Pani poziom wykształcenia:

- **ogólnego (AE12a)?**
 - wyższe,
 - policealne,
 - średnie zawodowe,
 - średnie ogólnokształcące,
 - zasadnicze zawodowe,
 - podstawowe, gimnazjalne,
 - podstawowe nieukończone i bez wykształcenia.

Poziomy wykształcenia ogólnego:

- **wyższe** - dyplom ukończenia szkoły wyższej z tytułem: magistra, magistra inżyniera, lekarza lub równorzędnym uzyskanym po ukończeniu studiów w szkole wyższej, z tytułem zawodowym: inżyniera, licencjata, dyplomowanego ekonomisty, itp. uzyskanym po ukończeniu studiów zawodowych pierwszego stopnia, dyplom ukończenia kolegium,
- **policealne** - dyplom ukończenia szkoły policealnej lub pomaturalnej, do której przyjęcie było uwarunkowane posiadaniem świadectwa ukończenia szkoły średniej lub świadectwa dojrzałości (matury),
- **średnie zawodowe** - świadectwo ukończenia technikum lub liceum zawodowego z uzyskaniem tytułu zawodowego,
- **średnie ogólnokształcące** - świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego (niekoniecznie świadectwo dojrzałości - matura) lub liceum profilowanego bez uzyskania tytułu zawodowego,
- **zasadnicze zawodowe** - świadectwo ukończenia: szkoły zawodowej (zasadniczej szkoły zawodowej lub rolniczej itp.), szkoły przysposobienia zawodowego lub rolniczego, korespondencyjnego kursu rolniczego wyłącznie o poziomie zasadniczej szkoły zawodowej, szkoły mistrzów,
- **podstawowe, gimnazjalne** - świadectwo ukończenia:
 - szkoły podstawowej (przed wojną - powszechnej), niezależnie od tego, ile klas ona liczyła (osiem, siedem, sześć, czy dawniej cztery),
 - kursów dla pracujących w zakresie szkoły podstawowej,
 - szkoły artystycznej I stopnia, realizującej jednocześnie program szkoły podstawowej,
 - gimnazjum,
- **podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego** - aktualnie trwająca nauka w szkole podstawowej, uczęszczanie w przeszłości lecz nieukończenie szkoły podstawowej, nie podjęcie nauki w żadnej szkole.

- rolniczego (AE12b)?
 - wyższe rolnicze,
 - policealne rolnicze,
 - średnie zawodowe rolnicze,
 - zasadnicze zawodowe rolnicze,
 - kurs rolniczy,
 - brak wykształcenia rolniczego.

W pytaniu tym należy ustalić **najwyższy ukończony poziom** zarówno **wykształcenia ogólnego**, jak i **wykształcenia rolniczego**, niezależnie od szkoły, w której był uzyskany (dzienna, wieczorowa, czy zaoczna, w kraju lub za granicą) i wybrać odpowiedni symbol według podanej klasyfikacji.

Poziomy wykształcenia rolniczego:

- **wyższe rolnicze** - dyplom ukończenia szkoły wyższej o kierunku rolniczym np. ogrodnictwo, geodezja urzędzeń rolniczych, technika urzędzeń rolniczych i leśnych, leśnictwo, technologia drewna, ochrona środowiska - melioracja, rybactwo, zootechnika, technologia żywności - mleczarstwo itp. Do kierunków rolniczych należy zaliczyć także weterynarię,
- **policealne rolnicze** - dyplom ukończenia szkoły policealnej lub pomaturalnej o kierunku rolniczym np. ogrodnictwo, urządzenie terenów zieleni itp.,
- **średnie zawodowe rolnicze** - świadectwo ukończenia technikum lub liceum zawodowego o kierunku rolniczym np. hodowla zwierząt, uprawa roślin, leśnictwo, melioracja, urządzenie terenów zieleni,
- **zasadnicze zawodowe rolnicze** - świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły rolniczej, szkoły przysposobienia rolniczego oraz osoby, które mają świadectwo ukończenia korespondencyjnego kursu rolniczego o poziomie szkoły zasadniczej np. ogrodnictwo, hodowla zwierząt, mechanizacja rolnictwa, wiejskie gospodarstwo domowe, rolnik upraw polowych,
- **kurs rolniczy** - kurs kwalifikacyjny zakończony egzaminem i uzyskaniem tytułu wykwalifikowanego rolnika lub mistrza rolnika,
- **brak wykształcenia rolniczego** - nieukończenie żadnej szkoły ani kursu o kierunku rolniczym, niezależnie od posiadanego ogólnego poziomu wykształcenia.

Pytanie 13a (AE13a). Czy w okresie ostatnich 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie uczestniczył(a) Pan/Pani w kursach doszkalających związanych z problematyką rolniczą?

- Jeżeli osoba kierująca uczestniczyła w kursach uzupełniających poziom wykształcenia rolniczego w zakresie zarówno produkcji rolniczej, jak i zarządzania gospodarstwem rolnym, np. wypełnianie wniosków o dopłaty bezpośrednie – należy zaznaczyć odpowiedź „TAK”.

Pytanie 13b (AE13b). Proszę podać rok, od którego kieruje Pan/Pani gospodarstwem rolnym.

W odpowiedzi na to pytanie należy podać rok, w którym osoba kierująca rozpoczęła kierowanie spisywanym gospodarstwem.

UWAGA:

Podany rok nie może być wcześniejszy niż rok ukończenia 18 lat przez osobę kierującą.

Nie należy uwzględniać lat, w których osoba pracowała w gospodarstwie rolnym, ale nim nie kierowała.

Pytanie 13c (AE13c). Czy dla kierowanego przez Pana/Panią gospodarstwa rolnego zostały spisane zasady ochrony zdrowia i życia (indywidualny plan bezpieczeństwa)?

- jeżeli dokonano oceny ryzyka związanego z pracą w gospodarstwie rolnym i rezultatem tej oceny jest sporządzony na piśmie dokument (np. plan bezpieczeństwa w gospodarstwie) zawierający informacje o zidentyfikowanych zagrożeniach dla bezpieczeństwa i zdrowia oraz zasady służące ich zapobieganiu – należy zaznaczyć odpowiedź „**TAK**”,
- jeżeli takiego, specjalnie opracowanego dla spisywanego gospodarstwa rolnego, indywidualnego planu bezpieczeństwa lub innego dokumentu zawierającego zasady ochrony zdrowia i życia nie sporządzono, to pomimo, że stosowane są ogólnie przyjęte zasady BHP (włączając w to stosowanie znaków ostrzegawczych), należy zaznaczyć odpowiedź „**NIE**”.

UWAGA:

Indywidualny plan bezpieczeństwa może być dokumentem sporządzanym przez osobę prowadzącą gospodarstwo rolne lub przez inną, zewnętrzną jednostkę np. doradcę rolnego, ubezpieczyciela.

W dalszej części **Ankiety kierującego gospodarstwem** zadawane są pytania o **aktywność ekonomiczną pozostałych**, tj.: dotychczas nie spisanych **osób pracujących w gospodarstwie rolnym**.

W przypadku **gospodarstw indywidualnych** będą to osoby **spoza rodziny użytkownika**.

UWAGA:

Pytania te **nie dotyczą kierującego pracownika najemnego**, który już został spisany wcześniej i nie należy uwzględniać go w wyliczeniach dotyczących pracowników najemnych.

Pytanie 14 (AE14). Czy w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie przy produkcji rolniczej pracowali:

- **pracownicy najemni stali (AE14a)?**

Jako **pracowników najemnych** należy rozumieć osoby zatrudnione na podstawie pisemnej lub ustnej umowy o pracę, otrzymujące wynagrodzenie w gotówce lub w naturze. Częścią wynagrodzenia mogą być również koszty utrzymania (np. nocleg, wyżywienie).

**DEF
INI
CJA**

Jako **pracowników najemnych stałych** traktuje się osoby, które pracowały za wynagrodzeniem w każdym tygodniu ostatnich 12 miesięcy, bez względu na liczbę godzin pracy w ciągu tygodnia. Do pracowników najemnych stałych należy również zaliczyć osoby, które przepracowały tylko część tygodni w roku z następujących przyczyn:

- specyfika produkcji rolnej w gospodarstwie (np. uprawa owoców, warzyw gruntowych) wymagająca zatrudniania pracowników tylko w ciągu kilku miesięcy w roku,
- urlop, choroba, wypadek, kwarantanna lub izolacja wywołana zagrożeniem epidemicznym,
- rozpoczęcie lub zakończenie pracy w gospodarstwie (czyli osoby, które zmieniły miejsce pracy w ciągu roku),
- całkowite wstrzymanie pracy w gospodarstwie spowodowane przyczynami naturalnymi (powódź, pożar).

- **pracownicy najemni dorywcy (AE14b)?**

**DEF
INI
CJA**

Pracownicy najemni dorywcy – osoby (zatrudnione na podstawie pisemnej lub ustnej umowy o pracę, otrzymujące wynagrodzenie w gotówce lub naturze; częścią wynagrodzenia mogą być również koszty utrzymania np. nocleg, wyżywienie), które w ciągu ostatnich 12 miesięcy pracowały tylko w wybranym okresie i nie mają stałej umowy o pracę.

- **inni pracownicy (AE14c)?**

Pytanie AE14c dotyczy tylko **gospodarstw osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej**.

**DEF
INI
CJA**

Inni pracownicy – to inne osoby pracujące **w gospodarstwach osób prawnych** tj. członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych (jeżeli pracowali w gospodarstwie rolnym, ale nie byli zatrudnieni jako pracownicy najemni stali), uczniowie pracujący w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące (w tym duchowni) w gospodarstwach prowadzonych przez zakony (nie będące pracownikami najemnymi stałymi).

Pytanie 15 (AE15). Czy gospodarstwo korzystało przy produkcji rolniczej:

- **z usług zewnętrznych [czyli pośrednio z pracy pracowników kontraktowych] (AE15a)?**

**DEF
INI
CJA**

Pracownicy kontraktowi – są to osoby wykonujące określoną usługę w gospodarstwie rolnym, które nie zostały zatrudnione bezpośrednio przez użytkownika/kierującego gospodarstwem rolnym.

Często kierujący gospodarstwem rolnym wynajmuje firmę zewnętrzną (np. SKR) lub osobę prywatną w celu odpłatnego wykonania określonej usługi, niezbędnej w gospodarstwie rolnym (np. orka zimowa,

„kombajnowanie zboża”, transport). Usługa ta wykonywana jest przez pracowników pracujących dla tej firmy zewnętrznej.

- **z pomocy sąsiedzkiej [nieodpłatnej] (AE15b)?**

Pytanie AE15b dotyczy **gospodarstw indywidualnych**.

Pomoc sąsiedzka - praca wykonana **przez osoby z innego gospodarstwa** rolnego **bez wynagrodzenia** (w formie pieniężnej lub w naturze) za tę pracę. Jako pomoc sąsiedzką należy traktować też m.in. pracę wykonywaną przez osoby z innego gospodarstwa rolnego w ramach tzw. „odrobku” (ale bez wynagrodzenia).

Pytanie 16 (AE16). Jaka była liczba pracowników najemnych zatrudnionych na stałe w gospodarstwie przy produkcji rolniczej?

- **ogółem (AE16w)**
mężczyzn / kobiet / ogółem osób
z tego w wymiarze:
- **poniżej 0,25 etatu (AE16a)**
mężczyzn / kobiet / razem osób
- **od 0,25 do poniżej 0,5 etatu (AE16b)**
mężczyzn / kobiet / razem osób
- **od 0,5 do poniżej 0,75 etatu (AE16c)**
mężczyzn / kobiet / razem osób
- **od 0,75 do poniżej 1 etatu (AE16d)**
mężczyzn / kobiet / razem osób
- **1 etat (AE16e)**
mężczyzn / kobiet / razem osób

Najpierw należy podać sumaryczną liczbę pracowników najemnych stałych według płci oraz ich łączną liczbę w gospodarstwie (AE16w).

W pytaniach od AE16a do AE16e należy wpisać odrębnie liczbę mężczyzn i kobiet według ich czasu pracy przy produkcji rolniczej.

$$\Rightarrow \text{AE16w} = \text{AE16a} + \text{AE16b} + \text{AE16c} + \text{AE16d} + \text{AE16e}$$

W sytuacji, gdy pracownik najemny stały pracuje na cały etat, ale mniej niż 8 godzin dziennie, to należy zliczyć godziny i na ich podstawie ustalić wymiar jego etatu ($\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, 1 etat).

UWAGA:

Sumy liczby pracowników najemnych – mężczyzn, kobiet i osób ogółem są pomiędzy pytaniami w aplikacji kontrolowane i muszą być zgodne.

Pytanie 17 (AE17). Czy pracownicy najemni zatrudnieni na stałe przy produkcji rolniczej wykonywali także inną niż rolnicza działalność zarobkową bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym?

W pytaniu tym należy podać czy spośród wykazanych w pytaniu AE16 pracowników najemnych stałych wszyscy lub ich część pracowała również w innych rodzajach działalności związanej bezpośrednio z gospodarstwem rolnym (definicja podana w dziale DG, str. 67), jeśli działalność taka została wykazana wcześniej w pytaniu DG5.

Pytanie 18 (AE18). Jaka była liczba pracowników najemnych zatrudnionych na stałe w gospodarstwie przy produkcji rolniczej wykonujących inną działalność zarobkową bezpośrednio związaną z gospodarstwem rolnym:

- **ogółem?**
mężczyzn / kobiet / ogółem osób
- **pracę główną (AE18a)?**
mężczyzn / kobiet / razem osób
- **pracę dodatkową (AE18b)?**
mężczyzn / kobiet / razem osób

Należy wpisać odrębnie liczbę mężczyzn i kobiet wykonujących pracę w zakresie działalności innej niż rolnicza, bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym w zależności od tego, czy dla tych osób było to główne czy dodatkowe zajęcie. Liczba wykazanych pracowników ogółem/ kobiet/ mężczyzn **nie może być większa** od liczb podanych w **pytaniu AE16w**.

 $AE18a + AE18b \leq AE16w$

Pytanie 19 (AE19). Jaka była liczba dniówek przepracowanych w gospodarstwie przy produkcji rolniczej w okresie 12 miesięcy do 1 czerwca 2020 r. włącznie:

Liczbę godzin podczas przeliczania czasu pracy na pełne dniówki należy zaokrąglić według ogólnie przyjętych reguł, tzn. w sytuacji gdy wartość po przecinku wynosi od 0,1 do 0,49 – to wartość całkowitą zaokrąglamy w dół (np. 6,4 -> 6), a w przypadku wyliczenia wartości po przecinku wynoszącej 0,5 i więcej – wartość ostateczną zaokrąglamy w górę (np. 6,5 -> 7 po zaokrągleniu do pełnych liczb). Poniżej opisu pyt. AE19a i pyt. AE19b zamieszczono stosowny przykład.

- **przez pracowników najemnych zatrudnionych dorywczo (AE19a)?**
dniówki mężczyzn / dniówki kobiet / ogółem dniówki

Należy podać liczbę pełnych **płatnych dniówek**, które przepracowali w ciągu roku **pracownicy najemni zatrudnieni dorywczo**, w podziale na mężczyzn i kobiety, wynikającą z pomnożenia liczby pracowników dorywczych przez liczbę opłaconych dni ich pracy. **Za pełną dniówkę należy przyjąć 8 godzin nawet jeśli osoba pracowała więcej niż 8 godzin.**

- **przez pracowników z firm zewnętrznych wynajętych do wykonania usług na rzecz gospodarstwa rolnego [tzw. kontraktowych, niezatrudnionych bezpośrednio przez gospodarstwo] (AE19b)?**
dniówki mężczyzn / dniówki kobiet / ogółem dniówki

Pytanie dotyczy osób, **opłacanych przez firmę zewnętrzną** (a nie wprost przez kierującego gospodarstwem rolnym), które **wykonywały w ciągu ostatnich 12 miesięcy takie usługi.**

W odpowiedzi należy podać – w podziale na mężczyzn i kobiety - liczbę dniówek przepracowanych przez pracowników zatrudnionych nie bezpośrednio przez gospodarstwo, ale wynajmowanych np. jako operator maszyny.

Przykład:

W czasie żniw kierujący gospodarstwem rolnym wynajął z Kółka Rolniczego 2 kombajny (pracujące przez 2 dni, w każdy dzień co najmniej 8 godzin) oraz 4 ciągniki rolnicze z przyczepami w celu przewiezienia zboża do punktu skupu lub magazynu (pracujące też przez pełne 2 dni). Kombajny i ciągniki obsługiwane były przez mężczyzn zatrudnionych przez Kółko Rolnicze. Zapłata za wykonaną pracę dokonana została w ciągu 2 tygodni w kasie SKR. Wynajęto też siewnik do siewu poplonu z obsługą (1 mężczyzna pracował 2 dni po 6 godzin – co w przeliczeniu wynosi 1,5 dniówki, a po zaokrągleniu - 2). Zapis w pytaniu powinien być następujący: mężczyźni – „14 dniówek”, kobiety – pozostawić niewypełnione, ogółem – „14 dniówek”.

Jeżeli wyżej opisany przykład dotyczyłby pracy wykonywanej przez sąsiada (jego maszynami rolniczymi) i praca ta byłaby opłacana bezpośrednio przez kierującego gospodarstwem rolnym osobie realizującej zamówienie (przepływ wynagrodzenia bezpośrednio między zamawiającym a wykonującym pracę), to wówczas należy ją uznać jako wynajęcie pracownika najemnego (łącznie z maszynami) i uwzględnić w pytaniu AE19a.

W przypadku gdyby opisana wyżej praca nie była opłacana, to należałoby ją traktować jako „pomoc sąsiedzka” w pytaniu AE19c (nie ma wynagrodzenia za wykonaną pracę).

- **w ramach nieodpłatnej pomocy sąsiedzkiej w gospodarstwach indywidualnych (AE19c)?**

W odpowiedzi należy podać – w podziale na mężczyzn i kobiety - liczbę nieopłaconych dniówek (liczoną, jak w pytaniu wcześniejszym) przepracowanych przez osoby nienależące do rodzinnej siły roboczej (np. osoby z innych gospodarstw rolnych).

Jako **pracę** wykonywaną **w ramach pomocy sąsiedzkiej** należy uwzględniać też „wymianę pracy pomiędzy gospodarstwami rolnymi”. Warunkiem jest jednak to, że praca ta powinna być wykonana **przez osoby z innego gospodarstwa rolnego bez wynagrodzenia** (w formie pieniężnej lub w naturze) za tę pracę. Jako pomoc sąsiedzka należy traktować więc też m.in. pracę wykonywaną przez osoby z innego gospodarstwa rolnego w ramach tzw. „odrobku”.

- **przez inne osoby pracujące w gospodarstwach osób prawnych lub jednostek niemających osobowości prawnej (AE19d)?**

W odpowiedzi należy podać – w podziale na mężczyzn i kobiety - liczbę dniówek (liczoną, jak w pytaniu wcześniejszym) przepracowanych przez **inne osoby pracujące w gospodarstwach osób prawnych** tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych (jeżeli pracowali w gospodarstwie rolnym, ale nie byli zatrudnieni jako pracownicy najemni stali), uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące (w tym duchowni) w gospodarstwach prowadzonych przez zakony (nie będące pracownikami najemnymi stałymi).

Na co zwrócić szczególną uwagę przy wypełnianiu działu AE?

1. Ankieta nie jest poprawnie wypełniona jeśli w gospodarstwie rolnym wykazującym **znaczną produkcję** występuje zbyt **mała liczba osób pracujących/etatów** - np. w pytaniu AE1 występuje tylko sam użytkownik/kierujący lub został wykazany mały wymiar czasu pracy członków rodziny w pytaniu AE8a lub brak pracowników najemnych we wszystkich kategoriach najmniejszej siły roboczej w pytaniach AE14 i AE15. Wskazane jest tutaj wzięcie pod uwagę odpowiedzi na pytania dotyczące np.: łącznej powierzchni użytków rolnych, plantacji roślin owocowych i jagodowych, szkółek, upraw trwałych pod osłonami, łącznej liczby zwierząt, itp.
2. W gospodarstwie rolnym występuje **duża liczba osób** (członków rodziny lub pracowników najemnych) wykazujących znaczne liczby godzin pracy, a jednocześnie gospodarstwo ma stosunkowo **mało użytków rolnych w stosunku do nakładów pracy** – w takiej sytuacji należy upewnić się, czy gospodarstwo posiada zwierzęta lub uprawy wymagające dużego nakładu pracy (np. grzyby lub uprawy trwałe pod osłonami), przez co uzasadnione może być wykazanie zwiększonej liczby osób lub dniówek w tym gospodarstwie.
3. W gospodarstwie o **dużej powierzchni** np. zbóż lub roślin okopowych należy zwrócić uwagę na brak wykazania korzystania z usług świadczonych przez firmy zewnętrzne w pytaniu AE15a i należy dopytać o **pracę pracowników kontraktowych**.
4. Jednostki dotyczące nakładów pracy - w pytaniu AE16 wykazywana jest **liczba osób (pracowników najemnych stałych)**, w pytaniu AE19a,b,c,d należy wpisywać **liczbę dniówek pracy (pracowników dorywczych, kontraktowych, itd.)**.
5. **Różnice w kafeterii** w pytaniach AE8a, AE8b i AE16 - dotyczą wymiaru etatu dla osób pracujących w gospodarstwie rolnym niekierujących i osobno dla osoby kierującej gospodarstwem rolnym.
6. W **spółkach cywilnych** w przypadku wystąpienia **dwóch współwłaścicieli**, jednego uznajemy za kierującego gospodarstwem rolnym (tę osobę, która podejmuje najwięcej decyzji w sprawie gospodarstwa rolnego), a drugiego za pracownika najemnego stałego.
7. W rolniczych spółdzielniach produkcyjnych, **prezesa spółdzielni** należy traktować jako kierującego pracownika najemnego.

DZIAŁ XI. CHÓW I HODOWLA RYB (RB)

Dane dotyczą okresu **ostatnich 12 miesięcy kończącego się w dniu referencyjnym badania**, tj. okresu **od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. włącznie**.

Pytanie 1 (RB1). Czy gospodarstwo zajmowało się chowem lub hodowlą ryb?

Jest to **pytanie sondażowe**:

- jeśli zaznaczona została odpowiedź „**TAK**” - wtedy na ekranie pojawi się pytanie **RB2a**,
- w przypadku zaznaczenia odpowiedzi „**NIE**” – na ekranie pojawi się formuła kończąca wywiad - „Dziękujemy za udział w spisie rolnym”.

Pytanie 2a (RB2a). Jaka była powierzchnia stawów rybnych o wodzie stojącej?

W odpowiedzi należy podać powierzchnię płytkich (najczęściej do 2 metrów głębokości) bezodpływowych zbiorników wody stojącej zasilanych głównie przez opady atmosferyczne oraz płytkie wody podziemne.

Stawy mogą być utworzone w sposób naturalny (naturalne zagłębienia terenu wypełnione wodą) lub wykonane sztucznie (baseny betonowe lub z elementów prefabrykowanych oraz stawy ziemne wykopane w miejscu nadającym się do hodowli), a w ich zakresie spuszczalne i niespuszczalne. Stawy naturalne są przeważnie niespuszczalne, zaś sztuczne mogą zaliczać się do jednej i drugiej grupy.

UWAGA:

Powierzchnia stawów jest zaliczana do powierzchni pozostałych gruntów, które powinny zostać wykazane w dziale UG.

Pytanie 2b (RB2b). Jaka była powierzchnia stawów rybnych o wodzie przepływającej?

W odpowiedzi na pytanie należy podać powierzchnię płytkich (najczęściej do 2 metrów głębokości) zbiorników wody mających stałe połączenie z wodą płynącą (rzeką, strugą, strumieniem, potokiem).

Pytanie 3 (RB3). Jaka była objętość urządzeń do chowu lub hodowli ryb?

W odpowiedzi na pytanie należy podać objętość takich urządzeń jak: baseny i tory wodne, przegrody i sadze, klatki oraz systemy recyrkulacji.

Baseny i tory wodne oznaczają sztuczne jednostki zbudowane powyżej lub poniżej poziomu gruntu, umożliwiające wysoki przepływ wody lub charakteryzujące się dużą wymianą wody i ściśle kontrolowanym środowiskiem, lecz w których nie występuje recyrkulacja wody.

Przegrody i sadze oznaczają obszary akwenów ograniczone siatkami i innymi barierami pozwalającymi na swobodny przepływ wody. Ich cechą charakterystyczną jest to, że zajmują całą wysokość słupa wody od dna do powierzchni, co obejmuje zwykle stosunkowo dużą objętość wody.

Klatki oznaczają struktury zamknięte, odkryte lub zakryte, zbudowane z siatki lub innego materiału przepuszczalnego umożliwiającego naturalny przepływ wody. Mogą to być struktury unoszące się na wodzie, zawieszane bądź przymocowane do podłoża z możliwością przepływu wody od spodu.

Systemy recyrkulacji oznaczają systemy, w których woda jest wykorzystywana ponownie (zawracana) po oczyszczeniu (np. przez filtrowanie).

Pytanie 4 (RB4). Jakie gatunki ryb były utrzymywane w gospodarstwie?

- karp (RB4a),

- ryby łososiowate (RB4b),

Do ryb łososiowatych zalicza się łososie, trocie, pstrągi, palie oraz ryby siejowate.

- ryby jesiotrowate (RB4c),

Do ryb jesiotrowatych zalicza się jesiotra, bielugi oraz sterleta.

- sum afrykański (RB4d),

- inne (RB4e).

W odpowiedzi należy podać, czy gospodarstwo prowadziło chów, hodowlę innych gatunków ryb niż wcześniej wymienione.

UWAGA:

Jeżeli w gospodarstwie rolnym została podana powierzchnia stawów lub objętość urządzeń, należy zaznaczyć jakie gatunki ryb były utrzymywane.

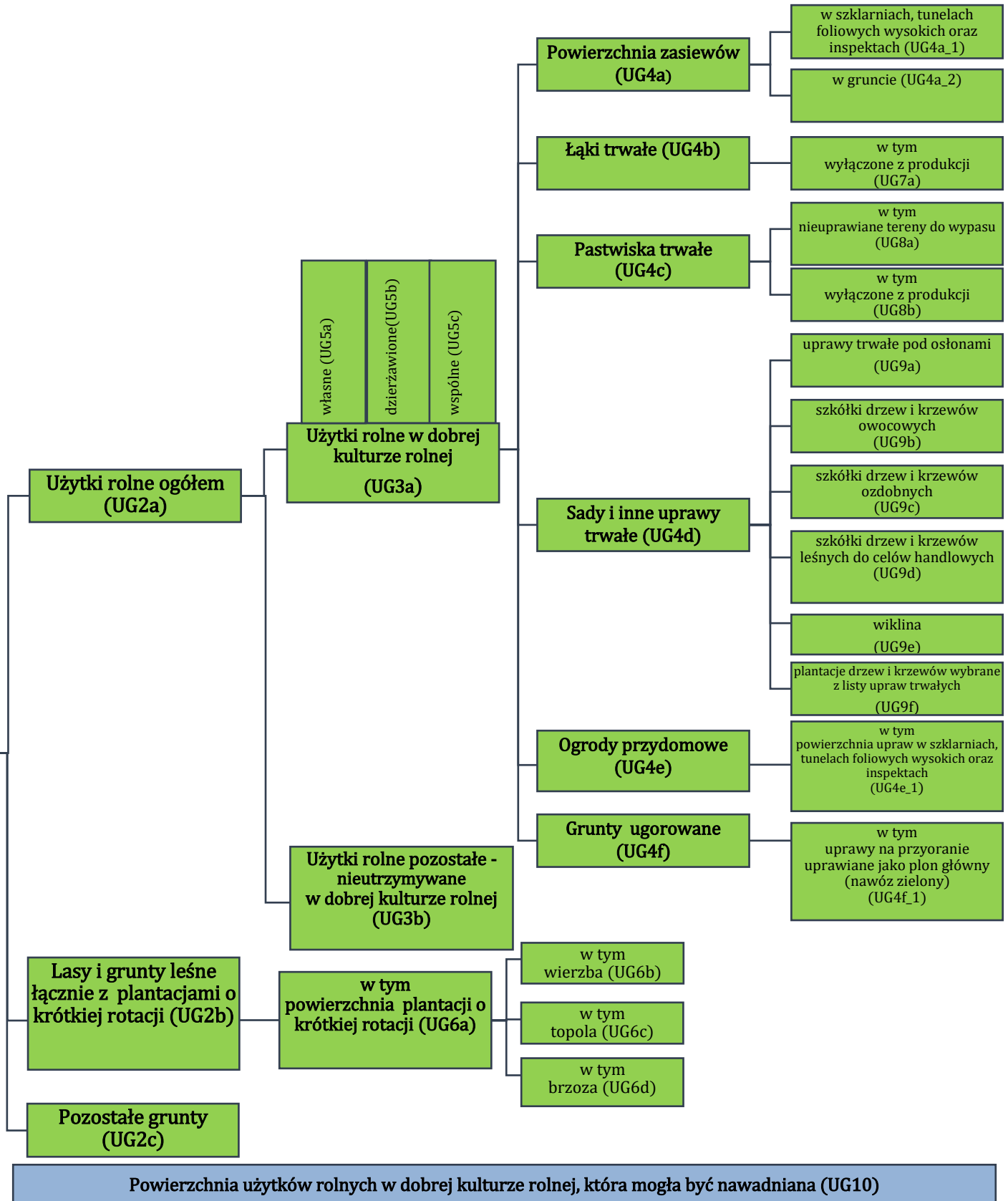
Status realizacji badania (kod RA)		
Kod RA	Znaczenie kodu	Zdarzenie
01	Badanie zrealizowane	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Użytkownik mieszka pod wskazanym adresem i prowadzi gospodarstwo rolne. ✓ Zmienił się użytkownik, ale nowy użytkownik mieszka pod tym samym adresem. <p>Kod RA = 01 jest nadawany automatycznie po poprawnym wypełnieniu formularza.</p>
11	Podmiot nie podjął działalności	Dotyczy tylko osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.
12	Podmiot w budowie	
13	Podmiot w zawieszeniu	
14	Podmiot w likwidacji lub upadłości	
15	Likwidacja gospodarstwa	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sprzedaż gospodarstwa. ✓ Przeznaczenie całości gruntów na cele nierolnicze i brak produkcji zwierzęcej. ✓ Zwrot gruntów dzierżawionych, brak własnych i brak produkcji zwierzęcej. ✓ Wydzierżawienie całości gruntów i brak produkcji zwierzęcej. ✓ Zmiana użytkownika, a nowy użytkownik mieszka pod innym adresem. ✓ Użytkownik nie żyje i nie wiadomo co będzie z gospodarstwem. ✓ Użytkownik nie żyje, a gospodarstwo przejął syn, który ma już gospodarstwo. ✓ Użytkownik nie żyje, a gospodarstwo zostało przejęte przez kilku następców i żaden z nich nie mieszka pod danym adresem.
22	Odmowa udziału w badaniu	
24	Brak kontaktu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Użytkownik przebywa w sanatorium i wraca po okresie realizacji spisu, a nikt z członków gospodarstwa domowego nie wie co się dzieje w gospodarstwie rolnym. ✓ Użytkownik przebywa w szpitalu i nie ma osoby do udzielenia informacji. ✓ Użytkownik przebywa zagranicą i wraca po realizacji spisu. ✓ Wielokrotne próby dodzwonienia się do użytkownika nie powiodły się, a rachmistrz nie zastał użytkownika w miejscu zamieszkania.
25	Zdarzenie losowe	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Powódź. ✓ Pożar. ✓ Nieszczęśliwy wypadek użytkownika lub osoby kierującej (czasowe nie prowadzenie gospodarstwa rolnego).

L.p	Nazwa uprawy	L.p.	Nazwa uprawy	L.p.	Nazwa uprawy	L.p.	Nazwa uprawy
1	Amarantus	33	Kalafiory	65	Miskant	97	Rzepik
2	Arbuzy	34	Kalarepa	66	Modrak abisyński	98	Rzewień
3	Bakłazany	35	Kanar	67	Mozga trzcinowata	99	Rzeżucha
4	Bataty	36	Kapusta	68	Nostrzyk	100	Rzodkiew
5	Bobik	37	Karczoch hiszpański	69	Oberżyna	101	Rzodkiewka
6	Botwina	38	Kard	70	Ogórek	102	Salsefia
7	Bób	39	Katran abisyński	71	Olejarka abisyńska	103	Sałata
8	Brachina	40	Kawon	72	Orkisz	104	Selery
9	Brokuły	41	Kiwano	73	Owies	105	Seradela
10	Brukiew	42	Komonica	74	Papryka	106	Siedmiolatka
11	Brukselka	43	Komosa ryżowa	75	Pasternak	107	Skorzonera
12	Buraki	44	Koniczyna	76	Patisony	108	Słonecznik
13	Cebula	45	Konopie	77	Peluszka	109	Soczewica
14	Chmiel	46	Koper, koperek	78	Perko	110	Soja
15	Chrzan	47	Kozibród parolistny	79	Pieprzyca siewna	111	Sorgo
16	Cieciora /ciecierzycy	48	Krokosz barwierski	80	Pietruszka	112	Szałotka
17	Cukinia	49	Krzyca	81	Pomidory	113	Szczaw
18	Cykoria	50	Kukurydza	82	Pory	114	Szczypiorek /szczypior
19	Czarny korzeń	51	Len	83	Poziomki	115	Szparagi
20	Czosnek	52	Lędźwian siewny (Groszek siewny)	84	Proso	116	Szpinak
21	Dynia	53	Lnianka	85	Przelot	117	Ślaz okółkowy
22	Endywia	54	Lnica	86	Pszenica	118	Ślazowiec pensylwański
23	Esparceta	55	Lucerna	87	Pszenżyto	119	Topinambur
24	Facelia	56	Łubin	88	Rabarbar	120	Trawniki rolowane /trawa z rolki
25	Fasola	57	Mak	89	Rdest sachaliński	121	Trawy polowe
26	Gorczyca	58	Malwa pastewna	90	Rokietta	122	Truskawki
27	Groch	59	Marchew	91	Roszponka	123	Tytoń
28	Groszek siewny (Lędźwian siewny)	60	Melony	92	Róża bezkolcowa	124	Wężymord
29	Gryka	61	Mieszanki motylkowych z trawami	93	Rukiew	125	Wyka
30	Jarmuż	62	Mieszanki strączkowe pastewne	94	Rukola	126	Ziemniaki
31	Jęczmień	63	Mieszanki zbożowe	95	Rzepa	127	Żyto
32	Kabaczek	64	Mieszanki zbożowo- strączkowe	96	Rzepak		

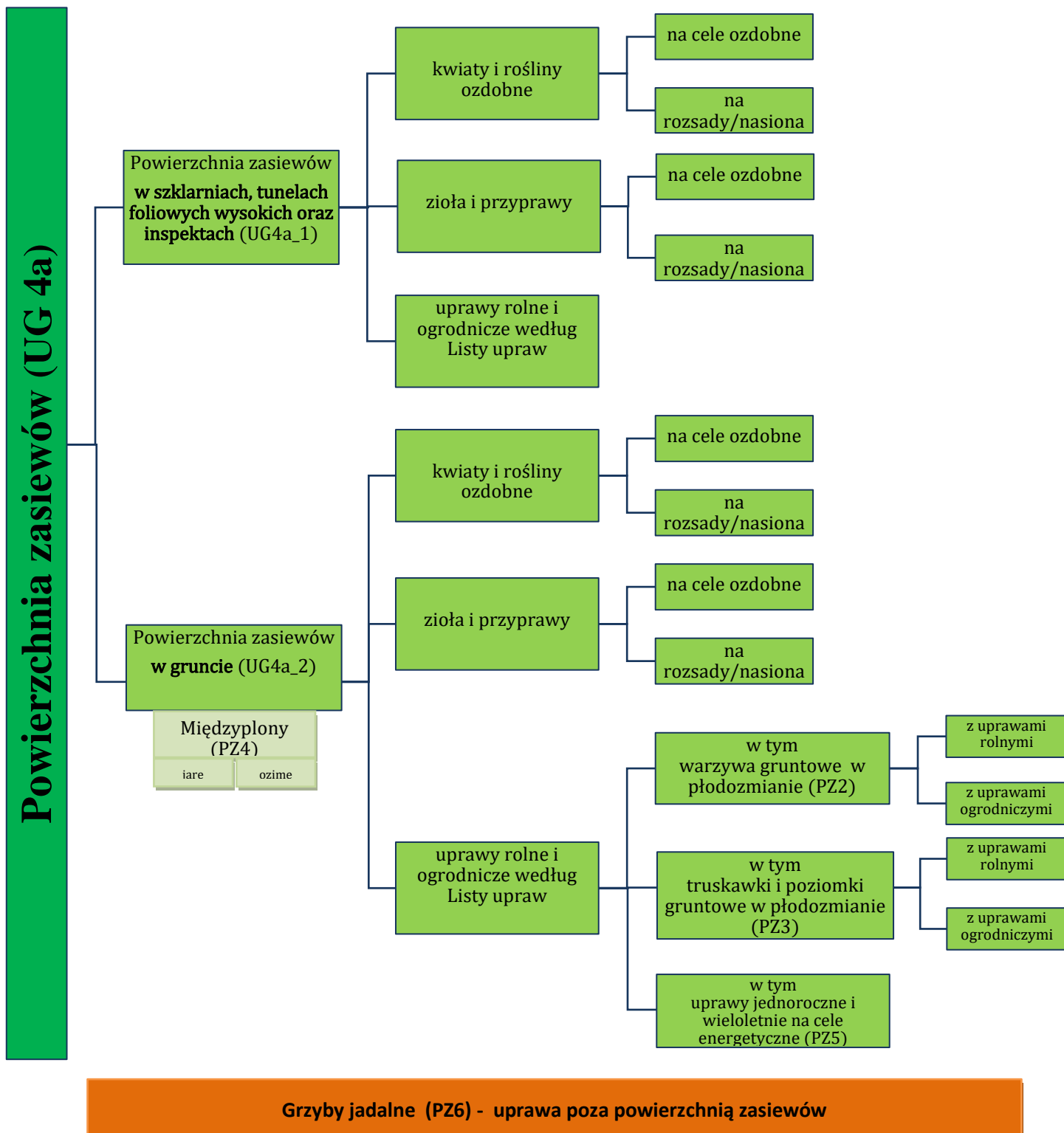
Lista upraw trwałych			
L.p.	Nazwa uprawy	L.p.	Nazwa uprawy
1	Agrest	41	Mahonia
2	Aktinidia	42	Malina
3	Ałycza na owoce	43	Malinojeżyna
4	Amelanchier	44	Malino-truskawka
5	Ananas rosyjski	45	Miłorząb japoński
6	Antypka	46	Mini kiwi
7	Aronia	47	Mirabelka
8	Berberys pospolity	48	Morela
9	Bez czarny	49	Morwa
10	Borówka	50	Nektaryna
11	Brusznica	51	Nieszpułka zwyczajna
12	Brzoskwinia	52	Oliwnik
13	Bukszpan na gałęzie	53	Orzech
14	Choinki bożonarodzeniowe	54	Ostrokrzew
15	Cis na gałęzie	55	Ościąg pospolity
16	Cytryniec chiński	56	Pigwa
17	Czeremcha jadalna (amerykańska)	57	Pigwowiec
18	Czereśnia	58	Porzeczka
19	Czereśnio-wiśnia	59	Porzeczkoagrest
20	Daglezja na gałęzie	60	Rokitnik
21	Dereń	61	Róża jadalna
22	Głóg	62	Sosna
23	Goja	63	Suchodrzew jadalny
24	Grusza	64	Śliwa
25	Gryszpan	65	Śliwo-morela
26	Hyczka	66	Śliwo-nektaryna
27	Jabłoń	67	Śliwo-wiśnia
28	Jagoda kamczacka	68	Świdośliwa
29	Jałowiec na owoce	69	Świerk
30	Jarząb	70	Tarnina
31	Jarzębina	71	Trailblazer
32	Jeżyna	72	Trześnia
33	Jodła	73	Tuja na gałęzie
34	Kalina koralowa	74	Wiciokrzew siny
35	Kiwi (mini kiwi)	75	Wierzba mandzurska
36	Kolcowój chiński	76	Winorośl
37	Kwaśnica pospolita	77	Wiśnia
38	Leszczyna	78	Wiśnioczereśnia
39	Ligustr pospolity	79	Żurawina
40	Lubaszka	80	Żywotnik

Schemat do działu UG

Użytkowanie gruntów

Schemat do działu PZ

Przykłady osłon (dział PZ)

Szklarnia

Źródło: <https://pixabay.com/pl/photos/ogrodnictwo-rolnictwo-szklarnie-2779709/>

Tunel foliowy

Źródło: <https://pixabay.com/pl/photos/cieplarnianych-zielony-dom-395492/>

Inspekt

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Coldframe_1.jpg

Systemy utrzymywania zwierząt gospodarskich (dział ZW)

Obora uwięziowa

Źródło: Tygodnik-rolniczy.pl

Obora wolnostanowiskowa

Rynek-Rolny.pl

Wybieg dla bydła

Źródło: AgroFoto.pl

Wypas pastwiskowy

Źródło: AgroFakt.pl

Chlewnia z głęboką ściółką

Źródło: Agrobudownictwo.pl

Rynek-Rolny.pl

Systemy utrzymywania zwierząt gospodarskich (dział ZW)

Chlewnia z podłogą rusztową

Źródło: Infobel.com

Źródło: Trójmiasto.wyborcza.pl

Kurnik klatkowy dla kur niosek

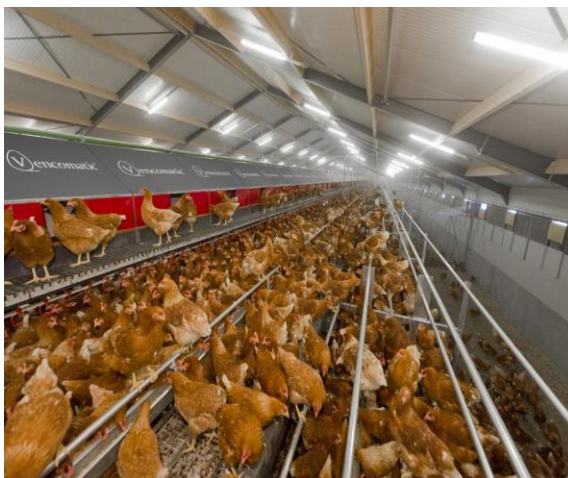

Rynek-Rolny.pl

Rynek-Rolny.pl

Kurnik wolnowybiegowy

Źródło: Agro-sklep.pl

Kurnik z wybiegiem na zewnątrz budynku

Źródło: Bigdutchman.pl

Techniki aplikacji nawozów naturalnych (dział NA)

Nawożenie metodą rozrzutową

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcSE5NUwiGM4tLZMyis6o5TbDqVr8z4tdivu5awUjGoIuQBkIX>

Wóz asenizacyjny z systemem węży wleczonych (nawożenie pasmowe)

Źródło: <data:image/jpeg;base64,/9j/4AAQSkZJRgABAQAAQABAAD/2wCEAAkGBxQTEhUSExMWFhUXGRoYGRgXGRodGhgaBcXFX0YGhaHSggGholHRcaljEhJSkrLi4uFx8zODMtnYgtLisBCgoKDg0UGhAQGy>

Wóz asenizacyjny z systemem płóz (nawożenie pasmowe)

Źródło: <data:image/jpeg;base64,/9j/4AAQSkZJRgABAQAAQABAAD/2wCEAAkGBxMTEhUTEiVFRUXFxaFhcXFX4aHxoXGxkaGRggGx8dHSggGholHR0eITEHjSorLi4uGB8zODMtnYgtLisBCgoKDg0UGhAQGy0IIcA>

Wóz asenizacyjny z aplikatorem tarczowym (dozowanie płytkie)

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcSZRodKCW1oinNQXsqva405K5Bo16s1uScBut6hcb4dw4CVjRXD>

Źródło: https://pliki.farmer.pl/i/10/76/96/107696_940.jpg

Wóz asenizacyjny z aplikatorem talerzowym (dozowanie głębokie)

Źródło: <https://pbs.twimg.com/media/CHR8cmeWUAAIDiR?format=jpg&name=900x900>

Metody przechowywania nawozów naturalnych (dział NA)

Płyta obornikowa

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcSxV01dXvi0YbIBHSXosjFJMGo5d0qsU-Zl5g5ndTAlkFdw7Gu2>

Pryzma kompostowa przykryta

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcSNNP62vM_dn1cr6MOxQIVFUf4_o9teJkpGZ-LvYP-L8mVxIZ31

Zbiornik przykryty

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcTraX0OeudQx8Rl8GUizluTVIjEmJA WxHALVx6PrEmjy899yiVz>

Laguna

Źródło: <data:image/jpeg;base64,/9j/4AAQSkZJRgABAQAAQABAAD/2wCEAAkGBxiSEhUSExlWFRUXGBUYGBgYGBbHRkdGBoYGHcdGBobHyghGholGxgYITEhYkrLi4uFx8zODMtNygtLisBCgoKDg0OGxAQGy0lICUuLS0vLS0vNS0tLS0>

Niestandardowy sprzęt do ochrony roślin (dział OR)

Opryskiwacze ręczne

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcSWCE2uoTCVIRPNtY5_H62WvGMMYZePsaJuHp8vk1fDONUdLHF

Opryskiwacz plecakowy

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcSWCE2uoTCVIRPNtY5_H62WvGMMYZePsaJuHp8vk1fDONUdLHF

Opryskiwacz taczkowy

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcQBqVajIjpiBMgcaNASdpXXrqObsybtchHk6LF-OOVXnEwvU0GO_

Dozownik truczyn

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcQ1E6wnhRCIrbMppKJKRr5MMgpouu3XuNtcj2tSrtDUeHVLNf14>

Zaprawiarka do nasion

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcQ1E6wnhRCIrbMppKJKRr5MMgpouu3XuNtcj2tSrtDUeHVLNf14>

Wytwornica pary

Niestandardowy sprzęt do ochrony roślin (dział OR)

Zaprawiarka do ziemniaków

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcQF02uW8iiKxf-B8NNLmVrKQp-Zz4EKOPBzGatwXr4744SShjh_Z

Zamglawiacz

Źródło: <data:image/jpeg;base64,/9j/4AAQSkZJRgABAQAAQABAAQ/2wCEAAkGBxMTEBUSExMWFhUXFxcXFhcYGBcYFRkVGVxgXFhUYFRcYHSggGBoHHRgWITEhJSkrLi4uGB8zODMtNygtLisBCgoKDg0>

Kocioł do odkazania niewielkiej ilości podłoża

Źródło: <data:image/jpeg;base64,/9j/4AAQSkZJRgABAQAAQABAAQ/2wCEAAkGBw0NDRENDRENEA8QDRYNERENDxsNDQ0WIB0WIIAdHx8kKDQgGBoGxUVLTlhJSkrLi4uFx8zODMsNygtLisBCgoKDg0NFRAQFSsZFRkrKy0rKy8rKysrLTctLSs3Kzc3KysrLTcrLS0rKysrLS03NysrKy0tKzctNysrKysrK/>

Źródło: <https://ua.all.biz/img/ua/catalog/14817594.jpg>

Wytwornica aerozoli

Źródło: <data:image/jpeg;base64,/9j/4AAQSkZJRgABAQAAQABAAQ/2wCEAAkGBxMTEBUSExMWFhUXFxcXFhcYGBcYFRkVGVxgXFhUYFRcYHSggGBoHHRgWITEhJSkrLi4uGB8zODMsNygtLisBCgoKDg0NFRAQFSsZFRkrKy0rKy8rKysrLTctLSs3Kzc3KysrLTcrLS0rKysrLS03NysrKy0tKzctNysrKysrK/>

Mazacz

Źródło: <https://polskiproducent.pl/media/images/d/640x480/mazacz-potrojny-m50t-530728a5b87a9.JPG>

Budynki gospodarskie (dział BD)

Kurniki

Źródło: <https://www.nowytydzien.pl/wp-content/uploads/2018/10/YUN00139.jpg>

Chlewnia

Źródło: <https://www.tygodnik-rolniczy.pl/media/uploads/chlewnia11.jpg>

Obora wolnostanowiskowa

Źródło: https://static.agrofoto.pl/monthly_2018_12/obora_wolnostanowiskowa_1_c098f80f4bee12b7ba5ebec0bcd0075.jpg

Silosy zbożowe

Źródło: <https://apollo-ireland.akamaized.net/v1/files/ikljbm7i1ye1-PL/image;s=644x461>

Silosy paszowe

Źródło: <https://apollo-ireland.akamaized.net/v1/files/t2j9z5f6jyyg-PL/image;s=644x461>

Silos na kiszonki

Źródło: <https://agri24.pl/wp-content/uploads/2019/03/zbiorniki-i-silosy-bez-pozwolenia.jpg>

Budynki gospodarskie (dział BD)

Przechowalnia ziemniaków i cebuli

Źródło: <https://www.frisomat.pl/wp-content/uploads/sites/51/2016/10/metal-hall-storage-potato-frisomat-offer-slider2.jpg>

Kopiec ziemny

Źródło: https://www.okiemrolnika.pl/media/k2/items/cache/0bf5bc097f33c250825823673984474e_XL.jpg

Ładowarki teleskopowe (dział MA)

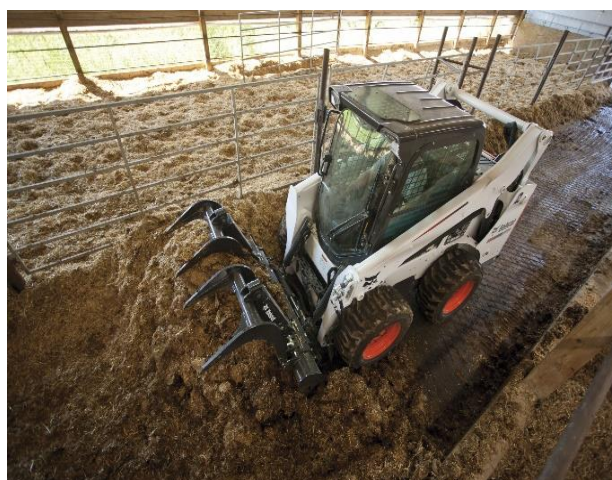
Źródło: https://www.agropogoda.pl/edc_media/Structure/Item-3301/ArticleImage/990x280mCROPcFFFFFF.jpg

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcTV_zvqq_q7ivem2blinkHOMsMN0g-dLjP-7wACrn5-uyVg8IDCv

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcS-OV04mt5GncjYscqgCaX3e70E_XyKCQgXoQWXPkNGLG7osfG

Źródło: https://img.agrofakt.pl/wp-content/uploads/2017/07/Super-SSL_S590_Root-Grapple_Agriculture_185412-113736_120807.jpg

Maszyny i urządzenia rolnicze (dział MA)

Kombajn zbożowy

Źródło:
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/09/Combine_CR9060.jpeg/1280px-Combine_CR9060.jpeg

Kombajn buraczany

Źródło:
https://www.maszynylafarmera.pl/wpcontent/uploads/2012/12/holmer_t4_mini.jpg

Kombajn do ziemniaków

Źródło: <https://www.wrp.pl/wp-content/uploads/2018/06/KT1.jpg>

Kombajn do zbioru malin i owoców jagodowych

Źródło:
https://lh3.googleusercontent.com/proxy/uTVla6xBuvRstXXb_eX06f5uZzTTEUzqagH40yos5sE3E10xkAxt8KUjxiXO-HmfTWNZjX6vLXX4sDh_vFdVa9gZlxBqPPPINWMKzKNZa-g5c-U2gjDCIk-u_peZrn9g7u95BF-uAU0lf_R6_hw

Sieczkarnia zawieszana

Źródło:
https://www.korbanek.pl/sites/default/files/wysiwyg/produkty/Kemper/Champion/Wplus_OCV2_Kemper_0172.jpg

Silosokombajn samobieżny

Źródło:
<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f7/Feldhaecksler-Mais.jpg/1200px-Feldhaecksler-Mais.jpg>

Maszyny i urządzenia rolnicze (dział MA)

Kopaczka do ziemniaków

Źródło: https://lh3.googleusercontent.com/proxy/UTQL5Qf0JGLXQJhGGe0chlW_ghAk-SGMfPgx_7ShuEVI_RhcgU-WqvDMC7VRnyjtWvQbgXJGfGabXxigtDCl4QI9tI5o85clF53u_2G16cvkbH5WDiDY6pTMn2MoeqQtgpmcxOPK6h43imthHFni0NQGSAlvRyFji2IX0A

Przyczepa zbierająca

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcQsxzlrlyQ60eBWgBXiQd3gGtRvzqmNP3EXCvRKN9FDrCtrDnmp>

Prasa zbierająca

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcQGkx0zZE0Y89jowgym-Te5x453o3vLr4P-0n8qaQfrFyzlsv_

Prasa zbierająca

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcT_zzNlohsdbTZNPQ1qmUFkVO8e-S9H5T-7fMzuE47AAoN2DcEK

Sadzarka do ziemniaków

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcQhJ8mBO_yrFME8Zcli24HrD4d8GWrAzL67J3UafTGFOH9XVHeW

Siewnik do zbóż

Źródło: https://atrexpress.com.pl/fileadmin/_processed_/d/0/csm_08_09.Seite_Nr.16_3_9f2c7026bd.jpg

Maszyny i urządzenia rolnicze (dział MA)

Agragat uprawowy

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcRptVGTdgljW2_Fv91UL_SV7iLak0StBFdHbTA_K6XYQImEPPIG

Agragat uprawowy

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcTcUUrbsfNWyHCSCVCC_yohdghRqZfcT8aycMtzblApjCHtdYm

Rozsiewacze nawozów i wapna

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcTyPRfoS7guce4qpHv1hsrH9t2oPTzAHZtqtmMhZOWfKkdvNVE>

Rozsiewacze nawozów i wapna

Źródło: <https://pol-agra.com.pl/images/stories/virtuemart/product/DSC00388.jpg>

Kosiarka polowa

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcSS_jb6ISoiBRMmRlun8WckI437vhBH96nmpRy7nHWHEj7nO3iF

Kosiarka polowa

Źródło: https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcQu-5hBWczFMOLGoWz7G_iBPDmVaACLWt4mEKy40WrEXfiMKYZU

Maszyny i urządzenia rolnicze (dział MA)

Ładowacz chwytakowy

Źródło: <ata:image/jpeg;base64,/9j/4AAQSkZJRgABAQAAQABAAD/>

Ładowacz czołowy

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcSqBdaindCUCWPd0h97V80KAEYIHnWuNp9EC031GNDDcCwxPZr>

Robot udojowy w oborze uwięziowej

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcSYhLPEL7Po2IzzMuendP2ios6-h9Gpw7E53tUhMcSU36cQzgDi>

Robot udojowy

Źródło: <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn%3AANd9GcRSoK08R76SDrjm26eRIQrP3Cns9Z5QN-ORwzcCYzd6bjhwcliz>